

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

**2007. – 2013. gada plānošanas
perioda ES fondu VSID
prioritāšu, pasākumu un
aktivitāšu ieviešanas
efektivitātes vidus posma
(mid-term) komunikācijas
pasākumu izvērtējums**

Ziņojums

2011. gada 28.novembris

Pasūtītājs:
Finanšu ministrija

Izpildītājs:
SAFEGE Baltija

SATURA RĀDĪTĀJS

KOPSAVILKUMS.....	3
EXECUTIVE SUMMARY.....	6
IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI.....	9
IEVADS.....	10
1. SITUĀCIJAS APRAKSTS UN METODOLOĢIJA.....	11
1.1. Institucionālais ietvars.....	11
1.2. Izvērtējumā izmantotās metodes.....	12
1.3. Pieņēmumi un ierobežojumi.....	14
2. IZPĒTES REZULTĀTI UN KONSTATĒJUMI.....	15
2.1. Strukturēts pārskats par 01.01.2007. - 31.12.2010. īstenotajiem komunikācijas pasākumiem un rezultātu analīze.....	15
2.2. ES fondu komunikācijas pasākumu efektivitātes un lietderības izvērtējums.....	21
2.3. ES fondu komunikācijas vadības sistēmas efektivitātes izvērtējums...	31
2.4. ES fondu komunikācijas pasākumu veiksmīgo/ neveiksmīgo piemēru analīze un pozitīvo / negatīvo faktoru identifikācija.....	41
3. SECINĀJUMI.....	49
3.1. Progress ES fondu komunikācijas stratēģijas mērķu sasniegšanā.....	49
3.2. Vispārējie secinājumi.....	52
4. IETEIKUMI.....	54
PIELIKUMI.....	65

KOPSAVILKUMS

2007.-2013.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības fondu VSID prioritāšu, pasākumu un aktivitāšu ieviešanas efektivitātes vidus posma komunikācijas pasākumu izvērtējums balstās uz ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.- 2015.gadam plānoto pasākumu un rezultatīvo rādītāju kvantitatīvu un kvalitatīvu analīzi. Līdztekus tam, izvērtējumā analizēta stratēģijā noteikto vispārējo mērķu sasniegšanas gaita un šo procesu ietekmējošie faktori.

Izvērtējums tapis pamatojoties uz jau pieejamiem statistikas datiem un ziņojumiem, kā arī uz virkni jauniegūtiem kvalitatīviem un kvantitatīviem datiem. Piemēram, izvērtējuma vajadzībām veikta plaša ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja, kurā piedalījās vairāk nekā 700 respondentu. Tāpat anketētas visas 22 ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas. Individuālās intervijās izvērtējuma pētnieki tikās ar 11 iesaistītajām institūcijām un septiņiem viedokļu līderiem no žurnālistu vidus. Savukārt, piecās diskusijās Latvijas reģionos pētnieki ieguva informāciju no ES fondu finansējuma saņēmējiem, sociālajiem partneriem, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām.

Balstoties uz visaptverošo informāciju, kas iegūta izvērtējuma gaitā, ziņojumā sniegts pārskats par ES fondu komunikācijai kritiski svarīgiem jautājumiem: plānoto rādītāju izpildi, komunikācijas pasākumu efektivitāti, lietderību, kvalitāti un komunikācijas vadības sistēmas efektivitāti.

Pārskats par komunikācijas pasākumiem: pasākumu un rezultatīvo rādītāju izpilde

Vairāk nekā puse no ES fondu komunikācijas ietvaros plānotajiem pasākumiem pārskata periodā ir izpildīti atbilstoši vidus posmā pieņemtajam, t.i. 40-80% apmērā. Tas attiecas uz informatīvajiem pasākumiem, reprezentatīvo materiālu sagatavošanu, preses konferencēm, pētījumiem, konferencēm, preses relizēm, informatīvajiem materiāliem, TV un radio sižetiem, kā arī apmaksātajām preses publikācijām. Savukārt, informatīvo kampaņu un informatīvo plākšņu rādītāji atpaliek no plānotā.

No 2008.-2010.gadam komunikācijas pasākumi aptvēruši vismaz 2.3 milj. lielu auditoriju. Lielāko auditoriju ļāvušas sasniegt komunikāciju aktivitātes plašsaziņas līdzekļos – TV, radio un presē, kā arī informatīvie semināri. Iestāžu interneta mājas lapas mēnesī apmeklēja vidēji 119 000 unikālo lietotāju.

2010.gadā seši no astoņiem stratēģijas rezultatīvajiem rādītājiem sasniegti atbilstoši vidus posmā plānotajam. Sabiedrības informētības, mērķa grupu informētības un informācijas pieejamības rādītāji izpildīti lielākā apmērā nekā plānots. Tomēr pārskata periodā nav izdevies sasniegt tos rādītājus, kas saistās ar sabiedrības vērtējumu par ES fondu apguves procesu un ietekmi uz iedzīvotāju labklājību.

Komunikācijas pasākumu efektivitāte un lietderība

Pārskata periodā ES fondu informatīvo un komunikācijas pasākumu īstenošanu nodrošināja vidēji 60 darbinieki (štata vietas). Institūcijas savā rīcībā esošo cilvēkresursu skaitu vērtē kā nepietiekamu. Lai gan pārskata periodā atalgojuma samazinājums ir skāris 10 institūcijas,

tomēr kopējais atalgojuma budžets ir pieaudzis. Vienlaicīgi ir notikusi no budžeta finansēto štata vietu līdzfinansēšana vai pārfinansēšana no Tehniskās palīdzības līdzekļiem.

Precēm un pakalpojumiem pieejamais komunikācijas budžets kopumā ir samazinājies vairāk nekā divas reizes. Par spīti budžeta samazinājumam, līdz 2010.gada beigām ir izlietota tikai nedaudz vairāk kā puse jeb 1 138 301 LVL no jau tā samazinātā budžeta. Lai gan komunikācijas budžets ir samazināts vairākas reizes, rezultatīvie rādītāji ir palikuši iepriekšējā līmenī.

ES fondu vadībā iesaistīto institūciju komunikācijas budžetu analīze rāda, ka tās institūcijas, kuru pārziņā ir vislielākais aktivitāšu skaits, informatīvajiem un komunikācijas pasākumiem ir tērējušas salīdzinoši mazāku finansējumu nekā institūcijas ar mazāku administrēšanas apjomu.

Visvairāk institūcijas ir tērējušas informatīvo pasākumu nodrošināšanai (33% no kopējā budžeta). Nākamais finansiāli ietilpīgākais pasākums ir apmaksātās preses publikācijas (13%) un informatīvie materiāli (11%). Vismazāk institūcijas ir tērējušas preses konferenču rīkošanai un preses relizēm. Šāds budžeta sadalījums ir atbilstošs ES fonda mērķa auditorijām un šo auditoriju prioritārajiem informācijas kanāliem.

ES fondu komunikācijas pasākumi ir bijuši vērsti uz galvenajām stratēģijā noteiktajām mērķa grupām. Pasākumu īstenošanā izmantoti kanāli, kas ļāvuši sasniegt noteiktās mērķa grupas. Līdz ar to šos pasākumus var uzskatīt par lietderīgiem. Vērtējot ES fondu komunikācijas pasākumu spēju sasniegt mērķa grupas, kritiski jāvērtē tas, ka vairāk nekā 20% ES finansēto projektu neparedz finansējumu komunikācijai.

Komunikācijas vadības sistēmas efektivitāte

Pārskata periodā ES fondu vadība iesaistītās institūcijas darbojušās saskaņā ar noteikto atbildības dalījumu komunikācijas jomā. Gan vadošā iestāde, gan atbildīgās un sadarbības iestādes ir pildījušas visas normatīvajos aktos noteiktās komunikācijas funkcijas. Pašu iestāžu vērtējums par savstarpējo sadarbību ir pozitīvs. Iestādes augstu novērtēja informācijas apriti savā starpā, tās savlaicīgumu un sadarbības ātrumu. Ziņojumā pozitīvi vērtēta Vadošās iestādes loma pasākumu koordinācijā un vadībā, kā arī institūciju kopējā sadarbībā.

ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas īstenoja virkni komunikācijas pasākumu, lai nodrošinātu iespējas partneriem iesaistīties ES fondu plānošanas dokumentu izstrādē un komentēšanā. Arī ES fondu vadības sistēmā ir iestrādāti vairāki instrumenti, kuru mērķis ir veicināt atklātību par ES fondu apguvi. Tomēr sociālie partneri norāda, ka sabiedrības līdzdalībai vēl aizvien ir dažādi šķēršļi, kas saistās gan ar līdzdalības procesa plānošanas nepilnībām, gan ar sociālo partneru iekšējo resursu trūkumu.

ES fondu komunikāciju regulējošajos normatīvajos aktos pārskata periodā tika veikti grozījumi, paredzot izmaksu ierobežojumus komunikācijas pasākumiem ar mērķi mazināt iespēju nelietderīgi izmantot ES finansējumu. Tomēr rezultātā šie grozījumi būtiski ierobežoja komunikācijas darbu projektos, un jau 2011.gadā šie noteikumi tika mainīti.

Komunikācijas pasākumu plānošanā un izpildes uzraudzībā ir nepieciešams veikt uzlabojumus. Analīze liecina, ka ES fondu komunikācijas stratēģijā nav sasaiste starp ietekmes,

rezultatīvajiem un pasākumu rādītājiem. Stratēģijā trūkst šo rādītāju sasaiste ar budžetu un laika periodu. Arī rādītāju izpildes uzraudzībai ir nepieciešama pilnveidošana.

Komunikācijas pasākumu kvalitāte

Informatīvo un publicitātes pasākumu piemēru kvalitatīvais izvērtējums izcēla virkni faktoru, kas būtiski ietekmē ES fondu komunikācijas rezultātus. Kā problemātiskākie minami sarežģītas un birokrātiskas valodas izmantošana komunikācijā, informācijas trūkums publiskajā vidē par ES fondu finansēto projektu rezultātiem un ietekmi uz cilvēku ikdienas dzīvi, kā arī Latvijas mediju vides sarežģītie profesionālie un finansiālie apstākļi.

Atsevišķo piemēru analīze ļauj secināt, ka ir nepieciešams pilnveidot mediju paziņojumu, apmaksāto preses publikāciju un iestāžu interneta mājas lapu kvalitāti. Savukārt, informatīvo semināru un TV raidījumu jomā ir sasniegts labs profesionālais līmenis.

Secinājumi un ieteikumi

Izvērtējums ļauj secināt, ka kopumā ES fondu vadībā iesaistīto institūciju darbība ir bijusi sekmīga. Tās rezultātā stratēģijas mērķu izpilde ir atbilstoša vidus posmā paredzamajam līmenim. Visi stratēģijas mērķi tiek īstenoti atbilstošā apmērā. Veiksmīga ir bijusi to stratēģijas mērķu izpilde, kas saistās ar nevalstisko, reģionālo un sociālo partneru līdzdalību (2.mērķis), informācijas nodrošināšanu projektu iesniedzējiem un īstenotājiem (3.mērķis), kā arī ar divvirziena komunikāciju reģionos ar mērķi sekmēt iedzīvotāju līdzdalību fondu apgūvē (5.mērķis). Tomēr atsevišķās mērķu darbības jomās ir nepieciešami uzlabojumi. Komunikācijas rezultāti ir salīdzinoši mazāk sekmīgi sabiedrības izpratnes jomā par ES fondu ietekmi uz iedzīvotāju labklājību (1.mērķis), jautājumos par ES fondu apguves procesa caurskatāmību un izsekojamību (4.mērķis), kā arī sadarbībā ar informācijas starpniekiem (6.mērķis).

Ziņojumā sniegti praktiski ieteikumi, lai pilnveidotu ES fondu komunikācijas pasākumu kvalitāti, kā arī komunikācijas procesa plānošanu un uzraudzību. Ieteikumi pasākumu kvalitātes uzlabošanā ietver priekšlikumus kā sekmēt sadarbību ar žurnālistiem, kā veiksmīgāk apmainīties ar pozitīvo pieredzi ES fondu vadībā iesaistīto iestāžu starpā un kā panākt sistēmiskas izmaiņas, lai atbrīvotu komunikāciju no formālās un birokrātiskās izteiksmes formas.

Sistēmas līmenī formulēti vairāki priekšlikumi, kas nodrošinās stratēģijas mērķiem atbilstošu un savstarpēji saistītu pasākumu plānošanu, uzskaiti, novērtēšanu un finansēšanu. Tādējādi, paredzams būtiski uzlabot ES komunikācijas pasākumu efektivitātes un lietderības uzraudzību.

EXECUTIVE SUMMARY

Mid term evaluation of the efficiency of the communication measures of EU funds priorities, measures and activities for the 2007 – 2013 programming period is based on quantitative and qualitative analysis of the measures and result indicators planned under the EU funds communication strategy for years 2007 – 2015. Progress made with regard to the achievement of the main objectives of the strategy has been analysed and key factors that influence achievement determined.

The evaluators used already available statistics and reports. In addition, quantitative and qualitative data were acquired specifically for purpose of this evaluation. Extensive survey of EU funds recipients and applicants was implemented as part of this evaluation with 700 respondents participating. Questioners were obtained from all 22 institutions involved in management of the EU funds. Interviews were carried out with 11 selected institutions and seven opinion leaders – journalists. Five regional focus groups were carried out with the representatives of EU projects' recipients, social partners, local authorities and non governmental organisations.

Analysis of the key factors vital for communication on EU funds – achievement of planned indicators; efficiency, effectiveness and quality of communication measures; efficiency of the communication management system, - has been based on relevant factual material.

Overview of communication measures: implementation of measures and achievement of indicators

More than half of the planned EU communication measures show an implementation rate of 40 – 80%, which is acceptable for the mid term stage. These include information events, representation materials, press conferences, studies, conferences, press releases, information materials, TV and radio broadcasts. However, implementation of information campaigns and information boards lag behind.

2,3 million people have been exposed to communication measures during the period 2008 – 2010. Most numbers have been reached through communication in TV, radio and publications in media. Information seminars have also covered substantial number of people. Approximately 119 000 unique users per month have searched the web sites of various institutions.

Six out of eight result indicators of the strategy have been reached at the level planned for 2010. Achievement of indicators regarding information level of society, information level of the target groups, availability of information exceed the planned level. However, indicators regarding public opinion on EU funds implementation process and impact lag behind.

Efficiency and effectiveness of the communication measures

During this period information and communication on EU funds has been provided by approximately 60 employees (staff units). Institutions have assessed their human resources as insufficient. While the salary budget has been reduced in 10 institutions, the overall

budget for salaries has been increased. Also, the salary payments from the national budget have been co-financed / or refinanced from the Technical Assistance means.

Available financing for services and supplies under the communication measures has been decreased more than two times. However, by end of 2010 only half of the available (already decreased) budget has been used. Despite the decrease of the budget, the result indicators have remained the same.

Analysis of communication budget of the institutions involved in EU funds management demonstrates that institutions responsible for large number of activities have relatively smaller budgets than institutions involved in administration of smaller number of activities.

Institutions have used most of their budgets for information events (33% of the total budget). Further, there are paid publications in newspapers (13%) and information materials (11%). Smallest amount has been used for press conferences and press releases. This situation is in line with distribution of EU funds' target groups and their priority information channels.

Communication about the EU funds has been aimed at the key target groups determined in the strategy. Communication has used channels relevant for these target groups. Hence, these communication measures should be considered as effective. However, potential of reaching the target groups has been diminished by the fact, that more than 20% of the EU financed projects do not include co-financing for communication.

Efficiency of the communication management system

Institutions involved in the EU funds' management have performed their tasks in line with the approved division of responsibilities for communication. Managing Authority, responsible institutions and cooperation institutions have performed all communication functions determined in the regulative framework. Institutions have made positive assessment of the internal communication, timeliness and speed of the information flow. Evaluation of the Managing Authority's role in coordination and management has been positive, along with cooperation among the institutions.

Institutions involved in the EU funds' management have implemented various communication measures providing possibility for partners to participate in elaboration and commenting on the EU funds' planning documents. In this respect several instruments have been incorporated in EU funds' management system. However, social partners have expressed opinion that there were still barriers for public participation, including deficiencies in the planning process and lack of resources within the partners' organisations.

During this period several amendments have been made to the regulations on EU funds' communication, which involved limiting the expenses for communication measures. These were aimed at elimination of unproductive use of EU financing. As a result, communication activities within the projects had been substantially decreased, and the relevant regulations were further amended in 2011.

It would be necessary to make improvements with regard to planning and monitoring of the communication measures. Analysis shows that the link between the impact, result and

activity indicators has been unclear. The strategy also demonstrates lack of clear link between the indicators, budget and time period. Monitoring process of the strategy also needs to be further improved.

Quality of the communication measures

Qualitative assessment of the selected information and communication activities highlighted several factors which contributed significantly to the results of EU funds' communication. Main problems were related to the use of complicated and bureaucratic language, lack of information available to general public on results and impact of the EU funds upon the daily life of people, complicated professional and financial environment of Latvia's media.

Analysis of the selected cases shows that efforts should be made to improve the quality of the financed articles, press releases and internet web sites. On the other hand, analysis of the selected TV broadcasts and information seminars demonstrated high professional standards.

Conclusions and recommendations

Evaluation results demonstrate that overall performance of the institutions involved in EU funds management has been successful. The achievement of strategy's objectives is in line with the mid term stage. There is a progress towards all objectives of the strategy. Good progress is demonstrated regarding involvement of NGO, regional and social partners (2nd objective), provision of information to the project applicants and recipients (3rd objective), two side communication in regions to ensure participation of population in implementation of EU funds (5th objective). However, some areas need additional efforts: communication has been less successful regarding public opinion on EU funds' impact upon the society (1st objective), transparency and accountability of EU funds' implementation (4th objective), co-operation with the intermediates (6th objective).

The evaluation report presents practical recommendation aimed at improvement of the quality of EU funds' communication measures, and at planning and monitoring of the communication process. Recommendations are made to improve cooperation with the journalists, facilitate exchange of lessons learned among the institutions, and diminish the formal and bureaucratic approach of the communication.

Several recommendations are made regarding improvement of the system in order to ensure relationship between the planning, monitoring, assessment and financing of the measures and strategy's objectives. This should contribute to further improvement of the efficiency and effectiveness of the EU funds' communication.

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

AI -	Atbildīgā iestāde
APIA -	Atklāta projektu iesniegumu atlase
BEMVA -	Būvniecības, enerģētikas un mājojumu valsts aģentūra
CFLA -	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
DP-	Darbības programma
EK-	Eiropas Komisija
EM-	Ekonomikas ministrija
ERAF-	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES -	Eiropas Savienība
ESF -	Eiropas Sociālais fonds
FM-	Finanšu ministrija
IPIA-	Ierobežota projektu iesniegumu atlase
IZM-	Izglītības un zinātnes ministrija
KF-	Kohēzijas fonds
KM-	Kultūras ministrija
LIAA-	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LM-	Labklājības ministrija
LPS -	Latvijas Pašvaldību savienība
NVA -	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO-	Nevalstiskās organizācijas
RSIC -	Reģionālais ES struktūrfondu informācijas centrs (i)
SI -	Sadarbības iestāde
SIF-	Sabiedrības integrācijas fonds
SM-	Satiksmes ministrija
TP-	Tehniskā palīdzība
VARAM-	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VEC-	Veselības ekonomikas centrs
VI-	Vadošā iestāde
VIAA-	Valsts izglītības un attīstības aģentūra
VIS -	Vadības informācijas sistēma
VKanc -	Valsts Kanceleja
VM-	Veselības ministrija
VRAA-	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSID -	Valsts Stratēģiskais ietvardokuments

IEVADS

2007.-2013. gada plānošanas perioda Eiropas Savienības (ES) fondu VSID prioritāšu, pasākumu un aktivitāšu ieviešanas efektivitātes vidus posma (*mid-term*) komunikācijas pasākumu izvērtējuma (turpmāk – Izvērtējuma) mērķis ir ES fondu vadībā iesaistīto institūciju 01.01.2007.–31.12.2010. īstenoto komunikācijas pasākumu (turpmāk – komunikācijas pasākumi) efektivitātes un lietderības novērtējums, lai sniegtu ieteikumus komunikācijas pasākumu pilnveidošanai ES fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda otrajā pusē līdz 2015. gadam.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas (turpmāk – Pasūtītāja) prasībām, Izvērtējuma ziņojumā tiek sniegtas atbildes uz šādiem jautājumiem:

1. vai komunikācijas pasākumi ir efektīvi¹ un lietderīgi² attiecībā pret Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģijā 2007.–2015.gadam definētajiem ES fondu komunikācijas mērķiem;
2. vai izveidotā ES fondu komunikācijas vadības sistēma ir efektīva³;
3. kādi ir komunikācijas pasākumu veiksmīgie un neveiksmīgie piemēri, kādi – pozitīvie un negatīvie faktori;
4. ko ir nepieciešams mainīt, kā pilnveidot ES fondu komunikācijas vadības sistēmu un komunikācijas pasākumus, lai sasniegtu stratēģijā definētos komunikācijas mērķus.

Izvērtējuma ziņojuma **1. nodaļā** ir sniegts pārskats par izvērtējumā izmantotajām metodēm, **2.1. sadaļā** apkopota un analizēta informācija par komunikācijas pasākumiem, **2.2. sadaļā** analizēta pasākumu kvantitatīvo rādītāju un komunikācijas pasākumu īstenošanai izlietotā budžeta savstarpējā attiecība, un pasākumu atbilstība ES fondu komunikācijas mērķiem un mērķa grupām. **2.3. sadaļā** izvērtēta ES fondu komunikācijas vadības sistēmas efektivitāte, **2.4. sadaļā** analizēti īstenoto komunikācijas pasākumu piemēri, lai identificētu pozitīvos un negatīvos komunikāciju ietekmējošos faktoros. Secinājumi un novērtējums par stratēģijas mērķu sasniegšanu ir apkopoti izvērtējuma ziņojuma **3. nodaļā**, **4. nodaļā** ir sniegtas rekomendācijas ES fondu komunikācijas pasākumu pilnveidošanai ES fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda otrajā pusē līdz 2015. gadam.

Izvērtējumu veica Līva Biseniece (galvenā komunikācijas eksperte), Daiga Holma (komunikācijas eksperte), Iveta Baltiņa (sistēmas efektivitātes izvērtējuma eksperte), Sanita Vanaga (socioloģe). Izvērtējuma administratīvo vadību no Izpildītāja puses nodrošināja Ieva Cēbura (Izpildītāja projekta direktore). Ziņojums tika sagatavots laikā no 2011.gada 13. septembra līdz 1. novembrim.

¹ Izmaksu efektivitātes (*value for money*) un sasniegto rezultātu attiecības vērtējums

² Vērtējums par spēju radīt vēlamu efektu (spēja sasniegt definētos mērķus un mērķa grupas)

³ Cik viegli, ātri un lēti sistēmas ietvaros iespējams sasniegt stratēģijā noteiktos komunikācijas mērķus

1. SITUĀCIJAS APRAKSTS UN METODOLOĢIJA

1.1. Institucionālais ietvars

Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģiju 2007.- 2015.gadam (turpmāk - stratēģija) izstrādāja vadošā iestāde, tā apstiprināta Uzraudzības komitejā un Eiropas Komisijā 2009. gada janvārī (H2/AR/AS D (2008) 890455), pamatojoties uz Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajām prasībām:

- Komisijas regulas (EK) Nr. 1828/2006 (2006. gada 8. decembris), kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu 2. nodaļu;
- Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 9.panta 1.daļas 3.punktu un 13.panta 1.daļas 7.punktu.

Stratēģija tika izstrādāta ES fondu 2007. - 2013.gada plānošanas periodam, nosakot trīs darbības posmus:

1. posms: uzsākšana: 2007.gada janvāris – 2008.gada janvāris⁴;
2. posms: ieviešana: 2008.gada februāris – 2015.gada decembris;
3. posms: noslēgums: 2014. – 2015.gads.

ES fondu komunikācijas koordināciju un uzraudzību nodrošina ES fondu komunikācijas darba grupa, kurā ir pārstāvētas visas ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas, 5 reģionālie ES struktūrfondu RSIC, Eiropas Savienības Informācijas aģentūra (līdz 31.12.2008) un Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā. Saskaņā ar stratēģijā noteikto, vadošā iestāde - Finanšu ministrija informē ES fondu uzraudzības komiteju par stratēģijas īstenošanas gaitu, ES fondu vadībā iesaistīto institūciju un reģionālo ES struktūrfondu informācijas centru veiktajiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem. Vadošā iestāde darbības programmu gada un noslēguma ziņojumos apraksta stratēģijas īstenošanu, kā arī nodrošina stratēģijas novērtējuma iekļaušanu Darbības programmu īstenošanas ziņojumā par 2010. gadu un noslēguma īstenošanas ziņojumā.

Citas institūcijas piedalās stratēģijas īstenošanā savas kompetences ietvaros: Atbildīgās iestādes⁵ nodrošina ES fondu aktivitāšu vadību un informatīvos pasākumus atbilstoši attiecīgās nozares politikai un valsts stratēģiskajā ietvardokumentā noteiktajām prioritātēm, veicina nevalstisko, reģionālo un sociālo partneru un potenciālo Eiropas Savienības fondu projektu iesniedzēju līdzdalību; sadarbības iestādes⁶ (saskaņā ar atbildīgās iestādes noteikto funkciju deleģējumu vai atbildīgās iestādes) nodrošina informatīvo atbalstu potenciālajiem projektu iesniedzējiem un īstenotājiem, veic nepieciešamo informatīvo darbu, kas ir saistīts ar

⁴ Attiecībā uz šo periodu darbojās arī ES struktūrfondu vadības komunikācijas stratēģija 2004.-2008.gadam (apstiprināta 11.11.2004. struktūrfondu uzraudzības komitejā), saskaņā ar kuru izveidota un darbojas struktūrfondu komunikācijas vadība Latvijā; Kohēzijas fonda komunikācijas stratēģija 2007.-2009.gadam.

⁵ EM, LM, IZM, VARAM, SM, VM, VK, KM, FM

⁶ SIF, LIAA, CFLA, NVA, VIAA, VEC, VRAA

projektu iesniegšanas veicināšanu. Stratēģijas īstenošanā ir iesaistīti arī reģionālie ES struktūrfondu informācijas centri.

Stratēģijas īstenošana tiek finansēta no Tehniskās palīdzības līdzekļiem. Sākotnēji plānotais finansējums ES fondu informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai 2008.-2010.gadā bija 7,6 miljoni eiro jeb 5,3 miljoni latu. Nākamais Tehniskās palīdzības plānošanas posms būs no 2012.gada līdz 2015.gadam, paredzot ES fondu Tehniskās palīdzības finansējumu informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai līdz plānošanas perioda beigām.

Katram stratēģijas īstenošanas posmam tika noteikti uzdevumi, saskaņā ar kuriem ir jāveic informēšanas un komunikācijas aktivitātes. Šajā ziņojumā ir sniegts izvērtējums par periodu no 01.01.2007. līdz 31.12.2010, kas aptver Darbības programmu uzsākšanas un ieviešanas posmus (pēdējais vēl turpinās).

1.2. Izvērtējumā izmantotās metodes

Vispārējai situācijas izzināšanai un pamatinformācijas apkopošanai tika izmantota dokumentu analīzes metode. Dokumentu analīzē tika izmantoti gan **primārie dati**, piem., publiski pieejamie dokumenti un normatīvie akti – t.sk., Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007.-2015.gadam; Darbības Programmas: „Cilvēkresursi un nodarbinātība”; „Uzņēmējdarbība un inovācijas”; „Infrastruktūra un pakalpojumi” un to papildinājumi; ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas perioda publicitātes vadlīnijas ES fondu finansējuma saņēmējiem; Vadības informācijas sistēma, gan **sekundārie dati** – regulārie ziņojumi par ES fondu apguvi (Vadošās iestādes ceturkšņa un gadskārtējie ziņojumi, atbildīgo iestāžu pusgada ziņojumi, institūciju pārskati par Tehniskās palīdzības projektu ieviešanu), izvērtējuma ziņojumi (piemēram, Gadskārtējie ES fondu trīs darbības programmu īstenošanas ziņojumi no 2007.- 2010.gadam, Centralizētie ES fondu finansējuma saņēmēju apmierinātības izvērtējumi par 2009., 2011.gadu), sabiedriskās domas aptaujas par iedzīvotāju informētību par ES fondiem 2008. un 2010.gadā.

Lai novērtētu komunikācijas vadības sistēmu un tajā noteiktos instrumentus partneru iesaistei plānošanas dokumentu un īstenošanas nosacījumu izstrādē, kā arī ES fondu apguves procesa caurskatāmības un izsekojamības jautājumu nodrošināšanā, tika analizētas sešas aktivitātes (1.4.1.2.4., 1.5.2.2.3., 2.1.1.1., 2.1.2.2.1., 3.2.1.2., 3.2.1.4.).

Kā būtiska papildus informācijas ieguves metode tika izmantotas padziļinātās daļēji strukturētas tiešās intervijas. Izvērtējuma ietvaros kopā tika veiktas **18 intervijas**. Padziļināto interviju mērķa grupas aptvēra gan institucionālo līmeni (11 intervijas) – vadošā iestāde, atbildīgās iestādes, sadarbības iestādes, RSIC, gan informācijas starpnieku līmeni – septiņas intervijas ar žurnālistiem. Intervijās ar institucionālā līmeņa pārstāvjiem noskaidrojām jautājumus, kas atspoguļo stratēģijā noteikto mērķu atbilstību un sasniegšanu, informācijas plūsmas organizāciju ar dažādām iesaistītajām pusēm, bet intervijās ar žurnālistiem - ES fondu aktivitāšu aktualitāti mediju dienas kārtībā, informācijas pieejamību un nodrošināšanu sabiedrībai saprotamā veidā.

Detalizētākas un tiešākas informācijas iegūšanai par komunikācijas un informācijas pieejamību visos ES fondu īstenošanas posmos, t.sk., programmēšanas un dokumentu izstrādes posmos, komunikāciju traucējošiem un veicinošiem faktoriem, komunikācijas veiksmīgajiem un neveiksmīgajiem piemēriem, kā arī, lai novērtētu katra no stratēģijā definētā mērķa

sasniegšanu tika veiktas **piecas** fokusa grupu diskusijas RSIC centros ar finansējuma saņēmējiem, sociālajiem un reģionālajiem partneriem, nevalstiskajām organizācijām. Reģionālajās fokusa grupās kopā piedalījās 47 dalībnieki. **Trīs** fokusa grupas tika veiktas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju komunikācijas un politikas plānošanas nodaļu pārstāvjiem. ES fondu komunikācijas vadības grupas pārstāvji diskutēja par ārējo faktoru, t.sk., ekonomiskās krīzes ietekmi uz Stratēģijas īstenošanu un rezultātiem, komunikācijas apriti starp institūcijām, komunikāciju ietekmējošiem faktoriem, institūciju kompetenci un funkciju dublēšanos. Tajā piedalījās 25 personas.

Izstrādājām aptaujas anketas **trim** mērķa grupām: **ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem, ES fondu finansējuma pretendentiem un ES fondu finansējuma saņēmējiem.**

Lai iegūtu kvantitatīvos datus par stratēģijā plānotajiem un realizētajiem pasākumiem, to veidiem, apjomu un kvalitāti ietekmējošiem faktoriem, identificētu komunikācijas un komunikācijas vadības sistēmā nepieciešamos uzlabojumus, tika veikta Vadošās iestādes, Atbildīgo iestāžu, Sadarbības iestāžu un reģionālo ES struktūrfondu informācijas centru par komunikāciju atbildīgo amatpersonu anketēšana. Anketēšana tika veikta interneta vidē no 2011.gada 11.oktobra līdz 18.oktobrim. Kopumā tika iegūtas atbildes no visām - **22** ES fondu vadībā iesaistītām institūcijām, t.sk., Valsts kases⁷, kas tāpat kā Finanšu ministrija pārstāvēja Vadošo institūciju.

Lai iegūtu kvantitatīvus datus no ES fondu projektu iesniedzējiem un īstenotajiem par ES fondu apguves procesu caurspīdīgumu un izsekojamību, pieejamās informācijas saprotamību, spēju orientēties informācijā par ES fondiem, biežāk izmantotajiem komunikācijas kanāliem ar mērķa grupu projektu ietvaros, tika veikta ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja. Kā aptaujas metodi izmantojām anketēšanu pa elektronisko pastu.

ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas ģenerālo kopumu veidoja visi VIS datu bāzē uzrādītie adresāti, jo aptaujas mērķa grupa bija gan ES fondu finansējuma saņēmēji, gan tie ES fondu finansējuma pretendenti, kuri laika periodā no 2007. – 2010.gada decembrim finansējumu nav saņēmuši. Aptaujā tika iekļauti tikai projektu vadošie partneri.

VIS dati uzrādīja, ka vairākos gadījumos viens adresāts ir pieteicies vai īstenojis vairākus projektus. Saņēmēji, kuri bija pieteikušies vai īstenojuši vairākus projektus, izlasē tika iekļauti tikai vienu reizi, jo anketas programmēšanas sistēma nepieļāva vairākkārtēju anketas saņemšanu no vienas adreses. Tā kā aptaujas metode bija anketēšana pa elektronisko pastu, aptaujai sasniedzami bija tikai tie mērķa grupas pārstāvji, kuriem pēc VIS datiem bija pieejama un norādīta elektroniskā pasta adrese. Uzaicinājums piedalīties aptaujā tika nosūtīts **8136** adresātiem. Aptaujā piedalījās un aizpildītas anketas atsūtīja **938** respondenti. Pēc anketu datu pārbaudes un tīrīšanas par atbilstošām tika atzītas un aptaujas datu analizē tika iekļautas **767** anketas, no kurām **704** pārstāvēja ES fondu finansējuma saņēmējus, bet **63** pārstāvēja ES fondu finansējuma pretendētus. Aptaujas respondences rādītājs ir **11,5%**, kas, ņemot vērā pētījuma aptaujas metodi (pilnīgā jeb vienlaidus aptauja), ir pilnīgi atbilstošs. ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja ilga no 2011. gada 13.oktobra līdz 17.oktobrim.

Lai iegūtu datus par komunikāciju pasākumu īstenošanā iesaistītajiem cilvēkresursiem, pārskata periodā tērēto atalgojuma budžetu, kā arī komunikāciju pasākumiem izlieto

⁷ Tā ir maksājumu un sertifikācijas iestāde, kurai nav definētu pienākumu stratēģijas īstenošanā, kā arī nav plānots budžets komunikācijas pasākumiem, taču tā ir ES fondu vadības grupā iekļauta institūcija.

finansējumu 2008.-2010.gadā un sasniegtajiem iznākuma un rezultāta rādītājiem, ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un RSIC elektroniski tika nosūtītas trīs datu apkopošanai nepieciešamās tabulas. Informācijas apkopošanu apgrūtināja novēloti iesūtītie dati, kā arī dažāda rādītāju un finansējuma uzskaites sistēma institūcijās.

Datu analītisko interpretāciju veicām, izmantojot iegūtos primāros datus – aptauju, fokusa grupu un interviju rezultātus. Rezultātu sistematizēšana tika veikta pēc vairākiem kritērijiem: ES fondu vadībā esošo institūciju tipa, ES fondu finansējumu pretendentu un saņēmēju organizācijas tipa, reģiona, pieredzes projektu īstenošanā u.c. Būtiski atšķirīgie rezultāti, piemēram, starp ES fondu finansējuma pretendentiem un saņēmējiem analizēti, savstarpēji salīdzinot.

Datu apkopošanu un analīzi veicām atbilstoši pielietotajām datu ieguves metodēm: ar kvalitatīvajām metodēm iegūtos datus apkopojām un analizējām, izmantojot kvalitatīvās metodes: *informācijas kategorizēšanu un interpretāciju*.

Kvantitatīvo datu apstrādei izmantojām statistiskās grupēšanas un datu apstrādes metodes, t.sk., SPSS apstrādes programmu. Statistiski aprakstošajām metodēm izmantojām korelācijas un faktoranalīzi.

1.3. Pieņēmumi un ierobežojumi

2010. gads uzskatāms par vidus posmu stratēģijas īstenošanas laika skalā. Attiecīgi var pieņemt, ka pasākumu izpildes un rezultātīvo rādītāju izpildei jābūt aptuveni 50% apmērā no plānotās vērtības, ja vien nav noteikti citi precīzāki starprezultāti (*mile stones*). Komunikācijas pasākumu izpildes kvantitatīvais novērtējums ir balstīts uz šiem pieņēmumiem.

Stratēģijas pamatojums un plānotie rezultātīvie rādītāji tika balstīti sabiedriskās domas pētījumu rezultātos⁸. Stratēģijas ieviešanas laikā ir veiktas regulāras sabiedriskās domas aptaujas, lai konstatētu plānoto rādītāju sasniegšanas progresu. Šo aptauju dati izmantoti izvērtējumā, lai novērtētu rezultātīvo rādītāju izpildes progresu⁹.

Izvērtējuma sagatavošanas laikā vēl nebija pieejams apstiprināts „2007. – 2013. gada plānošanas perioda ES fondu VSID prioritāšu, pasākumu un aktivitāšu ieviešanas efektivitātes vidus posma (*mid-term*) izvērtējums”. Tādēļ atsevišķu, ar informācijas pieejamību saistītu jautājumu analīze tika iekļauta šajā ziņojumā, bet tas nepretendē uz visaptverošu ES fondu īstenošanas sistēmas novērtējumu.

⁸ Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra “SKDS” 2006.septembrī veiktā sabiedriskās domas aptauja *Informētība par Eiropas Savienības Kohēzijas fondu* un 2006.gada novembrī veikto sabiedriskās domas pētījums *Sabiedrības informētība par ES struktūrfondu līdzekļu apguvi Latvijā*.

⁹ Sabiedriskās domas aptaujas par iedzīvotāju informētību par Eiropas Savienības fondiem par 2007., 2008., 2009., 2010. gadu (Pieejamas <http://www.esfondi.lv/page.php?id=906>); centralizētie Eiropas Savienības fondu (Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda) finansējuma saņēmēju apmierinātības izvērtējumi par 2009., 2011. gadu (Pieejami <http://www.esfondi.lv/page.php?id=906>)

2. IZPĒTES REZULTĀTI UN KONSTATĒJUMI

2.1. Strukturēts pārskats par 01.01.2007. - 31.12.2010. īstenotajiem komunikācijas pasākumiem un rezultātu analīze

Nodaļā apkopota un novērtēta ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007. – 2015. gadam ietvertā informatīvo un publicitātes pasākumu izpilde, kā arī aplūkots progress stratēģijas rezultātīvo rādītāju sasniegšanā. Nodaļā ir izmantoti vairāki datu avoti: FM pasūtītās iedzīvotāju un ES fondu finansējuma saņēmēju aptaujas, kvantitatīvie dati, kas iegūti šī izvērtējuma ietvaros, kā arī virkne kvalitatīvu datu no fokusgrupu diskusijām un intervijām, kas veiktas stratēģijas izpildes vidus posma novērtēšanas vajadzībām.

2.1.1. Informatīvo un publicitātes pasākumu pārskats

Saskaņā ar ES fondu komunikācijas stratēģiju 2007.-2015. gadam, iesaistītās institūcijas plānoja veikt virkni pasākumu, kas ietverti Informatīvo un publicitātes pasākumu plānā¹⁰. Balstoties uz institūciju gadskārtējiem ES fondu trīs darbības programmu īstenošanas ziņojumiem par periodu no 2007. – 2010. gadam, Informatīvo un publicitātes pasākumu plāna kvantitatīvo rādītāju izpilde līdz 2010. gadam kopumā ir bijusi pozitīva.

Vienlaikus jānorāda, ka rādītāju uzskaiti aprūtinā konfliktojoši plānošanas un atskaitīšanās formāti. Proti, stratēģijā paredzēts uzskaitīt pasākumu izpildi katra ES fonda ietvaros, bet iestādes iesniedz gadskārtējos ziņojumus par pasākumu izpildi ES fondu darbības programmu griezumā. Tādējādi, ir iespējams tikai aptuveni spriest par stratēģijā plānoto pasākumu faktisko izpildi.

Jāuzsver, ka stratēģijā plānotie informatīvie un publicitātes pasākumi nav konkrēti plānoti pa gadiem. Tāpēc šī ziņojuma ietvaros ir iespējams apkopot tikai pasākumu plāna procentuālo izpildi.

Vairāk nekā puse no Informatīvo un publicitātes pasākumu plānā ietvertajām aktivitātēm līdz 2010. gadam bija izpildītas 40-80% apmērā no plānotā līdz 2015. gadam (1. pielikums 2.1.1. tabula.). Tas attiecināms uz preses konferencēm, pētījumiem, konferencēm, preses relizēm, informatīvajiem materiāliem, TV sižetiem/raidījumiem/klipiem, radio sižetiem/raidījumiem, apmaksātajām preses publikācijām un informatīvajām plāksnēm. Šāds izpildes rādītājs (proti, 40-80% robežās) uzskatāms par atbilstošu stratēģijas ieviešanas vidus posmam.

Atsevišķu pasākumu kategoriju izpildei nākotnē būs nepieciešams pievērst papildus uzmanību. Proti, līdz 2010. gadam jau par 102% ir izpildīts plānotais informatīvo materiālu un par 96% plānotais reprezentatīvo materiālu rādītājs. Ir saprotams, ka informatīvo un reprezentatīvo materiālu nepieciešamība ir vislielākā tieši darbības programmu uzsākšanas un ieviešanas posmā. Tomēr arī nākotnē būs nepieciešams gatavot jaunus materiālus, kas atbilst darbības programmu noslēguma posma specifikai. Abas pasākumu kategorijas ir īpaši svarīgas

¹⁰ Latvijas Republikas Ministru kabinets. (2009). Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007.-2015. gadam. 19. lpp. Sk. 2011. 3. okt. http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/7-13_Komunikācijas_strategija_2009-04-28.pdf

komunikācijas stratēģijas kontekstā, tāpēc jādomā par plānoto rādītāju pārplānošanu atbilstoši nākotnes vajadzībām.

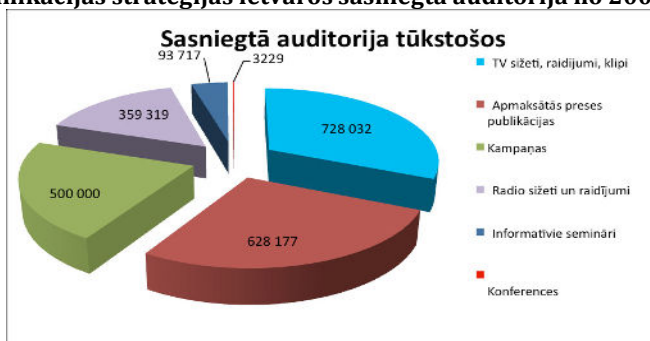
Kritiski jāvērtē trīs pasākumu kategoriju izpilde atskaites periodā. Pirmkārt, gadskārtējos ziņojumos par ES fondu darbības programmu īstenošanu atrodama informācija tikai par trim īstentām informācijas kampaņām, kas ir 19% no plānotā līdz 2015. gadam. Informācijas kampaņām raksturīga visaptveroša un stratēģiska pieeja komunikācijai, kas ļauj koncentrēt resursus un panākt jūtamu ietekmi uz noteiktām mērķa grupām. Darbības programmu uzsākšanas un ieviešanas periodā šāda mēroga pasākumi būtu īpaši piemēroti. Otrkārt, kritiski jāvērtē mediju analīžu rādītāja (sasniegts par 666% no plānotā) un informatīvo stendu rādītāja (sasniegts par 397% no plānotā) izpilde. Visticamāk, ka šo rādītāju plānošanā un uzskaitīšanā ir radusies kļūda, kas neļauj spriest par faktisko pasākumu izpildi šobrīd un nākotnē.

2.1.2. Informatīvajos un publicitātes pasākumos sasniegtā auditorija

Stratēģijas vidus posma izvērtēšanas ietvaros ES fondu komunikācijā iesaistītās institūcijas tika aicinātas iespēju robežās apkopot informāciju par sasniegto mērķa auditorijas apmēru atskaites periodā. Lai gan statistikas apkopošana par šo rādītāju nav daļa no stratēģijas regulārā monitoringa, institūcijas veica milzīgu darbu, lai retrospektīvi sagatavotu minētos datus un demonstrētu savas darbības mērogu.

Saskaņā ar Apkopojumu par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008.-2010.gadā, ES fondu informatīvie un publicitātes pasākumi aptvēra vismaz 2.3 milj. lielu auditoriju (1. attēls). Lielāko auditoriju ļāvuši sasniegt pasākumi plašsaziņas līdzekļos – TV, radio un presē. Arī informatīvie semināri ir pulcējuši lielu dalībnieku skaitu. ES fondu vadībā iesaistīto iestāžu mājas lapas mēnesī apmeklēja aptuveni 119,000 unikālo lietotāju.

1. attēls
ES fondu komunikācijas stratēģijas ietvaros sasniegtā auditorija no 2008. - 2010.gadam

2.1.3. Pārskats par rezultatīvo rādītāju izpildi

ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015.gadam paredzēta virkne rezultatīvo rādītāju, kas lielā mērā ļauj spriest par rezultātiem stratēģijas vispārējo mērķu sasniegšanā. Atšķirībā no pasākumiem, rezultatīvie rādītāji plānoti laika griezumā, kur 2010.gads ir viens no atskaites posmiem.

Sabiedrības informētības līmenis par ES fondiem

Stratēģijā plānotais rādītājs	2010. gadā sasniegtais rādītājs
72%	92%

Saskaņā ar sabiedriskās domas aptauju, 2010. gadā 92% Latvijas iedzīvotāju bija dzirdējuši par Latvijai pieejamajiem ES fondu līdzekļiem. Sasniegtais rezultāts ievērojami pārsniedz stratēģijā plānotos 72%. Tas ļauj secināt, ka ES fondu komunikācijā iesaistīto institūciju darbība šajā jomā ir bijusi īpaši efektīva. Informētības līmenis par ES fondiem ir audzis par 20% kopš 2008. gada¹¹.

Mērķa grupu informētības līmenis par ES fondiem

Stratēģijā plānotais mērķis	2010. gadā sasniegtais rādītājs
79% ar augstāko izglītību	97%
55% bezdarbnieki	85%
85% individuālie uzņēmēji	97% privātā sektorā strādājošie
81% LV runājošie	95% latviešu
51% KR runājošie	88 % krievu

Saskaņā ar sabiedriskās domas aptauju, 2010.gadā 92% Latvijas iedzīvotāju bija dzirdējuši par ES fondu pieejamību¹². Arī citās mērķa grupās sasniegtie informētības rādītāji būtiski pārsniedz plānotos rezultātus.

Līdztekus sabiedrībai, stratēģijā ietverta arī virkne citu mērķa grupu. Šo mērķa grupu informētības mērīšanai pagaidām vēl nav izveidoti atbilstoši instrumenti. Šīs grupas ir: žurnālisti, sabiedriskās domas viedokļu līderi un ES fondu eksperti, ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas, potenciālie un faktiskie labuma guvēji un projektu iesniedzēji, kā arī informācijas starpnieki. Līdz ar to stratēģijas nākamajā posmā būtu nepieciešams vienoties par veidu, kā izvērtēt pārējo stratēģijas mērķa grupu informētību un apmierinātību ar informāciju un komunikāciju par ES fondiem.

Apmierinātība ar informācijas pieejamību par ES fondiem

Stratēģijā plānotais rādītājs	2010. gadā sasniegtais rādītājs
50% pietiekams informācijas apjoms	54%
32% nepietiekams informācijas apjoms	38%

Puse Latvijas iedzīvotāju (54%) 2010.gadā atzina, ka informācija par ES fondiem apmierina to vajadzības. Šis rādītājs nedaudz pārsniedz stratēģijā plānoto – 50% apmierinātību ar informācijas pieejamību¹³.

ES fondu finansējuma saņēmēju apmierinātība ar informāciju 2010. gadā bija augstāka nekā sabiedrībā kopumā. 79% aptaujāto ES fondu finansējuma saņēmēju atzina, ka informācija ir pieejama pietiekamā apmērā. Tikai 12 % norādīja, ka informācija par ES fondiem nav pietiekama¹⁴.

Tomēr vidus posma izvērtējuma ietvaros veiktajā ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujā noskaidrots, ka gandrīz puse no ES fondu finansējuma saņēmējiem(46%) savu spēju orientēties informācijā par ES fondiem novērtē kā viduvēju – ar trīs no piecām ballēm. Augstāko novērtējumu savām spējām orientēties informācijā piešķīra tikai 7%

¹¹ Latvijas Fakti. (2010. feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 20. lpp.

¹² Turpat. 13. lpp.

¹³ Turpat. 23. lpp.

¹⁴ Latvijas Fakti. (2011. feb.). Centralizēts ES fondu finansējuma saņēmēju apmierinātības uzvērtējums par 2010. gadu. ES fondu saņēmēju aptauja. 9.lpp.

respondentu (1. pielikums 2.1.2. tabula). Respondentu, kas nav saņēmuši ES finansējumu, spēja orientēties informācijā ir vēl zemāka. Tikai puse (50%) savas spējas vērtē kā viduvējas, bet tikai 3% - kā teicamas (1. pielikums 2.1.3. tabula.).

Būtiskas atšķirības spējā orientēties informācijā par ES fondiem saistās ar projektu īstenotāju organizācijas tipu. Pašvaldību pašvērtējums par spēju orientēties ar ES fondiem saistītā informācijā ir ievērojami augstāks nekā uzņēmēju pašvērtējums. Proti, 62% pašvaldību savas spējas novērtēja ar 4 un 5 ballēm, bet tikai 31% uzņēmēju sev piešķīra tik augstu vērtējumu.

Minētie aptaujas rezultāti rāda, ka nākotnē ir pamats analizēt ne tikai vērtējumu par informācijas pieejamības apjomu, bet noskaidrot konkrēto mērķa grupu prasmes rīkoties ar informāciju. Īpaši svarīgi tas ir apstākļos, kad informācijas apjoms un avotu daudzveidība aizvien pieaug.

Reģionālo ES struktūrfondu informācijas centru (RSIC) atpazīstamība

Stratēģijā plānotais mērķis	2010. gadā sasniegtais rādītājs
60% zina RSIC	NA
40% nezina RSIC	NA

Stratēģijā plānots, ka līdz 2010. gadam 60% Latvijas iedzīvotāju būs informēti par RSIC darbu. FM pasūtītā sabiedrības domas aptauja, ko izmanto stratēģijas rezultātīvo rādītāju monitoringam, sniedz RSIC darbības novērtējumu. Līdz ar to ir iespējams spriest par RSIC atpazīstamību ES fondu pretendentu auditorijā.

Sabiedriskās domas aptauja rāda, ka RSIC ir viena no populārākajām informācijas meklēšanas vietām par ES fondiem. 2010. gadā RSIC ir vērsušies 18% no informācijas meklētājiem, kas ir par 3% vairāk nekā 2008. gadā. Puse no tiem, kas bija vērsušies centros pēc informācijas, saņemto informāciju vērtēja pozitīvi¹⁵.

Šī izvērtējuma ietvaros veiktā ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja rāda, ka puse no ES fondu finansējuma saņēmējiem (52%) ir vērsušies RSIC pēc konsultācijām un informācijas (1. pielikums 2.1.4. tabula). ES finansējuma pretendenti RSIC vērsušies tikai nedaudz retāk (1. pielikums 2.1.5. tabula). Tomēr katrs piektais respondents (22%) par centriem pirmo reizi uzzināja no minētās aptaujas. Tie respondenti, kas izmanto RSIC sniegtās iespējas, samērā augstu novērtēja centru darbinieku zināšanas un kompetenci – ar 3.7 no 5 ballēm. Līdzīgi RSIC darbību novērtēja arī respondenti, kas ES fondu finansējumu nav saņēmuši.

48% no respondentiem, kas nav saņēmuši ES fondu finansējumu, norāda, ka nekad nav vērsušies pie RSIC pēc informācijas. Tādējādi, aptaujas dati rāda, ka informācijas centriem savas aktivitātes vairāk jāpopularizē tādās mērķa grupās kā uzņēmēji un NVO. Šie institūciju tipi veido proporcionāli lielāko skaitu no respondentiem, kuri nekad nav vērsušies RSIC.

Reģionālā griezumā, visaugstāk RSIC darbu vērtē ES fondu finansējuma saņēmēji Kurzemē, kur centru darbinieku zināšanas un kompetence novērtēta vidēji ar 3.9 ballēm (2. pielikums 2.1.1. attēls). Vienlaikus jāuzsver, ka visu centru vērtējums ir gandrīz identisks.

¹⁵ Latvijas Fakti. (2010. feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 31. lpp

Arī ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas augstu novērtē RSIC darbu: 16 no 22 ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām informācijas apriti ar RSIC vērtēja ar 4 ballēm no 5. Institūciju pārstāvji intervijās RSIC raksturoja kā organizācijas, kas pārzina vietējo situāciju, izveidojušas ciešus kontaktus ar vietējo sabiedrību, skaidri ievēro savu atbildību attiecībā ar citām ES fondu komunikācijā iesaistītajām institūcijām un darbojas proaktīvi.

ES fondu līdzekļu apguves vērtējums sabiedrībā

Stratēģijā plānotais mērķis	2010. gadā sasniegtais rādītājs
50% sekmīga apguve	37%
24% nesekmīga apguve	50%

Stratēģijā plānots, ka līdz 2010. gadam puse Latvijas iedzīvotāju pozitīvi vērtē ES fondu līdzekļu apguvi. Sabiedriskās domas aptauja par šo periodu liecina, ka par sekmīgu ES fondu apguvi uzskata tikai 37% Latvijas iedzīvotāju. Katrs otrais to vērtē kā nesekmīgu¹⁶. Minētā rādītāja izpilde pagaidām būtiski atpaliek no stratēģijā plānotā.

Šī izvērtējuma ietvaros rīkoto diskusiju un interviju dalībnieki akcentēja institūciju sadarbības lomu komunikācijā ar sabiedrību par ES fondu apguvi. Institūciju pārstāvji norāda, ka ir nepieciešama labāka koordinācija starp Finanšu ministriju un pārējām institūcijām, izplatot informāciju par ES fondu apguves apjomiem.

Kā norāda viens no atbildīgo iestāžu pārstāvjiem: *“FM kā vadošā iestāde varētu vairāk komunicēt par nozarē izdarīto un arī padomāt pirms palaiž negatīvas ziņas par to, ka situācija dažādās nozarēs ir atšķirīga. Piemēram, [FM] pasaka, ka ministrijai ir 50% neizpilde, bet nepasaka fona informāciju par projektu sezonālītāti. Kad medijiem tiek dotas negatīvas ziņas, vajadzētu painformēt partnerus, lai iestādes ir gatavas stāstīt par iemesliem”.*

Vērtējot līdzšinējo praksi komunikācijā par ES fondu apguvi, var secināt, ka ir nepieciešams skaidri nodalīt ES fondu uzraudzībai nepieciešamos pasākumus no publiskās komunikācijas. Neapšaubāmi, ka Vadošās iestādes viens no galvenajiem uzdevumiem ir ES fondu apguves progresa uzraudzība. Tomēr publiskā komunikācijā ir nepieciešams ievērot kopējos sistēmas mērķus un saziņā ar medijiem novirzīt uzsvaru no apguves neizpildes uz problēmjautājumu skaidrošanu, praktisku risinājumu piedāvāšanu un iesaistīto institūciju līdzdalību šajā konkrētajā komunikācijā. Tādējādi, būtu iespējams līdzsvarot pozitīvās un negatīvās ziņas, kas saistās ar ES fondu apguves sarežģīto procesu.

Vienlaikus jāuzsver, ka sadarbība kopīgu komunikācijas pasākumu rīkošanā starp iestādēm ir izplatīta prakse. 19 no 22 ES fondu komunikācijā iesaistītajām organizācijām savstarpēji sadarbojas komunikācijas jomā. Vairāk nekā puse iestāžu atzīst, ka sadarbība ar citām iestādēm uzlabo pasākumu profesionālo līmeni, palīdz aptvert plašāku auditoriju un atvieglo pasākumu faktisko organizēšanu. Minētās aptaujas dati rāda, ka ES fondu komunikācijā iesaistīto iestāžu vidū ir labs sadarbības potenciāls, kas noteikti palīdzētu risināt problēmjautājumus saistībā ar sabiedrības uztveri par ES fondu apguvi.

Komunikācijas kanālu izmantošana

Stratēģijas veidotāji, plānojot informatīvos un publicitātes pasākumus, ir vadījušies pēc konkrētas komunikācijas kanālu nozīmīguma prognozes sabiedrībai kopumā. 2010. gadā

¹⁶ Latvijas Fakti. (2010. feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 11. lpp.

izmaiņas kanālu nozīmīgumā ir bijušas lielākas nekā plānots (1. pielikums 2.1.6. tabula). Piemēram, TV kā informācijas kanāla loma ir pieaugusi vairāk nekā tika prognozēts. Turpretī nacionālās un reģionālās preses, bukletu un semināru loma komunikācijā par ES fondiem ir sarukusi.

Sabiedrības vērtējums par ES fondu ietekmi uz tautsaimniecību

Stratēģijā plānotais mērķis	2010. gadā sasniegtais rādītājs
72% pozitīva ietekme	58%
4% negatīva ietekme	15%
12% nav ietekmes	22%

Laika posmā līdz 2010. gadam nav izdevies sasniegt plānoto rezultātu attiecībā uz sabiedrības vērtējumu par ES fondu ietekmi uz tautsaimniecību. Proti, stratēģijā paredzēts, ka līdz 2010. gadam 72% Latvijas iedzīvotāju ES fondu ietekmi šajā jomā vērtē kā pozitīvu. Tomēr pozitīvi noskaņoto iedzīvotāju skaits ir sasniedz tikai 58%. Vēl vairāk, to skaits kopš 2008. gada ir samazinājies. Ziņojumos par ES fondu apguvi vadošā iestāde uzsver, ka iedzīvotāju vērtējumu ietekmējusi arī ekonomiskā lejupslīde 2008. un 2009.gadā. Sociālekonomiskās situācijas pasliktināšanās mazinājusi sabiedrības pārliecību par ES fondu veiksmīgo apguvi un pozitīvo ietekmi uz tautsaimniecību.

Reģionālo diskusiju dalībnieki norādīja vairākus iespējamus iemeslus sabiedrības negatīvajam viedoklim par ES fondu ietekmi uz tautsaimniecību. Kā galvenais tika minēta nepietiekama komunikācija par konkrētiem ES fondu projektiem un to praktisko ietekmi uz cilvēku ikdienas dzīvi. Arī žurnālisti norāda, ka informācija par ES fondiem ir pārāk vispārīga un formāla.

Grūtības atspoguļot ES fondu atbalstīto projektu rezultātus un ietekmi uz tautsaimniecību iespaido arī objektīvi apstākļi. Proti, ES fondu komunikācijas stratēģija līdz 2010. gadam galveno uzmanību vērta uz darbības programmu uzsākšanu un ieviešanu. Ir saprotams, ka šajā periodā uzsvars komunikācijā ir bijis vērsts uz ES fondu iespēju un apguves procesa skaidrošanu. Tomēr arī šajā periodā ir svarīgi ietvert komunikācijā plānotos rezultātus un konkrētu labumu sabiedrībai. Koncentrēšanās uz procesu, nevis rezultātu ES atbalstītajos projektos kā komunikāciju kavējošs faktors sīkāk analizēts 2.4. sadaļā.

Publikāciju plašsaziņas līdzekļos atspoguļojuma veids

Stratēģijā plānotais mērķis	2010. gadā sasniegtais rādītājs
Neitrāls	Neitrāls

Stratēģijas veidotāji, plānojot informatīvos un publicitātes pasākumus, ir vadījušies pēc konkrētas komunikācijas kanālu nozīmīguma prognozes. Kanālu nozīmīgums prognozēts tikai vienai mērķa auditorijai – sabiedrībai kopumā.

Stratēģijas ieviešanas sākumposmā Finanšu ministrija pasūtīja vienotu mediju satura analīzi, lai iegūtu visaptverošu priekšstatu par mediju telpā valdošo toni un attieksmi pret ES fondu jautājumiem. Taupības pasākumu ietekmē šādu analīzi ministrija vairs nepasūta. Tomēr atskaites periodā ES fondu komunikācijā iesaistītās iestādes individuāli pasūtījušas 860 mediju satura analīzes. ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja rāda, ka tikai 3 no 22 institūcijām aktīvi izmanto mediju satura analīzes, lai veidotu jaunus pasākumus mērķa grupām. Lielākais vairākums iestāžu (18) analīzes izmanto tikai nedaudz, ar nolūku piekorigēt esošos komunikācijas pasākumus.

Saskaņā ar Apkopojumu par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008.-2010. gadā, mediju satura tonis par ES fondiem ir bijis neitrāls. Lai gan intervijās ar žurnālistiem pārsvarā dominē kritisks viedoklis par ES fondu apguvi, publikāciju tonis tomēr ir neitrāls. Pārsvarā medijos kritika izskan par fondu nepietiekamas apguves jautājumiem un atsevišķiem skandāliem. Tomēr mediju pārstāvji, kas ilgstoši raksta par konkrētām tēmām (piemēram, veselību, izglītību u.c.), ir mazāk kritiski, jo viņi pazīst projektus un to īstenotājus. Līdz ar to publikācijas raksturo projektu rezultātus un akcentē projektu labuma guvējus. Šo publikāciju tonis pārsvarā ir pozitīvs.

2.1.4. Secinājumi

Balstoties uz veikto analīzi, var secināt, ka stratēģijas Informatīvo un publicitātes pasākumu plāna kvantitatīvo rādītāju izpilde līdz 2010. gadam ir bijusi pozitīva. Vairāk nekā puse no minētajā plānā ietvertajām aktivitātēm līdz 2010. gadam bija izpildītas 40-80% apmērā no plānotā līdz 2015. gadam. Šāds izpildes rādītājs ir atbilstošs stratēģijas ieviešanas vidus posmam.

Izvērtējumā apkopotā informācija par iestāžu pasākumiem no 2008.-2010. gadam ļauj aprēķināt, ka ES fondu komunikācija ir sasniegusi vismaz 2.3 milj. lielu auditoriju. Tas, savukārt, pozitīvi iespaidojis stratēģijā noteikto rezultātīvo rādītāju sasniegšanu. Proti, seši no astoņiem stratēģijas rezultātīvajiem rādītājiem sasniegti atbilstošu vidus posmā plānotajam. Vēl vairāk, sabiedrības informētības, mērķa grupu informētības un informācijas pieejamības rādītāji izpildīti lielākā apmērā nekā plānots uz 2010. gadu.

Tomēr stratēģijā noteikto rezultātīvo rādītāju izpilde, kas attiecas uz sabiedrības vērtējumu par ES fondu apguves gaitu un ietekmi uz kopējo labklājību, nav bijusi plānotajā līmenī. Līdz ar to stratēģijas nākamajā posmā ir svarīgi aktivizēt komunikāciju par ES fondu projektos sasniegtajiem rezultātiem.

2.2. ES fondu komunikācijas pasākumu efektivitātes un lietderības izvērtējums

2.2.1. Kvantitatīvo rādītāju un budžeta attiecība

Šī apakšuzdevuma ietvaros ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas apkopēja informāciju pēc iepriekš noteiktas formas (skat. 1. pielikums 2.2.1. tabula) par darbinieku skaitu, kas strādā ar informācijas un komunikācijas jautājumiem, atalgojumam tērēto budžetu, kā arī komunikācijas un publicitātes pasākumiem, to iznākuma un rezultātīvajiem rādītājiem, un iztērēto budžetu laika posmā no 2008.-2010.gadam. Šāds laika posms tika izvēlēts, ņemot vērā ES fondu komunikācijas stratēģijā pasākumu īstenošanai paredzēto finansējumu laika periodā no 2008.-2010.gadam.

Pārskata periodā ES fondu informatīvo un komunikācijas pasākumu īstenošanu ir nodrošinājuši vidēji 60 darbinieki (štata vietas). Tomēr jānorāda, ka LIAA apkopotajā informācijā norādītas visas štata vietas, kuras ir saistītas ar ES fondu publicitāti – atsevišķos gadījumos tā ir pusslodze, citos – 0,2. Salīdzinājumā pa gadiem štata vienību skaits ir nedaudz

samazinājies (skat. 1.tabulu un 1.pielikums 2.2.1.tabula), bet kopumā tā ir tikai viena vienība. Kopumā ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas to rīcībā esošo cilvēkresursu skaitu vērtē kā nepietiekamu - 10 institūcijas to ir novērtējušas ar 1 un 2 ballēm no 5 iespējamajām (skat. 1.pielikums 2.2.2. tabula).

Pozitīvi jāvērtē fakts, ka vairāk kā puse no respondentiem, kuri aizpildīja ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauju, ar ES fondu komunikācijas pasākumu īstenošanu nodarbojas trīs gadus un ilgāk (skat. 1.pielikums 2.2.3.tabula). Analizējot pārskata periodā nodarbināto skaitu un tam iztērēto finansējumu, jāsecina, ka laika posmā no 2008. līdz 2009.gadam ir samazinājies no cita finansējuma algoto darbinieku skaits. Ir pieaudzis darbinieku skaits, kas tiek finansēti no Tehniskās palīdzības līdzekļiem. Lai gan darbinieku skaits par dažām vienībām ir samazinājies, tomēr apkopotie dati liecina, ka kopējais atalgojumam tērētais finansējums kopumā pa gadiem ir pieaudzis. Visbūtiskāk atalgojuma budžets ir pieaudzis Latgales, Vidzemes, Rīgas un Kurzemes RSIC, kā arī VIAA (skat. 1.pielikums 2.2.1.tabula).

Ir vērojamas atšķirības finansējuma avotos, kur Tehniskās palīdzības finansējums ir pieaudzis, bet cits finansējums ir samazinājies. Lai gan pārskata periodā atalgojuma samazinājums ir skāris 10 institūcijas, tomēr ir bijušas institūcijas, kuras atalgojuma budžetu ir palielinājušas, tādējādi, sekmējot kopējā atalgojuma budžeta pieaugumu. Vienlaikus ir notikusi no budžeta finansēto štata vietu līdzfinansēšana vai pārfinansēšana no Tehniskās palīdzības līdzekļiem.

Štata vienību skaits, kas nodarbojas ar ES fondu informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanu

Finansējuma avots	Darbinieku skaits			Atalgojums LVL			Atalgojums kopā LVL
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	
Tehniskā palīdzība	23,3	31,3	37,55	157209	241526	288638	687372
Cits finansējums	39,3	29,3	23,8	298635	259732	246437	804804
Kopā	61,6	59,6	60,35	453744	489258	523076	1456177

Salīdzinot darbinieku skaita samazinājumu starp institūcijām, ir redzams, ka visbūtiskāk tas ir skāris Finanšu ministriju, kur pārskata periodā darbinieku skaits informatīvajiem un publicitātes pasākumiem ir samazināts vairāk kā uz pusi. Lai gan Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā kopumā daudzi darbinieki strādā ar informatīvajiem un komunikācijas jautājumiem, tomēr arī šajā institūcijā pārskata periodā šajās funkcijās nodarbināto skaits ir samazinājies par 35% (skat. 1.pielikums 2.2.1. tabula). Piemēram, norādītais darbinieku skaits nodarbojas ne tikai ar ES fondu administrēšanu, bet veic arī citas funkcijas. Tāpēc uzskaitītas ir štata vietas, kuras ir saistītas ar ES fondu publicitāti, taču tā nav pilna slodze – atsevišķos gadījumos tā ir pusslodze, citos – 0,2. Attiecīgi 1.pielikuma 2.2.1. tabulā ir norādīts LIAA Klientu apkalpošanas, Mārketinga un Sabiedrisko attiecību nodaļu štata vienību skaits.

Apkopojot ES fondu vadībā iesaistīto institūciju iesūtīto informāciju, jāsecina, ka precēm un pakalpojumiem pieejamais informatīvo un publicitātes pasākumu budžets kopumā ir samazinājies vairāk kā divas reizes. Līdz 2010.gada 31.decembrim ir izlietota tikai nedaudz vairāk kā puse jeb 1 138 301 LVL no samazinātā budžeta (skat. 2.tabulu un 1. pielikuma 2.2.9. tabulu). Aicinātas raksturot situāciju par ekonomiskās krīzes ietekmi uz finanšu izlietojumu ES fondu informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai, lielākā daļa institūciju norāda, ka finanšu līdzekļi tika samazināti mehāniski, nedomājot par efektivitāti. Trešdaļa institūciju uzskata, ka finanšu resursu samazinājums jāva līdzekļus izmantot efektīvāk (skat. 1.pielikums 2.2.5. tabula). Apkopotā informācija norāda, ka pārskata periodā ir izmantoti tikai nedaudz vairāk kā 50% no pieejamā budžeta, līdz ar to ir jāsecina, ka institūcijām ir jāpārskata finanšu resursu un aktivitāšu plānošanas un uzraudzības principi.

2.tabula

Plānotais un līdz 31.12.2010. precēm un pakalpojumiem izmantotais finansējums ES fondu informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai

1DP		2DP		3DP		Kopā sākotnēji plānotais LVL (no ES fondiem)	Kopā plānots pēc grozījumiem LVL (no ES fondiem)	Kopā izlietotais LVL (no ES fondiem)	Cits finansējums		Plānots kopā pēc grozījumiem LVL	Faktiski izlietots uz 31.12.10. kopā LVL
Plāns ¹⁷	Izlietojums uz 31.12.2010.	Plāns ¹	Izlietojums uz 31.12.2010.	Plāns ¹	Izlietojums uz 31.12.2010.				Plāns	Faktiski izlietots uz 31.12.2010.		
783809	519080	1494455	149013	3072342	405510	5350606	2013707	1073603	64698	64698	2078405	1138301

¹⁷ Atbilstoši ES fondu komunikācijas stratēģijas 15.lpp., noteiktajam.

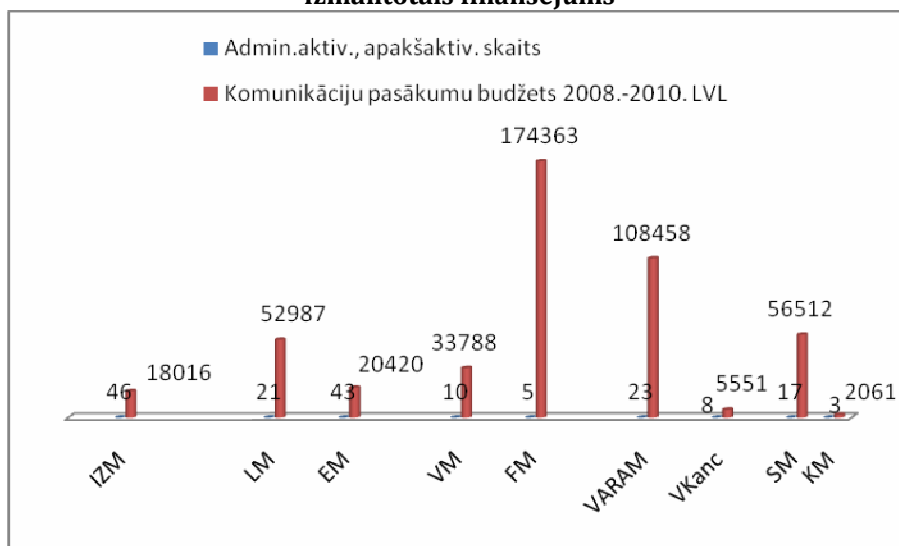
Institūciju apkopotajos un iesūtītajos datos ir vērojamas zināmas nesakritības. Analizējot informāciju par pārskata periodā komunikācijas pasākumiem kopumā iztērēto budžetu (1. pielikums 2.2.10.tabula), ir redzams, ka, aprēķinot finansējumu atbilstoši īstenotajiem komunikāciju pasākumiem un sasniegtajiem iznākuma rādītājiem, kopumā institūcijas ir iztērējušas Ls 1 178 603 LVL, kas ir par 40 302 LVL vairāk nekā norādīts 2.tabulā. Arī sadalījumā pa darbības programmām pieejamie dati analīzei nav pilnīgi, jo atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam¹⁸, kopējais institūcijai pieejamais Tehniskās palīdzības finansējums informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai netiek plānots sadalījumā pa darbības programmām, un arī atskaitīšanās par finansējuma izlietojumu netiek dalīta pa darbības programmām. Tādējādi turpmākai analīzei izmantotais finansējums, sasniegtie iznākuma un rezultāta rādītāji tiek analizēti kopumā, nevis dalījumā pa DP.

Analizējot informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai izmantoto budžetu, analīzē tiks izmantota institūciju sniegtā informācija par sasniegtajiem informatīvo un publicitātes pasākumu rādītājiem un budžetu (1. pielikums 2.2.10.tabula). Atbilstoši iepriekš minētajam, pārskata periodā ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai kopumā ir iztērējušas 1 178 603,63 LVL. Analizējot informāciju par vadošās iestādes un atbildīgo iestāžu izlietoto budžetu komunikācijas pasākumu īstenošanai, visvairāk ir tērējusi ES fondu vadošā iestāde (174 363 LVL). Pēc tam seko Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, kura ir pārņēmusi arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas un E-lietu sekretariāta funkcijas. Kā trešā jāmin Satiksmes ministrija. Vismazāk tērējušas ir Valsts kanceleja un Kultūras ministrija (skat.2. attēlu). Tomēr situācijas analīze parāda, ka tās institūcijas, kuru pārziņā ir vislielākais aktivitāšu skaits, piemēram, Ekonomikas ministrija un Izglītības un zinātnes ministrija, informatīvo un komunikāciju pasākumiem ir tērējušas salīdzinoši mazāku finansējumu.

¹⁸ PADOMES REGULA (EK) Nr.1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr.1260/1999 46.pants, 2007.gada 18.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.918 "Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.6.1.1.aktivitāti "Programmas vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana", darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.4.1.1.aktivitāti "Programmas vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana", darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.7.1.1.aktivitāti "Programmas vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana" un 3.8.1.1.aktivitāti "Programmas vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana"

2.attēls

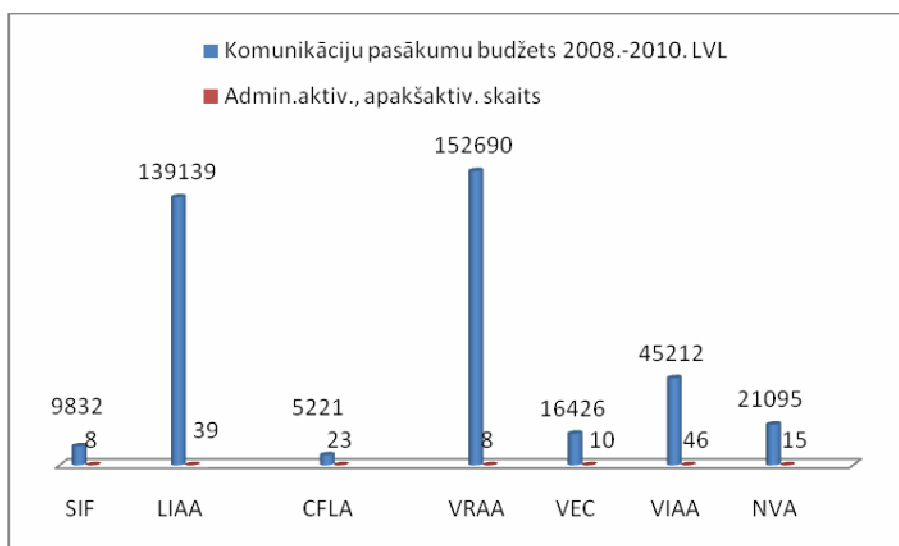
Vadošās iestādes un atbildīgo iestāžu komunikācijas pasākumiem izmantotais finansējums

Analizējot sadarbības iestāžu iztērētos budžetus informatīvo un komunikācijas pasākumu īstenošanai, jāsecina, ka visvairāk ir tērējusi Valsts reģionālās attīstības aģentūra (152 690 LVL) un Latvijas investīciju un attīstības aģentūra (139 139 LVL), kur VRAA ir šo finansējumu izmantojusi astoņu aktivitāšu administrēšanai, kamēr LIAA 39 aktivitāšu administrēšanai (skat. 3.attēlu). Valsts izglītības un attīstības aģentūra 46 aktivitāšu administrēšanai ir tērējusi 45 212 LVL.

3.attēls

Sadarbības iestāžu komunikācijas pasākumiem izmantotais finansējums

Attiecībā uz informācijas apkopošanu no RSIC ir vērojamas vislielākās nesakritības, jo šīm institūcijām kopējā apstiprinātajā budžetā tiek iekļauti telpu nomas, kā arī citi ar institūcijas darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi. Tā kā finansējuma plānošanas posmā nav nodalīti

institūcijas administrēšanas un informatīvajiem un komunikācijas pasākumiem paredzētais budžets, tad arī atskaitoties katra institūcija informāciju ir apkopojusi atšķirīgi. Atbilstoši apkopotajiem datiem, visvairāk (160436 LVL) pārskata periodā ir iztērējis Vidzemes RSIC, bet vismazāk (25953,43 LVL) Rīgas RSIC (skat. 2. pielikums 2.2.1. attēls).

Novērtējot institūciju rīcībā esošo finanšu resursu komunikācijai pietiekamību, institūcijas to vidēji ir vērtējušas ar 3,27 ballēm no 5. Jānorāda, ka katra trešā institūcija savus finanšu resursus ir vērtējusi kā pietiekamus, attiecīgi ar 4 un 5 ballēm (skat. 1.pielikums 2.2.4. tabula).

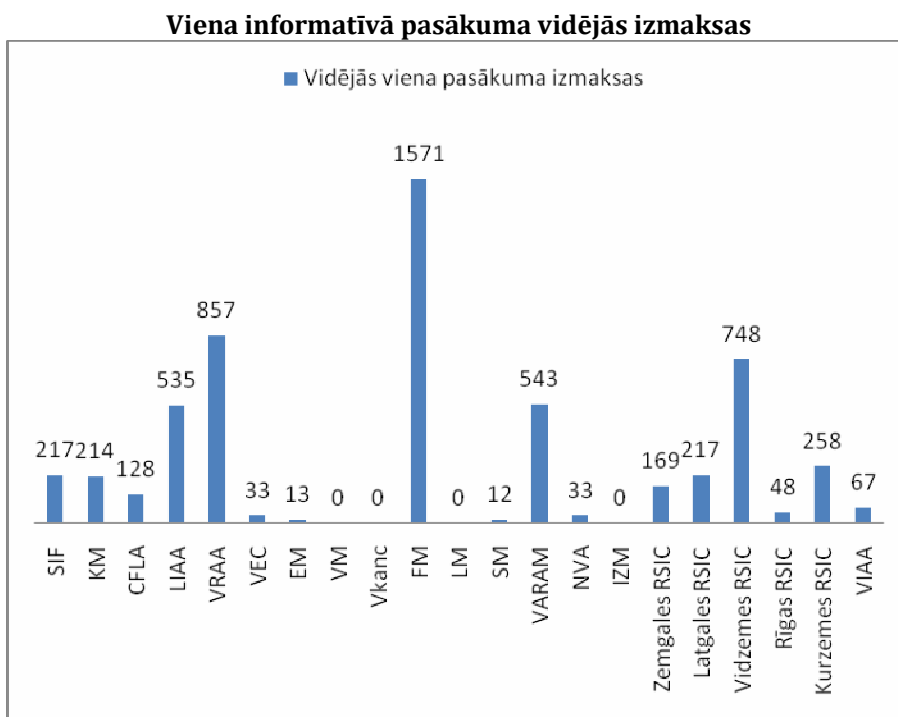
Raksturojot darbības, kas tika veiktas taupības nolūkos ES fondu informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanā, visbiežāk tiek minēts komunikācijas pasākumiem atvēlētā budžeta samazinājums, tad seko komunikācijas pasākumu daudzuma samazinājums un darbinieku skaita samazinājums. Gandrīz puse institūciju ir norādījušas, ka budžeta samazināšanai bija pozitīva ietekme, jo institūcijas izmantoja alternatīvas un lētākas komunikāciju metodes (skat. 1.pielikums, 2.2.6.tabula).

Analizējot finansējuma un rezultātīvo rādītāju samazināšanas procesu, ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas norāda, ka šis process ir bijis vairākkārtējs, jo ticis veikts paralēli reālajai situācijai, kas veidojās ar institūciju kā atbildīgo un sadarbības iestāžu pārziņā esošo aktivitāšu saturisko pārvērtēšanu un vairākkārtēju finansējuma samazināšanu. Tādējādi, plānotais finansējuma samazinājums veikts, ievērojot faktu, ka tiek samazināts gan finansējuma apjoms, bet, galvenokārt, tieši saturiskais apjoms¹⁹. Lai gan ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas norāda, ka pārskata periodā ir ticis samazināts ne tikai finansējums, bet arī sasniedzamie rādītāji, tomēr informācijas apkopojums parāda, ka iznākuma rādītāji atsevišķiem komunikāciju pasākumiem ir pārsniegti (skat. 2.1.sadaļa un 1.pielikums 2.2.10. tabula).

Analizējot iztērēto finansējumu informatīvo un publicitātes pasākumu griezumā, jāsecina, ka visvairāk institūcijas ir tērējušas informatīvo pasākumu nodrošināšanai - 33% no kopējā budžeta. Kā nākamais finansiāli ietilpīgākais pasākums jāmin apmaksāto preses publikāciju skaits, kam atvēlēti 13% no kopējā finansējuma, un informatīvie materiāli - 11%. Vismazāk institūcijas ir tērējušas preses konferenču rīkošanai, kā arī preses reližu sagatavošanai un izplatīšanai.

Ņemot vērā, ka ES fondu finansējuma saņēmēji un pretendenti ir norādījuši, ka viņiem saprast ar ES fondiem saistītos jautājumus visvairāk ir palīdzējuši informatīvie pasākumi (82,5% respondentu), bet vismazāk radio raidījumi (1,6%), tad turpinājumā ir analizēta šo divu komunikācijas pasākumu izmaksu efektivitāte. Kopumā visas institūcijas ir īstenojušas informatīvos pasākumus. 1272 komunikācijas pasākumu īstenošanai institūcijas ir tērējušas 387019 LVL. Viena pasākuma vidējās izmaksas svārstās no 0 līdz 1571 LVL. Šeit gan jānorāda, ka, piemēram, Finanšu ministrija, nodrošinot pasākuma translāciju portālā DELFI ir nodrošinājusi 50 000 dalībnieku lielu auditoriju (skat. 4.attēlu.)

¹⁹ Intervijas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

Informatīvo pasākumu dalībnieku skaits svārstās attiecīgi no 0 līdz 50 000 (skat. 1.pielikums, 2.2.7.tabula).

Radio raidījumus ir nodrošinājušas 11 institūcijas, kopumā 164 raidījumiem tērējot 33208 LVL, kas veido 3% no kopējā informatīvo un publicitātes pasākumiem tērētā budžeta. Visvairāk - 52 radio raidījumus nodrošināja Finanšu ministrija, tam tērējot 12876 LVL, bet vismazāk Ekonomikas ministrija - 3 raidījumus. Viena raidījuma izmaksas svārstās no 96 LVL līdz 860 LVL, tomēr par visām institūcijām, kuras šādu pasākumu īstenoja, secinājumus izdarīt nav iespējams, jo daļa institūciju radio raidījumu izmaksas ir iekļāvušas kampaņu izmaksās vai pie apmaksātajām preses publikācijām (skat. 1.pielikums, 2.2.8.tabula).

2.2.2. Īstenoto pasākumu lietderība

Analizējot īstenoto pasākumu lietderību, tika vērtēts, vai pasākumi atbilst ES fondu komunikācijas mērķiem un mērķa grupām. Tika vērtēts, vai īstenotie pasākumi spēj sasniegt attiecīgos mērķus un mērķa grupas gan no ES komunikācijas vadībā esošo institūciju viedokļa, gan no mērķa grupu viedokļa. Lietderības vērtēšanai tika izmantota ES fondu komunikācijas vadībā esošo institūciju pašnovērtējuma anketa, ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja, kā arī sabiedriskās domas aptaujas.

ES fondu komunikācijas vadībā esošo institūciju pašnovērtējuma aptauja uzskatāmi parāda, ka institūciju prioritārās mērķa auditorijas ir potenciālie ES fondu finansējuma pretendenti un finansējuma saņēmēji, potenciāli un faktiski labuma guvēji, kā arī žurnālisti. Tālāk seko reģionālie partneri un sabiedrība kopumā. Sabiedriskās domas līderi un ES fondu eksperti nav

nevienas institūcijas prioritārā auditorija.

ES fondu komunikācijā iesaistīto institūciju pārstāvji uzsver, ka viņiem vienlīdz svarīgas ir bijušas visas Informatīvo un publicitātes pasākumu plānā ietvertās aktivitātes. Šo institūciju pārstāvji norāda, ka, lai nodrošinātu visaptverošu un stratēģisku pieeju komunikācijai, izmantoti visi iespējamie komunikācijas instrumenti, lai sasniegtu noteiktās mērķa grupas.

Vērtīgākie pasākumi no mērķa grupu viedokļa

No sabiedrības viedokļa svarīgākie informatīvie un publicitātes pasākumi par ES fondiem ir raidījumi un sižeti TV un radio, informācija internetā, kā arī publikācijas nacionālajā un reģionālajā presē²⁰. ES fondu finansējuma saņēmējiem visvērtīgākā ir bijusi tiešā komunikācija ar ES fondu vadībā iesaistītajām iestādēm, informācija iestāžu mājas lapās, informatīvie materiāli un semināri²¹.

No ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju anketām varam secināt, ka vislabāk izprast situāciju par finansējuma iespējām palīdz informatīvie pasākumi, valsts institūciju mājas lapas un bukleti. Finansējuma pretendenti vienlīdz nozīmīgi ir bijuši gan bukleti, gan publikācijas presē. Kā nākamais nozīmīgākais informācijas avots abām grupām tiek minēts TV un radio (skat. 1. pielikums, tabula 2.2.12.)

Analizējot datus reģionālajā griezumā, vērojams, ka Rīgas un Kurzemes plānošanas reģionā finansējuma saņēmēji visaugstāk vērtē radio raidījumu nozīmību (Rīgā 43%, Kurzemē 29%). Savukārt, Vidzemē un Zemgalē tie ierindojas pēdējā vietā (7% katrā reģionā). Rīgā nākamais nozīmīgākais komunikācijas avots ir atbildīgo institūciju mājas lapas (41%), pēc tam seko informatīvie pasākumi (37%) un informatīvie bukleti (35%). Latgalē nozīmīgāko lomu informācijas gūšanai spēlē TV raidījumi (24%), kam seko informatīvie bukleti un informatīvie pasākumi (16%). (skat. 2.pielikumu, 2.2.2. attēls).

Vērtējot informācijas kanālu nozīmi ES fondu projektu īstenotāju vidū, var secināt, ka pastāv dažādība komunikācijas kanālu izvēlē. Piemēram, valsts iestādes kā trīs nozīmīgākos informācijas avotus atzīmē publikācijas presē, informatīvos pasākumus un bukletus, vismazāk nozīmīgi ir TV raidījumi. Pašvaldību prioritātes ir bukleti, valsts institūciju mājas lapas un informatīvie pasākumi. NVO sektors visaugstāk vērtē radio raidījumus, publikācijas presē un informatīvos pasākumus. Komersanti informāciju vislabāk iegūst no radio raidījumiem, informatīvajiem pasākumiem un valsts institūciju mājas lapām (2.pielikums 2.2.3. attēls).

Aplūkojot reģionu un institūciju komunikācijas kanālu prioritātes, var secināt, ka pastāv liela dažādība un būtiskas atšķirības, kas no vienas puses padara sarežģītu vienotu kampaņu vai komunikācijas kanālu izvēli, no otras puses dod iespēju individuālu mērķa grupu sasniegšanai izmantot vispiemērotākos komunikācijas kanālus.

²⁰ Latvijas Fakti. (2010. feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 21. lpp. Sk. 2011. 3. okt.: http://www.esfondi.lv/upload/01-strukturfondi/petijumi/LF_rezultati_02-2010.pdf

²¹ Latvijas Fakti. (2011. feb.). Centralizēts ES fondu finansējuma saņēmēju apmierinātības uzvērtējums par 2010. gadu. ES fondu saņēmēju aptauja. 14.lpp. Sk. 2011. 3. okt.: http://www.esfondi.lv/upload/01-strukturfondi/petijumi/ES_fondu_FS_apmierinatibas_izvertejums_2011.03.pdf

Svarīgs spēlētājs komunikācijā par ES fondiem – atbalstītie projekti

Runājot par komunikācijas pasākumu lietderību jeb to spēju sasniegt stratēģijā noteiktās mērķa grupas, jārunā par ES fondu finansēto projektu vietu komunikācijā. Lai arī ES fondu finansējuma saņēmēji komunikācijas stratēģijas kontekstā netiek vērtēti kā komunikācijas veicēji, to loma kopējā sistēmā ir īpaši svarīga. ES fondu komunikācijā iesaistīto iestāžu pārstāvji vairākkārtīgi intervijās norādīja uz ES projektu ieviesēju lomu komunikācijā, atzīstot, ka projektu ieviesēji komunikācijai piešķir autentiskumu un ļauj parādīt projektu rezultātus sabiedrībai saprotamākā veidā nekā ierēdņi. Piemēram, administrējošās iestādes pārstāvis atzīst: *“... šobrīd komunikācija pamatā nāk no administratoriem. Fondu vadībā iesaistītās institūcijas runā noteiktā ietvarā. Šādā veidā tiek zaudēta saņēmēju balss”*. Tas tiek uzsvērts arī visās intervijās ar mediju pārstāvjiem.

ES fondu projektu ieviesēju nozīmi komunikācijā palielina arī tas, ka tiem atrodas vistuvāk projektu labuma guvējiem un var sekmīgi nodrošināt komunikāciju ar šo svarīgo mērķa grupu. Līdzīgi, ES fondu komunikācijā iesaistīto iestāžu pārstāvji uzsver, ka sadarbība starp ES finansētajiem projektiem un administrējošām iestādēm komunikācijas jomā ir īpaši svarīga budžeta līdzekļu taupības apstākļos.

Lai gan vidus posma stratēģijas novērtējumā neietilpst ES fondu finansējuma saņēmēju komunikācijas izvērtējums, šī ziņojuma sagatavošanas laikā tika gūta pārlicība, ka stratēģijas veiksmīga izpilde lielā mērā ir atkarīga arī no ES fondu finansējuma saņēmēju komunikācijas ar sabiedrību. Tāpēc ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujā tika ietverti jautājumi par saņēmēju komunikāciju ar sabiedrību un to, cik liels finansējums šai komunikācijai ir paredzēts.

Saskaņā ar aptaujas rezultātiem, ERAF un Kohēzijas fonda finansētajos projektos komunikācijai paredzētais finansējums sadalījies sekojoši:

- 36% projektu komunikācijai plāno mazāk par 1% no kopējā projekta budžeta;
- 35% projektu komunikācijai plāno no 1%-4% no kopējā projekta budžeta;
- 6% projektu komunikācijai plāno no 5%-10% no kopējā projekta budžeta;
- 3% projektu komunikācijai nav plānojuši budžetu.

Eiropas Sociālā fonda projektos situācija ar komunikācijai paredzēto budžetu ir līdzīga:

- 30% projektu komunikācijai plāno mazāk par 1% no kopējā projekta budžeta;
- 42% projektu komunikācijai plāno no 1%-4% no kopējā projekta budžeta;
- 7% projektu komunikācijai plāno no 5%-10% no kopējā projekta budžeta;
- 21% projektu komunikācijai nav plānojuši budžetu.

Savukārt, nedaudz vairāk kā puse (51%) no projektu īstenotājiem ir paši ieguldījuši finansējumu komunikācijā.

Iegūtie dati rāda, ka ieguldītais finansējums komunikācijas nodrošināšanai ir ļoti atšķirīgs. Taču nepieņemama ir situācija, ka katrs piektais projekts vispār neparedz finansējumu komunikācijai. Lai arī puse no ES fondu finansējuma saņēmējiem atrod finanšu līdzekļus komunikācijai paši, sabiedrības izpratne par ES fondu rezultātiem un ieguvumiem ir samērā vāja²². Fokusgrupās tika atzīmēts, ka *“komunikācijas izdevumi atsevišķos projektos nav*

iekļaujami attaisnotajos izdevumos, tāpēc tai līdzekļi netiek paredzēti un arī tērēti"²³. Dalībnieki atzīmēja, ka bieži pašai ES fondu finansējuma saņēmēja institūcijai nav pietiekami finanšu vai cilvēku resursu, lai šo komunikāciju veiktu. Fokusgrupās tika pausts viedoklis, ka vidēji komunikācijai būtu nepieciešami vismaz 4% no projekta kopējām izmaksām.

Runājot par trīs būtiskākajiem informatīvajiem pasākumiem, kurus finansējuma saņēmēji izmanto komunikācijā ar dažādām mērķa grupām, pirmajā vietā ierindojas interneta mājas lapas. Tām seko informatīvie stendi un plāksnes. Ne mazāk nozīmīga ir informatīvo materiālu izmantošana. Fokusgrupās tika atzīmēts, ka pēdējie tiek plaši izmantoti, jo tie tiek iekļauti attaisnotajos izdevumos un ir efektīvi.

Darbā ar plašsaziņas līdzekļiem visbiežāk tiek izmantotas preses relīzes, kam seko apmaksātas preses publikācijas, TV sižeti un raidījumi, pēdējā vietā atstājot apmaksātus radio raidījumus un sižetus.

2.2.3. Secinājumi

Lai gan pārskata periodā atalgojuma samazinājums ir skāris 10 institūcijas, tomēr ir bijušas institūcijas, kuras atalgojuma budžetu ir palielinājušas, tādējādi, sekmējot kopējā atalgojuma budžeta pieaugumu. Vienlaikus ir notikusi no budžeta finansēto štata vietu līdzfinansēšana vai pārfinansēšana no Tehniskās palīdzības līdzekļiem.

Lai gan pārskata periodā komunikācijas pasākumu īstenošanai pieejamais finansējums ir ticis samazināts vairāk kā uz pusi, tomēr iznākuma rādītāji atsevišķiem komunikācijas pasākumiem ir pārsniegti. Tādējādi, jāsecina, ka rezultātus ir iespējams sasniegt efektīvāk, piemēram, izmantojot alternatīvas un lētākas komunikācijas metodes. Šāds secinājums institūcijām būtu jāņem vērā nākotnē, plānojot nepieciešamo budžetu un sasniedzamos rādītājus. Tāpat, plānojot komunikācijas pasākumiem nepieciešamo budžetu, būtu jāņem vērā administrējamo aktivitāšu un finansējuma apjoms. Situācijas analīze parāda, ka tās institūcijas, kuru pārziņā ir vislielākais aktivitāšu skaits, informatīvajiem un komunikācijas pasākumiem ir tērējušas salīdzinoši mazāku finansējumu.

Lai gan finansējuma un rezultatīvo rādītāju samazināšanas process ir bijis vairākkārtējs, jo ticis veikts paralēli reālajai situācijai, kas veidojās ar institūciju kā atbildīgo un sadarbības iestāžu pārziņā esošo aktivitāšu saturisko pārvērtēšanu un vairākkārtēju finansējuma samazināšanu, tomēr analīzei pieejamie rezultatīvie rādītāji ir palikuši iepriekšējā līmenī.

Visvairāk institūcijas ir tērējušas informatīvo pasākumu nodrošināšanai, preses publikāciju apmaksai un informatīvajiem materiāliem. Vismazāk institūcijas ir tērējušas preses konferenču rīkošanai un preses relīžu sagatavošanai un izplatīšanai. Viena informatīvā pasākuma un radio raidījuma izmaksas ir ļoti atšķirīgas.

Vērtējot ES fondu komunikācijas pasākumu lietderību, var secināt, ka pastāv neatbilstība starp stratēģijā noteiktajām mērķa grupām²⁴, rezultatīvajos rādītājos noteiktajām mērķa grupām²⁵

²³ Fokusgrupu diskusijas

²⁴ Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007.-2015. gadam. 7. lpp. Sk. 2011. 3. okt: http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/7-13_Komunikācijas_stratēģija_2009-04-28.pdf

²⁵ Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007.-2015. gadam. 24. lpp. Sk. 2011. 3. okt: http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/7-13_Komunikācijas_stratēģija_2009-04-28.pdf

un sabiedrības viedokļu aptaujā mērītajām grupām²⁶. Tā rezultātā nav iespējams precīzi noteikt konkrētu pasākumu lietderību attiecībā uz katru stratēģijas uzmanības lokā esošo mērķa grupu.

Lai mērītu pasākumu lietderību, nākotnē ir nepieciešams vienoties un stingri pieturēties pie vienotas mērķa grupu klasifikācijas ES fondu komunikācijas stratēģijā, rezultatīvo rādītāju mērīšanā un sabiedrības viedokļu aptaujās mērītajām grupām. Papildu tam, ikgadējos ziņojumos nepieciešams norādīt katram pasākumam atbilstošo mērķa grupu.

Neskatoties uz minētajiem ierobežojumiem, var secināt, ka ES fondu komunikācijas pasākumi ir vērsti uz galvenajām stratēģijā noteiktajām mērķa grupām. Pasākumu īstenošanā izmantoti kanāli, kas ļauj sasniegt noteiktās mērķa grupas. Līdz ar to šos pasākumus var uzskatīt par lietderīgiem.

Apzinoties ES fondu projektu svarīgo lomu komunikācijā, kritiski jāvērtē tas, ka vairāk nekā 20% projektos netiek paredzēti finanšu resursi komunikācijas nodrošināšanai vai arī komunikācijai atvēlētie līdzekļi nav pietiekami. Tas varētu būt viens no faktoriem, kas ietekmē sabiedrības samērā vājo izpratni par ES fondu ietekmi uz tautsaimniecību.

2.3. ES fondu komunikācijas vadības sistēmas efektivitātes izvērtējums

Šī apakšuzdevuma ietvaros tika veikta SF vadībā iesaistīto institūciju normatīvajos aktos noteikto funkciju analīze. Lai novērtētu ES fondu komunikācijas vadībā iesaistīto institūciju atbildību dalījumu, detalizēta analīze tika veikta par sešām aktivitātēm (skat. 1. pielikumu 2.3.4. tabula). Analīzei aktivitātes tika izvēlētas pēc šādiem principiem:

1. Divas aktivitātes no katras darbības programmas;
2. Pēc iespējas plašāk pārstāvēts institūciju klāsts;
3. Dažādi ieviešanas veidi gan IPIA, gan APIA;
4. Dažādi funkciju deleģēšanas mehānismi:
 - a. viena institūcija pilda gan atbildīgās, gan sadarbības iestādes funkcijas;
 - b. dažādas iestādes pilda atbildīgās un sadarbības iestādes funkcijas.

Analīzes ietvaros no sistēmas viedokļa tika apskatīti arī tādi instrumenti, kuri ir izveidoti, lai sekmētu ES fondu procesa caurspīdīgumu un izsekojamību, kā arī nevalstisko reģionālo un sociālo partneru līdzdalību ES fondu plānošanas dokumentu un īstenošanas nosacījumu izstrādē. Situācijas analīzē tika izmantotas tādas kvalitatīvās pētījumu metodes kā dokumentu analīze, intervijas ar ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un fokusa grupu diskusijas ar finansējuma saņēmējiem, reģionālajiem un sociālajiem partneriem, kā arī kvantitatīvā pētījumu metode ES fondu vadībā iesaistīto institūciju, ES fondu finansējuma saņēmēju un pretendentu anketēšana.

2.3.1 ES fondu komunikācijas vadības sistēma un darbības novērtējums

²⁶ Sabiedriskās domas aptaujas par iedzīvotāju informētību par Eiropas Savienības fondiem par 2007., 2008., 2009., 2010. gadu (Pieejamas <http://www.esfondi.lv/page.php?id=906>); centralizētie Eiropas Savienības fondu (Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda) finansējuma saņēmēju apmierinātības izvērtējumi par 2009., 2011. gadu (Pieejami <http://www.esfondi.lv/page.php?id=906>)

ES fondu komunikācijas vadības sistēmas (turpmāk komunikācijas sistēma) darbību nosaka ES fondu vadības likums, pamatojoties uz likuma 18.panta 7. un 8.punktu izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī 2006. gada 11. jūlija EK padomes Regula Nr.1083/2006 un regula, kas nosaka tās ieviešanas kārtību 1828/2006. Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto, ES fondu administrēšanu nodrošina vadošā iestāde, revīzijas iestāde, maksājumu iestāde, sertifikācijas iestāde, atbildīgā iestāde un sadarbības iestāde, kā arī RSIC. Tomēr normatīvajos aktos revīzijas iestādei, maksājumu iestādei un sertifikācijas iestādei nav noteikti pienākumi sniegt informāciju un nodrošināt publicitāti ar ES fondiem saistītos jautājumos. Tāpēc šī izvērtējuma ietvaros minētās institūcijas analizētas netiek.

Uzsākot stratēģijas ieviešanu, komunikācijas sistēmas ieviešanā bija iesaistītas 24 institūcijas. Tomēr pārskata periodā kopējā ES fondu administrēšanas sistēmā tika veiktas izmaiņas, samazinot administrējošo institūciju skaitu. Funkciju optimizācija skāra arī komunikācijas sistēmu, samazinot administrējošo institūciju skaitu līdz 21. Izmaiņu rezultātā tika apvienotas trīs atbildīgās iestādes un divas sadarbības iestādes. Kā galvenie ieguvumi šādai rīcībai būtu jāmin institūciju darbības nodrošināšanai pieejamie finanšu resursi un administrējamo programmu koncentrācija, jo, piemēram, šobrīd LIAA izveidotais klientu konsultāciju centrs darbojas kā vienas pieturas aģentūra uzņēmējiem, kur var saņemt visu aktuālo informāciju par Ekonomikas ministrijas pārziņā esošajām aktivitātēm.

Novērtējot komunikācijas sistēmas ietvaros noteikto atbildību dalījumu, jāsecina, ka tas kopumā funkcionē atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām funkcijām (skat.1. pielikums 2.3.1.tabula). Arī pētījuma ietvaros analizētās institūcijas, kuras administrē noteiktas aktivitātes parāda, ka funkciju dalījums komunikācijas jomā starp AI un SI iestādi ir skaidri noteikts normatīvajos aktos un sadarbības līgumos. Jāsecina, ka, ja funkciju deleģējums ir skaidrs un sākotnēji noteikts, tad tas pozitīvi ietekmē ES fondu komunikāciju vadības sistēmas īstenošanu.

Situācijas analīze parāda, ka vadošās iestādes īstenotie komunikācijas pasākumi, piemēram, informatīvo materiālu publicēšana un izplatīšana, vienota informācijas tīkla izveide un nodrošināšana, darbības programmu atklāšanas pasākumu nodrošināšana, kā arī pētījumu, konferenču un sabiedriskās domas aptauju veikšana ir bijuši vērsti uz ES fondu komunikācijas stratēģijas vadību kopumā.

Atbildīgo iestāžu jeb nozaru ministriju un Valsts kancelejas darbības, piemēram, sniedzot informāciju plašsaziņas līdzekļiem par aktualitātēm ES fondu jautājumos, nodrošinot publikācijas nacionālajos laikrakstos par atbalsta iespējām, ir bijušas vērstas uz ES fondu aktivitāšu vadību atbilstoši nozares politikai un valsts stratēģiskajā ietvara dokumentā noteikto prioritāšu īstenošanu.

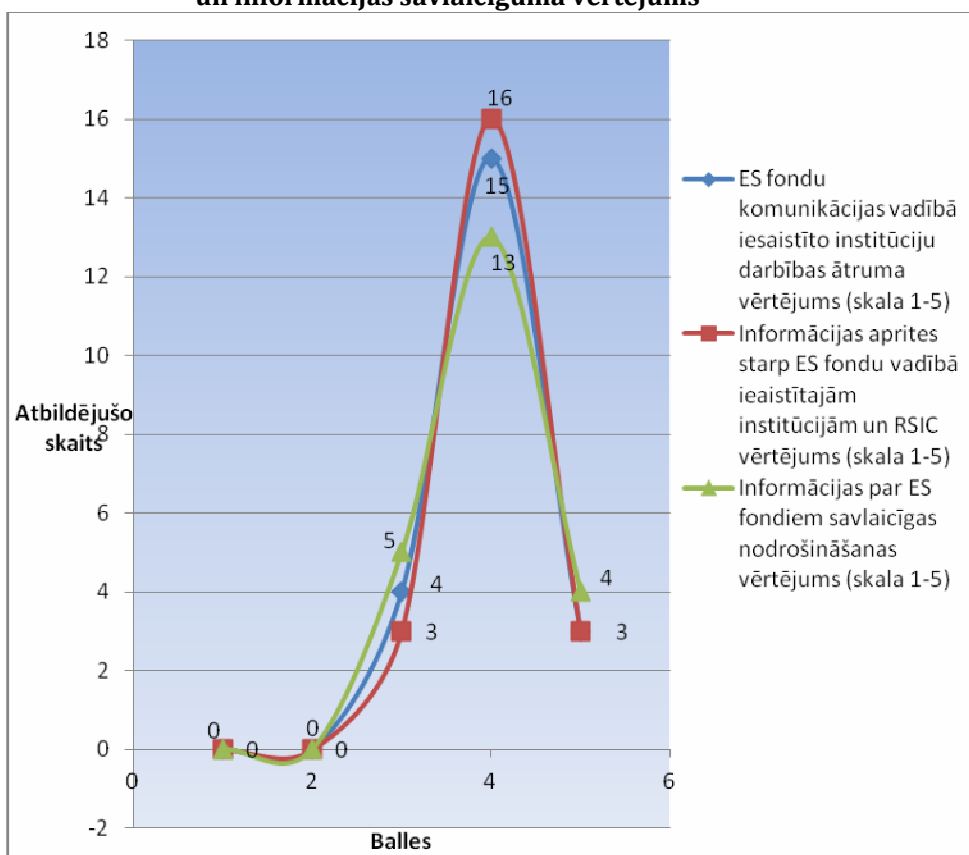
Sadarbības iestādes ir sniegušas informatīvo atbalstu potenciālajiem projektu iesniedzējiem semināru un konsultāciju veidā, kā arī izplatījuši specializēto informāciju par prasībām projektu īstenošanas nodrošināšanai un labās prakses piemēriem, tādējādi, nodrošinot ES fondu aktivitāšu vadību projektu pieteicēju un ES fondu finansējuma saņēmēju līmenī. Tomēr veiktās sabiedriskās domas aptaujas rezultāti norāda uz nepieciešamību pēc konsultācijām, informatīviem pasākumiem ne tikai par iestādes piedāvātajām iespējām kopumā un

pieteikumu sagatavošanas laikā, bet arī projekta īstenošanas laikā, izskaidrojot atskaišu gatavošanu, pastāstot par labajiem piemēriem un biežāk pieļautajām kļūdām²⁷.

Kopumā, novērtējot komunikācijas vadības sistēmu, ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas norāda, ka sistēma ir sakārtota un darbojas sekmīgi²⁸. Arī ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas dati liecina, ka 90% institūciju komunikācijas sistēma vairāk apmierina nekā neapmierina. Vērtējot dažādus sistēmas efektivitātes rādītājus, izvērtējuma ietvaros īpaša uzmanība tika pievērsta ātrumam, kvalitātei un resursiem (skat. 2.2.1.sadaļu). Atbilstoši ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas rezultātiem, institūcijas visaugstāk novērtē informācijas apriti starp ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un RSIC - vidēji 4 balles no 5. Savukārt ES fondu vadībā iesaistīto institūciju darbības ātrums un informācijas par ES fondiem savlaicīga nodrošināšana ir nākamie sistēmas elementi, kuri tiek novērtēti visaugstāk ar 3,95 ballēm (skat. 5. attēlu).

5. attēls

ES fondu vadībā iesaistīto institūciju darbības ātruma, informācijas aprites un informācijas savlaicīguma vērtējums

²⁷ Latvijas Fakti. (2010. feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 29. lpp. Sk. 2011. 3. okt.: http://www.esfondi.lv/upload/01-strukturfondi/petijumi/LF_rezultati_02-2010.pdf

²⁸ Intervijas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

Lai gan finansējuma saņēmēji kopumā ES fondu vadībā iesaistīto institūciju darbību vērtē pozitīvi, tomēr sabiedriskās domas aptaujas dati liecina, ka tie aptaujas dalībnieki (4%), kuri bija neapmierināti ar kaut vienu no sadarbības ar iestādi aspektiem, raksturojot savas neapmierinātības iemeslus, norādīja uz nepieciešamību uzlabot komunikāciju, tās ātrumu, precizējot, ka nereti ir ilgi jāgaida atbildes uz uzdotajiem jautājumiem. Tika ieteikts uzlabot iespējas sazināties ar darbiniekiem, aicināts arī saīsināt noteiktos termiņus, kādā ir jāsniedz atbilde, jo šobrīd atbildes gaidīšana dažkārt jūtami aizkavējot darbu (piem., norādīts, ka uz atbildi jāgaida pat 2 mēnešus)²⁹.

Savas darbības kvalitāti institūcijas ir vērtējušas nedaudz kritiskāk, attiecīgi ES fondu komunikācijas vadībā iesaistīto institūciju darbības kvalitāti novērtējot ar 3,82 ballēm, un pieejamās informācijas par ES fondiem saprotamību novērtējot tikai ar 3,23 ballēm skalā no 1 līdz 5 (skat. 1. pielikums 2.3.2.-2.3.3.tabula, 2. pielikums 2.3.1.attēls). Līdzīgi arī finansējuma saņēmēji un sociālie partneri norāda, ka *„...projektu dokumenti ir izstrādāti sarežģītā valodā, kas mērķa grupām nav saprotama. Ir vērojama arī nekonsekvenca informācijas sniegšanā dažādu institūciju starpā. Tiek arī atzīmēts, ka MK noteikumi vienkāršajam iedzīvotājam ir par sarežģītu, tāpēc informācija jāskaidro citādiem paņēmieniem”*³⁰. Finansējuma saņēmēji arī norāda, ka institūciju darbības kvalitāti palīdzētu uzlabot pēctecības nodrošināšana institūcijās, *„...ir jābūt 1 kontaktpersonai, ar kuru projekta īstenotājs risina visus jautājumus. Piemēram, iestāde prasa atsūtīt pati savu vēstuli, jo tā nav atrodama”*.

Ļoti atzinīgi no atbildīgo un sadarbības iestāžu puses tiek novērtēta Reģionālo struktūrfondu informācijas centru loma komunikācijas stratēģijas ieviešanā. RSIC ir tā institūcija, kas nodrošina potenciālo projektu iesniedzēju sasniedzamību uz vietas. Tās ir institūcijas, kas palīdz cilvēkiem reģionos orientēties ES fondu sniegtajās iespējās. Ņemot vērā, ka lielākajai daļai ES fondu vadībā iesaistīto institūciju nav savu reģionālo struktūrvienību, tad šis ir labs instruments, kā nodrošināt lielākas mērķa grupas sasniegšanu un sinerģiju starp ES fondu administrētājiem un potenciālajiem finansējuma saņēmējiem. Tā, piemēram, RSIC 2010.gadā sadarbībā ar ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām ir organizējuši 460 informatīvos pasākumus, kā arī 8 konferences, nodrošinājis ziņu lapas vienu reizi mēnesī, kā arī aktualizējis informāciju mājas lapā. Lai gan kopumā RSIC loma ES fondu komunikācijas sistēmā, gan no saņēmēju puses (skat. sadaļu 2.1.), gan no institūciju puses tiek novērtēta pozitīvi, tomēr institūcijas norāda, ka RSIC vairāk varētu iesaistīties mazāk aktīvo ES fondu mērķa grupu informēšanā, piemēram, organizējot pasākumus konkrētai mērķa auditorijai – mazajiem un mikrouzņēmumiem, tur stāstot par dažādām šīs mērķa grupas iespējām no dažādām ES fondu līdzfinansētām aktivitātēm³¹.

Izvērtējot komunikācijas vadības sistēmā ietverto atbildību dalījumu jāsecina, ka tas darbojas atbilstoši kopējai ES fondu vadības sistēmai. Institūcijas, salīdzinot 2004.-2006.gada un 2007.-2013.gada plānošanas periodus, jauno plānošanas periodu novērtē daudz pozitīvāk, norādot uz institūciju progresu komunikācijā un dažādu jautājumu risināšanā, kā arī iepriekšējo

²⁹ Latvijas Fakti. (2010. feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 29. lpp. Sk. 2011. 3. okt.: http://www.esfondi.lv/upload/01-strukturfondi/petijumi/LF_rezultati_02-2010.pdf

³⁰ Reģionālās diskusijas ar ES fondu finansējuma saņēmējiem un sociālajiem partneriem

³¹ Intervijas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

pieredzi³². Tādu pašu viedokli pauda arī finansējuma saņēmēju pārstāvji, vērtējot izmaiņas iestādes darbībā salīdzinājumā ar iepriekšējo ES fondu plānošanas periodu (2004.- 2006.)³³.

ES fondu vadības sistēmā ir iestrādāti vairāki instrumenti, kuru mērķis ir veicināt gan atklātību par ES fondu apguvi, gan nevalstisko sociālo un reģionālo partneru līdzdalību ES fondu plānošanas dokumentu un īstenošanas nosacījumu izstrādē. Tā kā komunikācijas stratēģijā nevalstisko, reģionālo un sociālo partneru līdzdalības sekmēšana plānošanas dokumentu izstrādē, kā arī atklātības par ES fondu apguvi veicināšana ir izvirzīti kā specifiski mērķi, kas attiecas uz komunikāciju sistēmas darbības rezultātiem, tad turpinājumā tiek analizēta šo mērķu sasniegšanai izmantotie instrumenti.

ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju un finansējuma saņēmēju, kā arī sociālo partneru viedokļi ir atšķirīgi, novērtējot ES fondu apguves procesa caurskatāmības un izsekojamības jautājumus un līdzdalību ES fondu plānošanas dokumentu un īstenošanas nosacījumu izstrādē.

Analizējot jautājumus par to, kādā veidā ar ES fondu komunikāciju pasākumiem tiek veicināta atklātība par fondu apguvi, institūcijas kopumā pauda viedokli, ka tā ir pieejamā informācija par konkursiem, vērtēšanu, aktivitāšu un projektu īstenošanas gaitu. Tādējādi, ar jēdzienu "ES fondu apguves procesa caurskatāmība un izsekojamība" saprotot informācijas pieejamību un izsekojamību³⁴. Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam, ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina informācijas publiskošanu savās mājas lapās gan projektu, gan aktivitāšu griezumā (skat. 1.pielikums 2.3.5.-2.3.10.tabula). Tiek norādīti gan projektu vērtēšanas laika grafiki, gan projektu iesniegumu atlases kritēriji, projektu vērtēšanas metodikas, kā arī publiskota informācija par atbalstītajiem projektiem. ES fondu vadībā iesaistīto institūciju viedoklis ir, ka tā tiek sekmēta ES fondu apguves procesa atklātība. Tomēr institūcijas arī atzīst, ka *"...jādomā, kā padarīt informāciju draudzīgāku"*, jo mājas lapās norādītā informācija ir sarežģīta un grūti uztverama. Atbilstoši ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas datiem caurskatāmība un izsekojamība tiek novērtēta vidēji ar 3,55 ballēm (skat. 1.pielikums 2.3.11.tabula).

Būtiski ir atzīmēt, ka ES fondu finansējuma saņēmēji, reģionālie un sociālie partneri³⁵ šo jautājumu vērtē citādāk, vērsot uzmanību uz nepietiekamu komunikāciju un zemu informētības līmeni attiecībā uz projektu atlases procesu un informāciju par projekta atbalstīšanas vai noraidīšanas iemesliem: *"...Projektu iesniedzējiem trūkst informācijas par projektu noraidīšanas iemesliem. Nav pieejams vērtējums, kur būtu norādītas kļūdas. Piemēram, netiek sniegta projekta iesniedzējam informācija par vērtējumu, jo tā ir ierobežotas pieejamības."*

Iepriekš minēto apliecina arī ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas rezultāti, kur respondenti norāda uz augstu nepieciešamību vairāk uzlabot ES fondu procesa caurspīdīgumu un izsekojamību. To norāda 63,5% respondentu, kas pretendēja uz ES fondu finansējumu, bet to nesaņēma un 50,5% respondentu, kas finansējumu saņēma (skat. 1. pielikums 2.3.18. un 2.3.19. tabulas).

³² Intervijas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

³³ Latvijas Fakti. (2010. feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 30. lpp. Sk. 2011. 3. okt.: http://www.esfondi.lv/upload/01-strukturfondi/petijumi/LF_rezultati_02-2010.pdf

³⁴ Intervijas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

³⁵ Reģionālās diskusijas ar ES fondu finansējuma saņēmējiem un sociālajiem partneriem

Institūcijām būtu vairāk jādomā ne tikai par informācijas pieejamību, bet arī par informācijas kvalitāti, skaidrojot jautājumus par ES fondu apguves procesa caurskatāmību un izsekojamību, tādējādi, veicinot atklātību par ES fondu apguves procesu.

Attiecībā uz partneru līdzdalību plānošanas dokumentu izstrādē, ziņojumos iekļautā informācija³⁶, kā arī ES fondu vadībā iesaistīto institūciju paustais viedoklis³⁷ apstiprina, ka 2007.-2013.gada plānošanas periodā sociālajiem un reģionālajiem partneriem ir bijusi iespēja iesaistīties plānošanas dokumentu un fondu ieviešanas nosacījumu izstrādē. ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas ir nodrošinājušas dažādus gan formālus, gan neformālus instrumentus, lai iesaistītu partnerus dokumentu izstrādē un komentēšanā. Piemēram, ir rīkotas gan reģionālās konferences, gan diskusijas reģionos par atbalsta jomām, institūcijas ir konsultējušās ar reģioniem, LPS, sociālajiem partneriem, izstrādājot kritērijus un aktivitāšu noteikumus. Labklājības ministrijai ar NVO ir noslēgti sadarbības – nodomu līgumi par dalību politikas veidošanā. Attiecīgi šie NVO arī sniedz informāciju par izstrādātajiem Ministru kabineta noteikumu projektiem. ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas rezultāti parāda (skat. 1.pielikums 2.3.12.tabula), ka vairāk nekā puse institūciju uzskata, ka informācija un instrumenti iespējai iesaistīties ir pietiekami, un partneri aktīvi iesaistās. Tomēr sociālie un reģionālie partneri izsakās kritiski. Piemēram, NVO un uzņēmēju pārstāvji norādīja, ka nav ticības savām spējām ietekmēt plānošanas dokumentu izstrādi. Reģionālajās diskusijās dominēja viedoklis, ka centieni uzklaut sabiedrību ir samērā formāli. Kā problemātiskākie faktori tika minēti nepietiekams laiks priekšlikumu izteikšanai, sarežģīta terminoloģija, kas izmantota apspriežamajos dokumentos un atgriezeniskās saiknes trūkums. Vienlaikus diskusiju dalībnieki uzsvēra, ka viņiem ne vienmēr ir pietiekami iekšējie resursi, lai piedalītos jautājumu apspriešanā. Savukārt, kādas izglītības iestādes pārstāvis pauda viedokli, ka var ietekmēt procesu, ja piedalās, pauž viedokli un sadarbojas ar spēcīgiem partneriem.

2.3.2. Izmaiņas ES fondu komunikācijas vadības sistēmā

Izvērtējumā analizētā laika perioda (01.01.2007.-31.12.2010.) ietvaros komunikācijas sistēmu regulēja divi normatīvie akti: Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumi Nr.441 "[Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība](#)" un Ministru kabineta 2007.gada 10.jūlija noteikumi Nr.484 "[Kārtība, kādā publisko informāciju par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektiem](#)". Atbilstoši šim regulējumam ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015.gadam ir noteikts ES fondu vadībā iesaistīto institūciju un reģionālo ES struktūrfondu informācijas centru atbildības un kompetenču dalījums. Jānorāda, ka 2011.gada 4.oktobrī ar mērķi padarīt komunikācijas sistēmu pārskatāmāku, abi iepriekš minētie Ministru kabineta noteikumi tika apkopoti vienā dokumentā³⁸, tādējādi, apkopojot vienuviet prasības informācijas publiskošanai struktūrfondu vadībā iesaistītajām institūcijām un finansējuma saņēmējiem, kā arī nosakot ES fondu vadībā iesaistīto institūciju atbildību dalījumu.

Bez iepriekš minētajām izmaiņām normatīvajos aktos 2010.gadā ES fondu komunikāciju regulējošajos normatīvajos aktos tika veikti grozījumi³⁹, paredzot stingrākus attiecināmības

³⁶ Finanšu ministrija IDP, 2DP, 3DP 2007.gada gadskārtējie ziņojumi, skatīts 03.10.2011., pieejams <http://www.esfondi.lv/page.php?id=913>

³⁷ Intervija ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

³⁸ 2011.gada 4.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.749 „Kārtība, kādā nodrošina Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda publicitātes un vizuālās identitātes prasības, kā arī publisko informāciju par šo fondu projektiem”

³⁹ 2010.gada 27.jūlijā apstiprināti grozījumi 2007.gada 26.jūnija MK noteikumos Nr.441 „Eiropas Savienības fondu

nosacījumus ar informāciju un publicitāti saistītām darbībām projekta ietvaros. Šis izmaiņas paredzēja projektu ietvaros veicamo informatīvo un publicitātes pasākumu izmaksu ierobežojumus, lai mazinātu iespēju nelietderīgi izmantot projektam pieejamo ES fonda finansējumu. Attiecīgie noteikumu grozījumi paredzēja, ka „*attiecināmas ir izmaksas par obligāti īstenojamiem projekta publicitātes pasākumiem saskaņā ar Regulu Nr.1828/2006 – projektos izvietojamās informatīvās plāksnes un stendi. Informatīvo pasākumu (drukāto materiālu, plakātu, audiovizuālo materiālu, reklāmas, reprezentatīvo materiālu un tml. izgatavošana un izplatīšana) izmaksas ir attiecināmas tikai gadījumā, ja tie nodrošina ES fonda projekta mērķu sasniegšanu un ir iekļauti kā attiecināmās izmaksas MK noteikumos par ES fonda aktivitātes īstenošanu, kur noteikts to veids. Noteiktie ierobežojumi attiecas tikai uz tām ES fondu aktivitātēm, kurās projektu atlases vēl nebija izsludinātas vai kurās tiks izsludinātas nākamās atlases kārtas*”.

Novērtējot 2010.gadā ieviestās izmaiņas normatīvajos aktos, kas paredzēja ES fondu projektu ietvaros veicamo informatīvo un publicitātes pasākumu izmaksu ierobežojumus, ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas norāda, ka sasniegtais rezultāts nav attaisnojies, „*...jo tas radīja vairāk problēmas nekā atrisinājumus...*”. Institūcijām nācās mainīt aktivitātes regulējošos Ministru kabineta noteikumus, nosakot ierobežojumus informēšanas pasākumiem „*... tādā veidā tika nogriezta trešā balss, jo šobrīd informācija par sasniegtajiem rezultātiem nāk no ES fondu administratoriem...*”. Tomēr 2011.gadā norma, kas nosaka informatīvo un publicitātes pasākumu ierobežojumus projektu ietvaros, atkal tika grozīta, paredzot elastīgākus attiecināmības nosacījumus projektu ietvaros veicamajiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem. Veiktie precizējumi normatīvajos aktos tāpat kā iepriekš nosaka, *ka attiecināmas ir izmaksas par obligāti īstenojamiem projekta publicitātes pasākumiem saskaņā ar Regulu Nr. 1828/2006 - projektos izvietojamās informatīvās plāksnes un stendi. Papildus ir noteikts, ka, ja finansējuma saņēmējs veic citus informatīvos un publicitātes pasākumus atbilstoši regulas Nr. 1828/2006 8.panta 4.punktam, izmaksas tiek atzītas par attiecināmām, ja tās atbilst efektivitātes, lietderības un saimnieciskuma principiem. Bez tam ir noteikts, ka, ja finansējuma saņēmējs īsteno papildus informatīvos un publicitātes pasākumus (piemēram, drukāto materiālu, plakātu, audiovizuālo materiālu, reklāmas, reprezentatīvo materiālu un tml. izgatavošana un izplatīšana), izmaksas ir attiecināmas, ja tās nodrošina projekta mērķu sasniegšanu un ir noteiktas normatīvajos aktos par aktivitātes vai apakšaktivitātes īstenošanu. Vairākkārtēja vienas un tās pašas normas grozīšana ļoti īsā laikā parāda, ka 2010.gadā veikto grozījumu ietekme sākotnēji nav bijusi pilnībā novērtēta un līdz galam izsvērtā. Jānorāda, ka arī ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja liecina, ka pārsvarā saņēmēji šīm aktivitātēm atvēl ne vairāk kā 4% no kopējām projekta izmaksām (skat.2.2.2.sadaļu).*

Arī ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvji norāda, ka izmaksu ierobežojums attiecībā uz projekta ietvaros veiktiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem nav vērtējams viennozīmīgi⁴⁰. Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto regulējumu atbalsta saņēmējs ir atbildīgs par sabiedrības informēšanu par atbalstu, ko tas guvis no fondiem⁴¹. Tomēr izvirzītās obligātās prasības ir vērstas uz vizuālo atpazīstamību. Attiecībā uz liela apjoma ieguldījumiem vizuālās identitātes prasības ir ļoti skaidras un konkrētas, turpretī maza apjoma projektiem šie nosacījumi ir vispārīgi un atstāti katra saņēmēja ziņā. Tādējādi, izvērtējot normatīvajos aktos noteiktās prasības un ES fondu komunikācijas stratēģijā noteikto 1.mērķi - *Veicināt sabiedrības informētību un izpratni par ES fondu ieguldījumu Latvijas sociāli ekonomiskajā*

publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība”

⁴⁰ Intervijas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

⁴¹ Komisijas regulas (EK) Nr.1828/2006 (2006.gada 8.decembris) 8.panta 1.un 2.punkts

attīstībā un sabiedriskā labuma radīšanā – jāsecina, ka finansējuma saņēmējiem kā ES fondu ieguldījuma mērķa grupai tiek liegta iespēja veicināt iepriekšminētā mērķa sasniegšanu. Lielākā daļa ES fondu vadībā iesaistīto institūciju norāda, ka, lai izpratne par ES fondu ietekmi uzlabotos, ir nepieciešams informēšanā par projektu rezultātiem iesaistīt tieši pašus finansējuma saņēmējus. Kā norāda administrējošo institūciju pārstāvji, tad „...svarīgs ir „dzīvais stāsts”, kad saņēmēji stāsta paši par iegūto pieredzi un sasniegtajiem rezultātiem. Ja tam aizliedz tērēt līdzekļus, tad, cik lietderīgi par ES fondu naudu ir kaut ko darīt vispār.”

Kā vēl viens komunikāciju vadības sistēmas instruments, kas tika ieviests 2010.gadā ir jāmin centralizētais ES fondu reprezentatīvo materiālu iepirkums. 2010.gada beigās tika uzsākts centralizēts ESF, ERAF un KF reprezentatīvo materiālu iepirkums elektroniskajā iepirkumu sistēmā. Šī pasākuma mērķis ir nodrošināt ES fondu iestāžu veikto ES fondu reprezentatīvo materiālu iepirkumu caurskatāmību un lietderības pamatojumu. Tā kā jaunais katalogs elektronisko iepirkumu sistēmā ES fondu iestādēm ir pieejams tikai kopš 2011.gada, tad šī instrumenta efektivitāti ir grūti novērtēt. Tomēr institūciju aptauja parāda, ka lielākā daļa institūciju pagaidām šai sistēmai min vairāk mīnusos nekā plusus. Kā negatīvie aspekti tiek minēti sistēmas nepārskatāmība, pieejamais preču kataloga klāsts un piegādes termiņš (skat. 1.pielikumu 2.3.17.tabula). Tomēr no aptaujātajām institūcijām bija arī tādas, kas atzina, ka sistēma darbojas ātrāk. Jānorāda, ka šī jauninājuma ieguvumus apgrūtina novērtēt fakts, ka ir institūcijas, kuras reprezentācijas materiālus bija iepirkušas jau plānošanas perioda sākumā, un tām nav nepieciešams izmantot šo sistēmu.

2.3.3. ES fondu komunikācijas vadība un uzraudzība

ES fondu komunikācijas vadību nodrošina vadošā iestāde. Pārskata periodā ES fondu vadošā iestāde ir koordinējusi atbildīgo un sadarbības iestāžu, kā arī piecu RSIC publicitātes pasākumu īstenošanu, izstrādājot komunikācijas vadību regulējošos normatīvos aktus, ES fondu komunikācijas stratēģiju 2007.-2015.gadam, sniedzot metodisko atbalstu gan ikdienas komunikācijā ar ES fondu komunikācijas vadībā iesaistītajām institūcijām, gan organizējot ES fondu komunikācijas vadības grupas sanāksmes. Lai nodrošinātu informatīvos un publicitātes pasākumu rādītāju uzraudzību un izvērtēšanu, vadošā iestāde gadskārtējos ziņojumos par operacionālo programmu ieviešanu ir apkopojusi attiecīgajā laika periodā īstenotos komunikāciju pasākumus un sasniegtos rādītājus, kā arī īstenojusi komunikācijas pasākumu novērtēšanu, organizējot Eiropas Savienības fondu finansējuma saņēmēju apmierinātības izvērtējumu 2008. un 2009.gadā, kā arī 2010.gadā veicot socioloģisku aptauju par Sabiedrības informētību par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā.

Metodiskā vadība

Kopumā vadošās iestādes metodisko vadību ES fondu komunikācijas jautājumu risināšanā institūcijas novērtē pozitīvi. Lielākā daļa institūciju 63,6% ir sniegušas vērtējumu 4 un 5 (skat. 1. pielikums 2.3.13.tabula). Kā vienu no noderīgākajiem metodiskās vadības pasākumiem institūcijas norāda ES fondu komunikācijas vadības grupas sanāksmes, kurās ir iespējams dalīties ar jaunāko informāciju, koordinēt plānotos komunikācijas pasākumus, kā arī informēt par labās prakses piemēriem. Kopumā pārskata periodā ir notikušas 18 sanāksmes (skat. 3.tabulu).

3.tabula

ES fondu komunikācijas vadības grupas sanāksmes

Nosaukums	2007.	2008.	2009.	2010.	Kopā
ES fondu komunikācijas vadības grupas sanāksmes	8	4	4	2	18

Lai gan ES fondu komunikācijas stratēģija paredz, ka šādas sanāksmes būtu īstenojamas vienu reizi mēnesī, tomēr reālā situācija parāda, ka tas notiek retāk. Arī ES fondu vadībā iesaistīto institūciju viedokļi par šo sanāksmju regularitāti ir atšķirīgi. Ir institūcijas, kas uzskata, ka „...komunikācijas vadības grupa varētu sanākt biežāk...”⁴². Kā jautājumi, kuri varētu tikt iekļauti turpmāko sanāksmju darba kārtībā, tiek minēta pieredzes apmaiņa – dalīšanās ar labās prakses piemēriem komunikācijas jomā savā starpā, kā arī informācijas apmaiņa par jauninājumiem, kas nāk no dažādām darba grupām par EK iestrādēm jaunajam plānošanas periodam. Tāpat tiek norādīts, ka šīs grupas pievienotā vērtība ir kopīgi izstrādātās metodikas. Tomēr institūcijas atzīst, ka vadošās iestādes solījumi par metodiku izstrādi ne vienmēr ir realizējušies rezultātā. Šāda situācija varētu būt skaidrojama ar reorganizāciju vadošajā iestādē un darbinieku skaita samazinājumu 2009.gadā, kuru kā negatīvo aspektu norāda arī ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas, akcentējot, ka bija jūtams pārrāvums, kad vadošajā iestādē notika reorganizācija un tika likvidēta struktūrvienība, kura koordinēja informācijas un publicitātes jautājumus „...varētu vēlēties, lai Finanšu ministrijā nebūtu samazināti resursi. Labi, ka ir atgriezies viens no cilvēkiem, kas iepriekš ilgstoši strādāja ar informācijas komunikācijas jautājumiem Vadošajā iestādē. Nepieciešams būtu, lai Finanšu ministrijā uz šiem jautājumiem strādātu vismaz 2 vai 3 cilvēki...”⁴³. Tādējādi, īstenojot metodiskās vadības pasākumus, vadošajai iestādei lielāka vērība būtu jāpievērš ne tikai pasākumu koordinācijai, bet arī precīzākai informācijas atspoguļošanai un skaidrošanai, tādējādi, uzlabojot izstrādāto dokumentu kvalitāti.

Uzraudzība

ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas rezultāti liecina, ka vairāk kā puse institūciju vadošās iestādes veiktos pasākumus ES fondu komunikācijas stratēģijas uzraudzībā vērtē pozitīvi, novērtējot to ar 3,91 punktu no 5 iespējamajiem (skat. 1.pielikums 2.3.14.tabula). Atbilstoši vadošās iestādes sniegtajai informācijai, tā regulāri vienu reizi gadā apkopo no institūcijām saņemto informāciju par sasniegtajiem komunikācijas pasākumu iznākuma rādītājiem, kas tiek iekļauta attiecīgajā darbības programmas gadskārtējā ziņojumā.

Tomēr šī izvērtējuma ietvaros, apkopojot informāciju, identificējam vairākus trūkumus, kuri neļauj nodrošināt pilnīgu un izsekojamu informāciju par sasniegto progresu pārskata periodā. Pirmkārt, būtu jāmin mērķu un rezultātu sasaistes trūkums. ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015.gadam ir izvirzīti mērķi, īstenojamie pasākumi, iznākuma rādītāji, rezultatīvie rādītāji un institūcijām pieejamais budžets, tomēr iztrūkst šo rādītāju sasaiste un rādītāju uzraudzības mehānisms, jo stratēģijā nav noteikti izmērāmi rādītāji katram mērķim. Tāpat nav noteikts, kuri pasākumi un kuri izvirzītie rādītāji ir paredzēti attiecīgā mērķa sasniegšanai. Bez tam stratēģijā ir noteikti iznākuma un ietekmes rādītāji, kuri ir nosaukti par rezultatīvajiem rādītājiem, bet iztrūkst sākotnēji noteiktu rezultāta rādītāju.

Lai gan pārskata periodā vadošā iestāde ir apkopojusi no stratēģijas īstenošanā iesaistītajām institūcijām sasniegtos iznākuma rādītājus, tomēr nav noteikts skaidrs mehānisms, tam kā

⁴² Intervija ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

⁴³ Intervija ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem

rādītāji ir jāuzkrāj un jāapkopo, tādēļ, veicot rādītāju un izmantotā finansējuma apkopojumu (skat., ziņojuma 2.2.1.sadaļu), pētījuma autori saskārās ar situāciju, ka institūcijās netiek izmantoti vienoti principi datu uzkrāšanā un apkopojumā. Šo secinājumu apstiprina arī ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja, kura parāda, ka komunikācijas stratēģijā plānoto rezultātīvo rādītāju uzraudzību nodrošina gan iestādes vadība (attiecīgi 31,8%), gan sabiedrisko attiecību struktūrvienība (attiecīgi 27,3%), citu variantu ir minējuši 36,4% (skat. 1.pielikums 2.3.15.tabula). Jāatzīmē, ka viena institūcija ir norādījusi, ka rādītāji netiek uzraudzīti.

Līdz šim institūcijas ir veikušas tikai iznākuma rādītāju apkopojumu, neanalizējot tam iztērēto budžetu. Jāsecina, ka komunikācijas pasākumu plānošanā un izpildes uzraudzības nodrošināšanā ir nepieciešams veikt uzlabojumus. To apliecina arī ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas rezultāti, kur 19 institūcijas norāda, ka izstrādā individuālus ES fondu komunikāciju plānus, bet 3 institūcijas to nedara (skat. 1.pielikums 2.3.16.tabula). Tomēr pozitīvi ir jāvērtē papildus instrumenti, kuri tiek paredzēti ar 2011.gada 4.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.749 "Kārtība, kādā nodrošina Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda publicitātes un vizuālās identitātes prasības, kā arī publisko informāciju par šo fondu projektiem", kas paredz atbildīgajām un sadarbības iestādēm un RSIC reizi gadā sagatavot un līdz 15.februārim elektroniski nosūtīt vadošajai iestādei informāciju par iepriekšējā gadā īstenotajiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem, tiem izlietoto budžetu un sasniegtajiem komunikācijas stratēģijas informatīvo un publicitātes pasākumu rādītājiem. Jāatzīmē, ka lai šī norma efektīvi darbotos un būtu izmantojama kā pilnvērtīgs uzraudzības instruments, vadošajai iestādei būtu savlaicīgi jāsniedz skaidrojums informācijas iesniedzējiem par šīs normas piemērošanu praksē.

2.3.4. Secinājumi

Kopumā ES fondu komunikācijas vadības sistēma tiek vērtēta pozitīvi. ES fondu komunikācijas vadības sistēmā iesaistīto institūciju atbildības dalījums ir skaidri noteikts, un funkciju pārklāšanās vai dublēšanās netika novērota. Pētījuma ietvaros analizētās institūcijas, kuras administrē noteiktas aktivitātes, parāda, ka funkciju dalījums komunikācijas jomā starp AI un SI iestādi ir skaidri noteikts normatīvajos aktos un sadarbības līgumos, tādēļ aktivitātes ieviešanas veidam un funkciju deleģējumam nav būtiskas ietekmes uz ES fondu komunikācijas vadības sistēmas īstenošanu, ja vien funkciju deleģējums ir skaidrs un sākotnēji noteikts. Kā ļoti pozitīvs sistēmas elements jāmin izveidotie RSIC, kuru darbība būtu jānodrošina arī nākotnē.

Komunikācijas pasākumu plānošana un izpildes uzraudzība līdz šim nav bijusi pilnīga. Ir nepieciešams nodrošināt mērķu, rādītāju un finansējuma sasaisti, kā arī ieviest vienotus izpildes rādītāju uzraudzības pasākumus.

Pozitīvi ir vērtējama vadošās iestādes loma pasākumu koordinācijā un vadībā, kā arī institūciju kopējā sadarbība. Tomēr nākotnē, īstenojot metodiskās vadības pasākumus, Vadošajai iestādei lielāka vērība būtu jāpievērš ne tikai pasākumu koordinācijai, bet arī precīzākai informācijas atspoguļošanai un skaidrošanai, tādējādi, uzlabojot izstrādāto dokumentu kvalitāti.

Kopumā vadošā iestāde, izstrādājot ES fondu ieviešanas sistēmas nosacījumus, normatīvos aktus, ES fondu komunikācijas stratēģiju un sniedzot metodisko atbalstu ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām, ir sekmējusi visu sešu ES fondu komunikācijas stratēģijā noteikto

mērķu sasniegšanu. Tomēr izvērtējot normatīvajos aktos noteiktās prasības un komunikācijas stratēģijā noteikto 1.mērķi - *Veicināt sabiedrības informētību un izpratni par ES fondu ieguldījumu Latvijas sociāli ekonomiskajā attīstībā un sabiedriskā labuma radīšanā* – jāsecina, ka, ierobežojot projektā sasniegto rezultātu publiskošanu, finansējuma saņēmējiem kā ES fondu ieguldījuma mērķa grupai tiek ierobežota iespēja veicināt iepriekšminētā mērķa sasniegšanu.

2.4. ES fondu komunikācijas pasākumu veiksmīgo/ neveiksmīgo piemēru analīze un pozitīvo / negatīvo faktoru identifikācija

Komunikācijas pasākumu piemēri izvēlēti, balstoties uz izvērtējuma ietvaros rīkoto diskusiju un interviju dalībnieku viedokļiem. Nodaļā analizēti gan tie pasākumi, kas sniedz nozīmīgu ieguldījumu komunikācijā, gan arī tie, kuru loma laika gaitā ir mainījusies. Proti, diskusijās par plašu auditoriju sasniegšanu dalībnieki akcentēja apmaksāto TV raidījumu un preses publikāciju lomu komunikācijā. Runājot par visbiežāk izmantoto komunikācijas formu, dalībnieki atsaucās uz informatīvajiem semināriem kā vienu no svarīgākajiem instrumentiem. Kā ātrāko, lētāko un kontrolējamāko informēšanas kanālu dalībnieki minēja iestāžu interneta mājas lapas. Analizējot aktualitāti zaudējošas komunikācijas formas, dalībnieki diskutēja par preses reližu un bukletu efektivitāti.

Piemēru analīzes pamatā ir Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģijā 2007. – 2015.gadam ietvertās Vadlīnijas komunikācijai par Eiropas Savienības fondiem (turpmāk – komunikācijas vadlīnijas). Vadlīniju pamatā ir principi, kas jāievēro komunikācijā: vienots vēstījums par ES fondiem, vizuālā identitāte, komunikācijas orientācija uz sabiedrības interesēm un vajadzībām, vienkāršas un saprotamas valodas izmantošana, kā arī informācijas neitralitāte un objektivitāte⁴⁴.

2.4.1. ES fondu komunikācijas pasākumu piemēru izvērtējums

Apmaksātas publikācijas laikrakstos "Latvijas Avīze" un "Lietišķā Diena"

Apmaksātās preses publikācijas ES fondu komunikācijas stratēģijā ieņem būtisku vietu. Pirmkārt, tās izmanto vienu no kanāliem, kas ir svarīgs informācijas saņemšanai dažādām sabiedrības grupām. Proti, 2010. gadā 25,5% iedzīvotāju izmantoja nacionālos laikrakstus kā informācijas kanālu par ES fondiem⁴⁵. Saskaņā ar Apkopojumu par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008.-2010. gadā, ES fondu komunikācijā iesaistītās iestādes caur apmaksātajām preses publikācijām sasniedza 628 227 lielu auditoriju. Otrkārt, apmaksātajām publikācijām atvēlēti ievērojami finanšu resursi. Laikā no 2008.-2010. gadam apmaksāto publikāciju budžets sasniedza aptuveni 152 933 LVL jeb 13% no kopējā iestāžu komunikācijas budžeta.

⁴⁴ Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007.-2015. gadam. lpp. 61

⁴⁵ Latvijas Fakti. (2010. gada feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja.

Šajā nodaļā izvērtētas FM pasūtītās publikācijas laikrakstiem „Latvijas Avīze” (4 publikācijas) un „Lietišķā Diena” (4 publikācijas), kas 2010. gadā sasniedza 275 000 lielu lasītāju auditoriju⁴⁶. Minētajos laikrakstos ievietotās publikācijas kopumā atbilst komunikācijas vadlīnijās noteiktajiem principiem. Tajās ir ievērotas vizuālās identitātes prasības un atsauces uz finansētāju. No publikācijām ir skaidri saprotams, ka tās ir vērstas uz sabiedrības informēšanu, nevis uz iesaistīto institūciju pašreklāmu. Publikāciju tēmas un saturs veidots tā, lai maksimāli atbilstu abu laikrakstu lasītāju demogrāfijai un no tās izrietošajām interesēm.

Vienlaikus atsevišķu komunikāciju vadlīniju principu ievērošana ir bijusi problemātiska. Pirmkārt, vairākās publikācijās ir grūti secināt, kādu labumu no ES fondu finansētajiem projektiem gūst konkrēta sabiedrības daļa. Rakstos gandrīz vienmēr citētas amatpersonas un projektu ieviesēji, aizmirstot par projektu tiešā labuma guvējiem. Piemēram, rakstā par Latgales sociālo pakalpojumu attīstības projektiem citētas tikai amatpersonas un diskutēts vienīgi par vispārējām problēmām⁴⁷. Tiešā labuma guvēju viedoklis un interešu atspoguļojums pietrūkst arī vairumā citu rakstu. Domājot par maksas publikācijām nākotnē, būtu nepieciešams vairāk koncentrēties uz konkrētu sabiedrības grupu ieguvumu atspoguļošanu. Tas būtu saskaņā ne tikai ar komunikācijas vadlīnijām, bet arī ar labas žurnālistikas paraugu, kas raksta centrā liek cilvēkus un viņu intereses.

Turpinājumā jāuzsver nepieciešamība uzlabot publikācijās lietoto valodu. Izvērtējuma ietvaros rīkotajās diskusijās ES fondu saņēmēji un sociālie partneri atkārtoti norādīja, ka komunikāciju par ES fondiem negatīvi ietekmē formāla, birokrātiska un sarežģīta valoda. Arī analizētajās publikācijās atrodami raksti, kuros vārds vārdā citēti gari apakšprogrammu un aktivitāšu nosaukumi, budžeta līniju numuri un citi formāliem dokumentiem raksturīgi elementi. No vienas puses ir saprotama institūciju vēlme nodrošināties pret iespējamiem auditoru pārmetumiem, tomēr ir jāuzsver, ka šāds formāts un valoda nav atbilstošs masu mediju videi.

Kopumā apmaksātās publikācijas dod iespēju sasniegt plašu sabiedrības daļu un ir svarīgs līdzeklis ES fondu komunikācijas stratēģijas mērķu izpildē. Šī komunikācijas instrumenta efektivitāte būtiski pieaugtu, orientējoties uz labuma saņēmēju interesēm un viedokli, lietojot skaidru valodu un vairāk akcentējot ES finansēto projektu rezultātus, nevis procesu.

TV raidījums “Eirobusiņš”

Raidījums “Eirobusiņš” ir ēterā kopš 2005.gada. Šajā pētījumā analizēti četrpadsmit raidījumi, kuri atsākti veidot pēc 2009.gada krīzes radītās pauzes. Izvērtējumā ietverts arī raidījuma veidotāja viedoklis par raidījuma sagatavošanu un rezultātiem. Raidījums “Eirobusiņš” Latvijas Televīzijas 1. kanālā iepazīstina skatītājus ar Latvijas uzņēmīgajiem cilvēkiem, kuri mēģina un prot izmantot ES fondu piedāvātās iespējas. Septiņu gadu garumā raidījums atspoguļo un pēta ES fondu ieguldījumu visdažādākajās tautsaimniecības nozarēs un popularizē projektu rezultātus. Viesojoties Latvijas novados, raidījums parāda, kā ES finansējums ir mainījis cilvēku dzīvi. Skatītāji tiek regulāri informēti par ES konkursiem, programmām un apmācību kursiem. Raidījumos tradicionāli tiek aptvertas divas līdz trīs tēmas un pieaicināti eksperti, kas ir kompetenti skaidrot projekta ieguvumus iedzīvotājiem. Pēc TNS reitingu datiem 2010. gadā kopš pirmā raidījuma 17.09.2010. šos raidījumus skatījušies vidēji 480 000 skatītāju .

⁴⁶ Ziņojums Eiropas Komisijai par darbības programmas cilvēkresursi un nodarbinātība īstenošanu 2007.-2013. gada plānošanas periodā. 2010. gads.

⁴⁷ Ruska, R. (2010, 10. sep.). Tuvāk dzīves vietai un ģimeniskai videi. Latvijas Avīze. 11. lpp.

Jāatzīmē, ka “Eirobusiņš” ir viens no pozitīvajiem piemēriem, kas neuzkrītošā veidā izpilda ES komunikācijas stratēģijā noteiktās smagnējās prasības, atspoguļojot titros garos projekta nosaukumus, finansējuma apjomu un avotu. Paši raidījuma dalībnieki – projektu īstenotāji – par šiem jautājumiem ēterā nerunā. Līdz ar to raidījums nezaudē dinamismu, ir viegli uztverams un iedvesmo potenciālos projektu saņēmējus izmantot ES finansējumu.

Fokusgrupu dalībnieki “Eirobusiņu” minēja kā avotu “labajām praksēm” un vietu, kur smelties idejas saviem projektiem. Pozitīvi vērtējams fakts, ka atsevišķas institūcijas ir izrādījušas iniciatīvu un raidījumu ievietojušas interneta vietnē *YouTube*, ievietojot saiti arī savā mājas lapā, tādā veidā palielinot raidījuma skatītāju auditoriju. Šādu vienkāršu praksi būtu vēlams pārņemt tiem projektu īstenotājiem, kuriem ir mājas lapas.

Tā kā raidījums tiek apmaksāts no ES fondu līdzekļiem, tad tajos var rādīt sižetus tikai par projektiem, kas ir apmaksāti no šiem fondiem. Paši raidījuma veidotāji to uzskata par trūkumu, jo, piemēram, rādot sižetus par projektiem, kas finansēti no Eiropas Lauksaimniecība fonda, varētu daudzkārt palielināt auditoriju, jo šai auditorijai raidījumu trūkst. Lai palielinātu efektivitāti un paplašinātu auditoriju, raidījuma veidotāji iesaka ministrijām sadarboties, rodot iespēju piesaistīt arī Zemkopības ministrijas administrētos projektus.

Mediju paziņojumi

Mediju paziņojumi ir viens no būtiskākajiem informācijas avotiem žurnālistiem un ES fondu finansējuma saņēmējiem. To apliecina intervijas ar žurnālistiem, fokusgrupu diskusiju rezultāti un ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja. Šīs sadaļas ietvaros tika analizēti arī visi mediju paziņojumi 2010.gada pēdējā ceturksnī, kas bija atrodami mājas lapas www.esfondi.lv un norādīto sadarbības institūciju mājas lapās par ES struktūrfondiem.

Apkopojot interviju rezultātus ar žurnālistiem, jautājums par mediju paziņojumu kvalitāti tika vērtēts neviennozīmīgi. Žurnālisti intervijās norādīja uz vairākām problēmām. Pirmkārt, tika atzīmēts, ka mediju paziņojumi ir ļoti formāli, pārsvarā informatīvi. No tiem nevar gūt izpratni, kādā īstenošanas stadijā ir projekts, kādi ir rezultāti. Tiek atzīmēts, ka pārsvarā netiek komunicēti ieguvumi. Tā vietā tiek piedāvāts projekta apraksts, kas ir formāls un lasītājam nav saistošs.

Otrkārt, žurnālisti intervijās norāda, ka stipri jūtama liela birokrātija, kas iekļauta ES struktūrfondu vadības sistēmā un prasībās par komunikāciju. Par to liecina ES struktūrfondu administrēšanā un īstenošanā iesaistīto institūciju pārāk birokrātiskie un sarežģītie mediju paziņojumi, kuros bieži ir iekļauti projektu numuri, gari un sarežģīti projektu nosaukumi un apraksti, kuros pazūd projekta jēga un ieguvumi.

Piemēram, aplūkojot Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) mājas lapas sadaļas “ES struktūrfondi” apakšsadaļu “Publikācijas un mediju ziņas” (3. pielikums 2.4.1. vizuālais materiāls), vērojams, ka netiek atdalītas auditorijas – proti, kopīgas ziņas tiek veidotas gan projektu finansējuma saņēmēju, gan mediju informēšanai, pēdējiem atstājot sekundāru lomu. Par to liecina paziņojumu nosaukumi un saturs, kas pārsvarā ir vērsts uz projektu esošajiem vai potenciālajiem īstenotājiem, nevis medijiem.

Piemēram, paziņojums "3.1.2.1.1.apakšaktivitātes „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem" 2.kārta" sastāv tikai no viena birokrātiskā valodā uzrakstīta teikuma: "2010.gada 9.septembrī Izglītības un zinātnes ministrija atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 24.marta noteikumu Nr.265 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.1.2.1.1. apakšaktivitāti „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem”" 5. punktam uzaicināja sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola „Attīstība”" līdz 2010. gada 2.decembrim izstrādāt un iesniegt vērtēšanai projekta iesniegumu Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu iesniegumu atlases otrajā kārtā.⁴⁸"

Tikai viens no 2010. gada pēdējā ceturkšņa 30 paziņojumiem pilnībā atbilst stratēģijā ietvertu komunikācijas vadlīniju principiem: "Valdība atbalsta Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma piešķirumu valsts nozīmes zinātnes un pētniecības centriem" (3. pielikums 2.4.1.). Tas skaidro MK pieņemtos noteikumus un kādiem mērķiem piešķirtais finansējums tiks tērēts. Jāuzsver, ka vadlīnijas komunikācijai par ES fondiem attiecas arī uz mediju paziņojumiem. Minēto principu ievērošana būtiski uzlabotu mediju paziņojumu saprotamību un uztveramību.

Treškārt, intervijās mediju pārstāvji norāda, ka bezmaksas publikācijās nav izpildāma prasība iekļaut attiecīgā ES fonda logo, projekta numuru un nosaukumu. Intervijās tiek atzīmēts, ka "fondu administrēšanā ir iekļauta objektīvi neizpildāma prasība, kas nāk no valsts institūcijām, kam nav ne mazākās izpratnes par mediju darbu. Tāpēc šī informācija no mediju paziņojumiem nevar tikt izmantota publikācijās un ir lieka".

Ceturtkārt, runājot par mediju paziņojumu kvalitāti, tiek ieteikts daudz lielāku uzmanību pievērst komunikācijai un cilvēkresursu kvalifikācijai ES fondu vadībā iesaistītajās institūcijās.

ES fondu komunikācijā iesaistīto iestāžu interneta mājas lapas

ES fondu komunikācijas jomā internets kā saziņas kanāls ir ieguvis neapstrīdami centrālo vietu. To kā galveno informācijas izplatīšanas veidu akcentē arī valsts iestāžu komunikācijas profesionāļi, kas norāda vairākas interneta priekšrocības. Proti, tas ir lēts informācijas izplatīšanas veids; tam nav starpnieku; iestādes pašas kontrolē vēstījuma saturu. ES fondu saņēmēji, sociālie partneri un mediji uzskata internetu par ērtāko informācijas saņemšanas kanālu. Interneta nozīme komunikācijā par ES fondiem īpaši pieaug reģionos, kur iedzīvotājiem ne vienmēr ir iespējams tiešs kontakts ar fondu apgūvē iesaistītajām iestādēm.

Diskusijās vairākkārt pozitīvu vērtējumu saņēma LIAA interneta sadaļa par ES fondiem. LIAA mājas lapa ir arī vien no apmeklētākajām ES fondu administrējošo iestāžu vidū. Šīs mājas lapas saturiskās analīzes rezultātā var izcelt vairākus pozitīvus piemērus, kurus veiksmīgi varētu izmantot arī citas ES fondu komunikācijā iesaistītās iestādes.

Pirmkārt, sadaļā par ES fondiem skaidri norādīts, kurās LIAA administrētajās aktivitātēs notiek konkursi, kurās konkursi ir noslēgušies. Atsevišķi ir izceltas aktivitātes, kuras ir atceltas

⁴⁸ Izglītības un zinātnes ministrija (2010). Sk. 2011. 3. okt. <http://esfondi.izm.gov.lv/jaunumi/09.09.2010-387.html>

(3. pielikums 2.4.2.). Šī sadaļa ir īpaši aktuāla saistībā ar valsts pārvaldē īstenotajiem taupības pasākumiem, kuru ietekmē ir atceltas vairākas ES fondu aktivitātes. Otrkārt, vienā atvērumā pieejama visa nepieciešamā dokumentācija par aktivitātēm, kurās notiek projektu iesniegumu pieņemšana (3. pielikums 2.4.3.). Šeit vienuviet atrodama informācija par aktivitāti, informācijas materiāli, projekta sagatavošanas, vērtēšanas un īstenošanas dokumentācija, kā arī papildus noderīgi dokumenti. Treškārt, LIAA radoši izmantojusi komunikāciju tehnoloģiju iespējas, lai vizualizētu īstenoto projektu rezultātus un to ģeogrāfisko izvietojumu. Piemēram, informācija par renovētām daudzdzīvokļu mājām un to fotogrāfijas ir ievietotas *Google* kartē (3. pielikums 2.4.4.). (Informācija par apstiprinātajiem projektiem ir atrodama ar citu iestāžu mājas lapās, piemēram, VRAA http://www.vraa.gov.lv/lv/eraf_2007_2013/projekti_uz_kartes/ kas liecina par dažādām pieejām sabiedrības informēšanā un ieinteresēšanā). Līdzīgu risinājumu varētu izmantot arī citu infrastruktūras projektu atspoguļošanai. Tas noteikti ir viens no veiksmīgākajiem un vienkāršākajiem veidiem kā vizualizēt ne tikai infrastruktūras projektu rezultātus.

Noslēgumā, LIAA piedāvā interesentiem iespēju savā mājas lapā noskatīties seminārus par eksporta veicināšanu. LIAA pārstāve gan norāda, ka seminārus par ES fondiem šobrīd piedāvāt video arhīvā nav lietderīgi, jo ES fondu noteikumi ir mainīgi. Līdz ar to semināru mūžs būtu pārāk īss. Neskatoties uz to, internetā pie katras aktivitātes ir atrodamas semināru prezentācijas, kuras ir saskaņā ar jaunākajām izmaiņām noteikumos.

ES fondu komunikācijā iesaistīto institūciju mājas lapās atrodami arī vairāki citi veiksmīgi komunikācijas paraugi. Piemēram, diskusijas dalībnieki Rīgā atzinīgi novērtēja finanšu avotu meklēšanas rīku Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centra mājas lapā⁴⁹. Tāpat Valsts izglītības attīstības aģentūras mājas lapā izveidota atsevišķa sadaļa, kurā apkopota projektu īstenošanu pieredze un informācija par projekta rezultātiem⁵⁰. Tas ir viens no veiksmīgākajiem mēģinājumiem internetā apkopot un sabiedrībai saprotamā valodā komunicēt ES fondu ieguldījumu valsts attīstībā.

Internets ir īpaši vērtīgs kanāls, lai attīstītu komunikāciju starp organizāciju un konkrētām interešu grupām, kā arī starp šo grupu locekļiem. Piemēram, interneta forumi paver iespēju veidot informācijas apmaiņu projektu pieteicēju starpā vai projektu īstenošanu starpā. Administrējošās iestādes varētu apsvērt iespēju atvērt diskusiju forumu kārtējo atskaišu sagatavošanas laikā, kad paredzams liels jautājumu pieplūdums. Jaunu interneta komunikācijas formu izveidošana un testēšana var būt kopīgs ES fondos iesaistīto iestāžu darbs un viens no ES fondu komunikācijas vadības grupas praktiskiem uzdevumiem. Tas palīdzētu taupīt resursus un nodrošinātu ātru labās prakses pārņemšanu.

Informatīvie semināri

Kā minēts iepriekš, informatīvie semināri ir visbiežāk izmantotais komunikācijas veids ar sabiedrību un īpaši ES fondu pretendentiem. Jau 2010.gadā ES fondu komunikācijā iesaistītās institūcijas bija izpildījušas līdz 2015.gadam plānotos informatīvo pasākumu rādītājus. Līdz šim informatīvie semināri dažādās kvantitatīvās aptaujās saņēmuši pamatā pozitīvu dalībnieku vērtējumu. Šī izvērtējuma ietvaros veikto diskusiju un interviju laikā apkopoti kvalitatīvi vērtējumi par ES fondiem veltītajiem semināriem.

⁴⁹ <http://www.rpr.gov.lv/esfondi/index.php?id=225>

⁵⁰ http://www.viaa.gov.lv/lat/strukturfondi/rojektu_pieredze_2007/

Fokusgrupu diskusiju laikā ES fondu saņēmēji un sociālie partneri uzsvēra vairākus principus, kas ietekmē informatīvo semināru kvalitāti no komunikāciju viedokļa. Pirmkārt, diskusiju dalībnieki norāda, ka nepieciešams segmentēt semināru dalībnieku auditoriju. Proti, nepieciešams nodalīt iesācējus no jau profesionāliem un pieredzējušiem projektu rakstītājiem, pieteicējiem un ieviesējiem. Dalībnieki uzsver, ka nepieciešams pielāgot semināru saturu konkrētās auditorijas sagatavotības līmenim.

Otrkārt, diskusiju dalībnieki uzsver, ka semināros nepieciešams integrēt praktiskus piemērus no projektu iesniedzēju un īstenotāju pieredzes. Dalībnieki labprāt uzklausu veiksmīgu projektu pieredzi un kļūdu analīzi. Tas ļauj secināt, ka semināru dalībnieki uzskata, ka vērtīgāk ir mācīties no savu līdzgaitnieku pieredzes. Treškārt, finansējuma saņēmēji un sociālie partneri uzsver semināru vadītāju lomu un kompetenci. Vairāki dalībnieki vērsa uzmanību uz to, ka semināru vadītāji sausi un formāli atstāsta Ministru kabineta noteikumus, bez nepieciešamā paskaidrojuma. Dalībnieki minēja gadījumus, kad semināru vadītāji uz jautājumiem atbild nevis pēc būtības, bet citējot likumu un noteikumu tekstus. No intervijām ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem var secināt, ka valsts iestāžu darbinieki dažkārt baidās uzņemties atbildību un interpretēt auditorijai saprotamā valodā ES fondu apguves noteikumus.

Daudzkārt minēta arī organizatorisko aspektu ietekme – semināru norises vietas būtu jāplāno arī laukos, bet semināra norises laiks būtu jāsaskaņo ar sabiedriskā transporta laikiem. Diskusiju dalībnieki arī izteica nepieciešamību nodrošināt semināru translāciju internetā tiešsaistē un ierakstā. Piemēram, semināru Rīga varētu noskatīties visi ieinteresētie dalībnieki, neatkarīgi no savas atrašanās vietas.

Semināru regulāra izvērtēšana ir priekšnosacījums to kvalitātes uzturēšanai. Piemēram, Nodarbinātības valsts aģentūra 2010.gadā veica ES fondu atbalstīto projektu īstenotāju aptauju⁵¹. Tās rezultātā lielāka vērtība tiek pievērsta prezentāciju saturam, papildinot tās ar praktiskiem piemēriem un ieteiktajām tēmām. NVA pārstāve uzsver, ka veiksmīga semināra pamatā ir profesionāli vadītāji, kas ir zinoši praktiķi un vienlaikus spēj uzstāties auditorijas priekšā un noturēt tās uzmanību. Tāpat svarīga ir prezentāciju kvalitāte *"... nevis slaidos pārlikti normatīvi akti, bet praktiska un viegli uztverama informācija"*.

Bukleti un citi informatīvie materiāli

Bukleti ES struktūrfondu komunikācijā kalpo kā viens no informācijas avotiem, ar kuru palīdzību ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas informē mērķa grupas par ES fondu dotajām iespējām un projektu rezultātiem. Vērtējot kopējās komunikācijas pasākumu izmaksas, bukletiem tērēti 11% no kopējām ES struktūrfondu komunikācijas izmaksām, kas atbilst to popularitātei ES finansējuma meklētāju auditorijā. Jāatzīst, ka to izdošana var būt samērā dārga, tāpēc ļoti uzmanīgi jāpārdomā to mērķis un atbilstība mērķa grupu vajadzībām.

Fokusgrupu diskusijās bukletu izdošana tiek vērtēta neviennozīmīgi, jo līdz ar interneta straujo attīstību un informācijas pieejamību atbildīgo institūciju mājas lapās, tie zaudē savu nozīmību. Turpretī nelielu projektu īstenotāji, it īpaši ārpus Latvijas lielajām pilsētām, pozitīvi

⁵¹ Nodarbinātības valsts aģentūra (2010) Aptauja par NVA ESFD informatīvo semināru novērtējumu Sk. 2010. 3.okt. <http://www.nva.gov.lv/esf/index.php?cid=1&mid=42>

vērtē pieejamos bukletus. Lauku bibliotēkās un RSIC pieejamie materiāli ir pieprasīti, it īpaši tie, kuros atrodama sākotnējā informācija par projektu iesniegšanas iespējām. Atbildīgo ministriju pārstāvji labprātāk izmanto mājas lapas, jo bieži izmaiņu dēļ procedūrās, bukleti ātri zaudē aktualitāti. Diskusijās tiek atzīmēts, ka ir grūti izsekot, vai kādā no Latvijas RSIC vēl nav palikusi novecojusi informācija, kuras rezultātā var rasties nozīmīgi pārpratumi projektu iesniedzējiem un īstenotājiem.

Vispozitīvāk fokusgrupās tika vērtēti LIAA izdotie materiāli, kas ar labiem piemēriem parāda pašvaldībām ES struktūrfondu radītās iespējas. Piemēram, buklets "Kā uzsākt projekta īstenošanu aktivitātē "Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi"? vizuāli saprotamā veidā un vienkāršā valodā izskaidro, kā soli pa solim no ieceres par renovāciju nonākt līdz mājas iedzīvotāju kopīgam lēmumam par mājas siltināšanu un līguma projekta noslēgšanu. Pozitīvi vērtējams ir fakts, ka buklets ir izdots arī krievu valodā un ievietots LIAA mājas lapā⁵².

2.4.2. Pozitīvo un negatīvo komunikāciju ietekmējošo faktoru identificēšana

Komunikācijas piemēru analīze atklāj vairākus komunikāciju ietekmējošus faktorus, kas ir vienlīdz svarīgi visiem ES fondu komunikācijas stratēģijā ietvertajiem pasākumiem. Šajā sadaļā diskutēts par svarīgākajiem faktoriem: vienkāršas un saprotamas valodas izmantošanu komunikācijā, komunikāciju par rezultātu nevis procesu, un mediju vidi raksturojošiem faktoriem.

Vienkārša un saprotama valoda

ES fondu komunikācijā izmantotā sarežģītā valoda pārsvarā tiek vērtēta negatīvi. To atspoguļo gan intervijas ar mediju pārstāvjiem, gan fokusgrupu diskusiju, interviju un aptauju rezultāti. Piemēram, saskaņā ar ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas datiem, vairāk nekā puse respondentu norāda uz akūtu nepieciešamību vienkāršot valodu un terminoloģiju informācijas pasniegšanā par ES fondiem (1. pielikums 2.4.1.- 2.4.2.). ES fondu vadības grupas diskusijas dalībnieki uzsvēra, ka ES fondu dokumentācijā izmanto pārāk sarežģītu valodu un formulējumus un atzina, ka komunikāciju profesionāļiem ir maz iespēju to ietekmēt. Tāpat vadības grupas locekļi skaidroja, ka publisko informāciju ne vienmēr ir iespējams atbrīvot no birokrātiskās valodas. Par iemeslu tam tika minētas pārāk striktās auditoru prasības. Piemēram, kāds auditors atteicies attiecināt preses publikāciju konkrētam projektam, jo rakstā nebija minēts projekta numurs. Šādi piemēri skaidri norāda, ka nepieciešama diskusija ar ES fondu finansējumu uzraugošajām iestādēm un komunikācijas profesionāļiem, lai izveidotu mūsdienu komunikācijas laikmetam atbilstošu pasākumu monitoringu un uzskaiti.

Arī reģionālo diskusiju dalībnieki akcentēja ES fondu komunikācijā izmantotās valodas un tulkojumu kvalitāti. Šāda informācija, pēc dalībnieku teiktā, "atbaida" ES fondu potenciālos pretendentes. Citi dalībnieki uzsvēra, ka ES fondu informācija ir saprotama tikai tiem, kas ikdienā strādā ar šiem jautājumiem, bet "cilvēkiem no malas" tā nav izprotama. Arī šī izvērtējuma ietvaros aplūkoti informatīvie materiāli bieži rada iespaidu, ka tie ir domāti juristiem vai kontrolējošām institūcijām, nevis mērķa auditorijām, kam jāsaņem finansējums vai informācija par ES struktūrfondu iespējām.

⁵² Latvijas Investīciju un Attīstības aģentūra (2010) Kā uzsākt projekta īstenošanu aktivitātē "Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi"? Sk. 2011. 3.okt. http://www.liaa.lv/lv/sakumlapa/publikacijas/latviesu_valoda/_gv/section_4/

Zinot ES fondu vadības sistēmu kopumā, nebūtu taisnīgi visu atbildību par informācijas sarežģītību uzkraut komunikācijas speciālistu plecos. Ir saprotams, ka komunikācijas speciālisti ir tikai viena no daudzajām procesu ietekmējošajām pusēm. Tomēr viņu loma Latvijas valsts pārvaldē kopumā ir jāstiprina. Efektīvas un uz iedzīvotāju vajadzībām vērstas valsts pārvaldes izveidošana nav iespējama bez komunikācijas pamatprincipu ievērošanas ne tikai publiskajā komunikācijā, bet arī likumdošanas un uzraudzības sfērās.

Komunikācija par rezultātiem nevis procesu

Vidus posma izvērtējumā iesaistītie dalībnieki – valsts iestādes, projektu pretendenti un īstenotāji, reģionālie un sociālie partneri, žurnālisti – vairākkārtīgi norāda, ka ES komunikācijā pietrūkst informācijas par ES fondu atbalstīto projektu rezultātiem. Valsts iestāžu līmenī izskan viedoklis, ka projektos nepietiekami plāno ietekmes rādītājus, tāpēc arī ir apgrūtināta komunikācija par to rezultātiem. Piemēram, RSIC pārstāve, raksturojot ES fondu plānošanas un īstenošanas procesu, norāda: *“Grūti komunicēt [ES fondu] ietekmi, jo ietekmi neviens nemēra. Visu laiku mēra tikai kvantitatīvos rādītājus. Trūkst ne tikai publiskas, bet arī profesionālas informācijas par ES fondu ietekmi”*.

Žurnālisti norāda, ka iestāžu sagatavotā informācija par projektiem ir formāla un nesatur informāciju par konkrētiem rezultātiem un to ietekmi uz mērķa grupām. Vērtējot ES fondu informācijas kvalitāti un formu, žurnāliste norāda: *“ES fondu tēmas netiek mediju dienas kārtībā, galvenokārt, tāpēc, ka tās ir birokrātiski pasniegtas. Mediji neredz cilvēkus, kas slēpjas aiz formālās informācijas. Kādam vajag šo informāciju iztulkot cilvēkam saprotamā valodā”*.

Vienlaikus žurnālisti norāda uz vairākiem veiksmīgiem piemēriem ES fondu rezultātu komunikācijā. Šie piemēri ļauj secināt, ka komunikācijas speciālistiem ir centrālā loma šajā procesā. Komunikācija par rezultātu ir iespējama tad, ja komunikācijas speciālists ir kompetents par projektu tēmām, ir personīgi iepazinis projekta īstenotājus un mērķa grupas pārstāvjus, ir spējīgs sagatavot informāciju rezultātu griezumā, ka arī uztur regulārus kontaktus ar projektā iesaistītajiem ekspertiem un tiešā labuma guvējiem.

Rezultātu trūkums komunikācijā par ES fondiem ilgstošā periodā var būtiski ietekmēt sabiedrības uztveri. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem iedzīvotāju zemajam ES fondu ietekmes uz tautsaimniecību vērtējumam. Līdz ar to prasme formulēt un parādīt ES fondu finansēto projektu rezultātus ir viens no galvenajiem komunikāciju ietekmējošiem faktoriem gan operacionālā līmenī (piemēram, spējā piesaistīt mediju uzmanību un iekļūt mediju dienas kārtībā), gan stratēģiskā līmenī (piemēram, nodrošinot pozitīvu sabiedrības vērtējumu par ES fondu apguvi un ietekmi).

Mediju vides ietekme uz komunikāciju

Diskusijā ar ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un reģionālajās diskusijās ar ES fondu saņēmējiem un sociālajiem partneriem iezīmējas sarežģīts ar mediju vidi Latvijā saistīts jautājums. Dalībnieki vairākkārtīgi norāda, ka mediju interese par ES fondu tēmām ir tikai kā par maksas publikācijām vai reklāmu. Ir grūti panākt publicitāti, jo mediji ir pieraduši, ka ES projektos ir paredzēts finansējums komunikācijas pasākumiem. Šāda mediju attieksme ir vienlīdz plaši novērota gan nacionālajos, gan reģionālajos medijos.

Mediju pārstāvji savukārt uzsver, ka žurnālistus maz interesē ES fondu jautājumi. Pirmkārt, ziņu žurnālistu darba temps ir ļoti straujš, tāpēc tie nevar atļauties iedziļināties ES fondu tēmās. Analītisko žurnālistu, kas būtu dabiska ES fondu auditorija, skaits Latvijā medijos

samazinās. Aizvien retāk mediji var finansiāli atļauties analītisko žurnālistiku. Līdz ar to, ES fondu tēmām ir grūtāk nonākt mediju dienaskārtībā.

Gan mediju pārstāvji, gan amatpersonas atzīst, ka pietrūkst kvalitatīvu izglītojošu pasākumu medijiem. Žurnālisti ar gandarījumu atceras seminārus, kuros uzstājušies augstas raudzes eksperti, kas lieliski pārzina savas jomas tematiku. Vienlaikus žurnālisti uzsver, ka ir bezjēdzīgi uz šādiem pasākumiem aicināt ziņu žurnālistus, kuriem nav laika un intereses iedziļināties ES fondu tēmās. Žurnālisti arī rekomendē uzturēt sadarbību ar tiem žurnālistiem, kas jau reiz interesējušies par konkrētām tēmām un turpināt ieguldīt to tālākā profesionālā attīstībā.

Mediju vides analīze ļauj secināt, ka ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām uz priekšdienām jāērķinās ar smagu uzdevumu. Ir skaidrs, ka TV, radio un preses kā informācijas kanālu loma aizvien pieaug⁵³. Tai pat laikā iekļūšana mediju dienaskārtībā kļūs aizvien grūtāka. Līdz ar to atliek mērķtiecīgi plānot apmaksāto publikāciju un sižetu izvietošanu plašsaziņas līdzekļos, pilnveidojot šī žanra saturisko kvalitāti. Papildus tam, sarežģīto mediju vidi var iekarot ar īpaši radošām komunikācijas formām, kas šobrīd vēl nav ES fondu komunikācijas stratēģijas stiprā puse, piemēram, izmantojot sociālos medijus – Twitter, YouTube vai Flickr.

2.4.3. Secinājumi

Informatīvo un publicitātes pasākumu piemēru kvalitatīvs izvērtējums ļauj secināt, ka ES fondu komunikācijas jomā ir plašas attīstības iespējas. Lai gan izvērtētos piemērus raksturo vairāki pozitīvi aspekti, tomēr katru no tiem lielākā vai mazākā mērā var pilnveidot. Vislielākais pilnveides potenciāls ir mediju paziņojumiem, apmaksātajām preses publikācijām un interneta mājas lapām. Analizēto informatīvo semināru un TV raidījumu jomā ir sasniegts labs profesionālais līmenis.

Pasākumu izvērtējums izgaismo vairākus faktorus, kas ietekmē gan ES fondu komunikāciju kopumā, gan katru pasākumu atsevišķi. Proti, komunikācijas veiksmi lielā mērā nosaka komunikācijas satura skaidrība un vienkāršība, uzsvars komunikācijā uz ES fondu radīto labumu cilvēku ikdienas dzīves līmenī, kā arī Latvijas mediju vides sarežģītā realitāte.

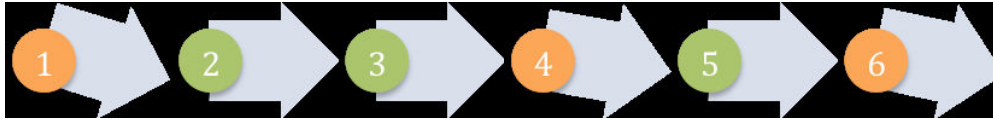
3. SECINĀJUMI

3.1. Progress ES fondu komunikācijas stratēģijas mērķu sasniegšanā

Kopumā vadošā iestāde, izstrādājot ES fondu ieviešanas sistēmas nosacījumus, normatīvos aktus, ES fondu komunikācijas stratēģiju, kā arī sniedzot metodisko atbalstu ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām, ir sekmējusi visu sešu ES fondu komunikācijas stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu. Vienlaikus, nodaļā akcentēti problēmjautājumi, kas potenciāli var ietekmēt stratēģijas mērķu izpildi.

Izvērtēšanā iesaistītie eksperti katra mērķa izpildi novērtēja pēc "luksofora principa". Sarkanā krāsa nozīmē, ka mērķa sasniegšana ir būtiski apgrūtināta. Oranžā – mērķa izpildei jāpievērš vairāk uzmanības nekā parastos apstākļos. Zaļā – mērķa īstenošana norit saskaņā ar plānoto.

⁵³ Latvijas Fakti. (2010. gada feb.). Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja. 21.lpp.

1.mērķis: veicināt sabiedrības informētību un izpratni par ES fondu ieguldījumu Latvijas sociāli ekonomiskajā attīstībā un sabiedriskā labuma radīšanā.

Kopš stratēģijas īstenošanas sākuma ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas īstenojušas plašu pasākumu klāstu, lai nodrošinātu sabiedrības informētību un veicinātu izpratni par ES fondiem. Vidus posmam atbilstošā līmenī izpildīti tie pasākumi, kas vērsti uz plašu auditoriju aptveršanu – TV/radio sižeti un publikācijas presē.

Informatīvo un publicitātes pasākumu lietderības un efektivitātes analīze ļauj secināt, ka kopumā ES fondu vadībā iesaistītās iestādes komunikācijai paredzētos līdzekļus ir ieguldījušas mērķa grupām atbilstošās tēmās un formātos. Proti, visvairāk budžeta līdzekļu ir tērēti komunikācijas jomās, kas atbilst mērķa grupu vajadzībām. Tas ir sekmējis sabiedrības informētības līmeņa rādītāju izpildes augsto līmeni.

Attiecībā uz to mērķa daļu, kas attiecās uz sabiedrības izpratni par ES fondu ietekmi uz iedzīvotāju labklājību, jāsecina, ka rādītāji ir zemāki nekā stratēģijā iecerēts. Viens no iemesliem atklājās kvalitatīvajā informatīvo un publicitātes pasākumu piemēru analīzē. Tā uzrādīja pārlietu komunikācijas koncentrēšanu uz ES fondu procesu, nevis uz plānotajiem un sasniegtajiem rezultātiem. Tas varētu būt viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc sabiedrībai nav bijusi pietiekama iespēja iepazīties ar ES fondu projektu praktiskajiem rezultātiem un pārliecināties par ES fondu pozitīvo ietekmi uz iedzīvotāju labklājību.

Minēto apstākļu rezultātā stratēģijas pirmā mērķa izpildes gaita šobrīd ir daļēji apmierinoša. Lai gan sabiedrības informētības līmenis ir augsts, sabiedrības izpratne par ES fondu ietekmi uz iedzīvotāju labklājību ir zemāka nekā stratēģijā iecerēts.

2. mērķis: Sekmēt nevalstisko, reģionālo un sociālo partneru līdzdalību ES fondu plānošanas dokumentu un īstenošanas nosacījumu izstrādē.

Situācijas analīze parāda, ka sociālajiem un reģionālajiem partneriem 2007.-2013.gada plānošanas periodā ir bijusi iespēja iesaistīties plānošanas dokumentu un fondu ieviešanas nosacījumu izstrādē. Institūcijas ir nodrošinājušas dažādus formālus un neformālus pasākumus, lai veicinātu partneru iesaisti plānošanas dokumentu un īstenošanas nosacījumu izstrādē. Tomēr partneru vērtējums par iespējām iesaistīties plānošanā un dokumentu izstrādē ir samērā kritisks. Tas saistās gan ar sabiedrības līdzdalībai paredzēto pasākumu plānošanas nepilnībām, gan pašu sociālo partneru iekšējo resursu tūkumu.

3. mērķis: nodrošināt savlaicīgas, skaidras un saprotamas informācijas pieejamību potenciālajiem ES fondu projektu iesniedzējiem un projektu īstenotājiem.

Izvērtējuma rezultātā var secināt, ka ES fondu pretendenti un atbalstīto projektu īstenotāji kopumā ir apmierināti ar informācijas pieejamību. Abas mērķa grupas atzīst, ka nepieciešamā informācija ir nodrošināta pietiekamā apmērā. ES fondu komunikācijas un lietderības izvērtējums liecina, ka šīm mērķa grupām domātie informatīvie pasākumi ir īstenoti atbilstošā apmērā un saņēmuši proporcionāli atbilstošu finansējuma daļu no kopēja ES fondu komunikācijai paredzētā budžeta.

Neskatoties uz abu grupu augsto informētības līmeni un apmierinātību ar pieejamo informāciju, izvērtējumā atklājās ES fondu finansējuma pretendentu un finansējuma saņēmēju samērā viduvējais vērtējums par savām spējām orientēties informācijā par ES fondiem. Abas auditorijas norādīja uz nepieciešamību vienkāršot ES fondu komunikācijā izmantoto valodu un terminoloģiju. Arī diskusijās reģionos un intervijās ar iesaistītajām iestādēm skaidri tika izteikta nepieciešamība vienkāršot gan publisko, gan profesionālo informāciju par ES fondiem.

Neskatoties uz atsevišķiem kritiskajiem aspektiem, šī stratēģijas mērķa sasniegšana norit saskaņā ar plānoto un ir vērtējama kā pozitīva.

4.mērķis: veicināt atklātību par ES fondu apguvi, nodrošinot ES fondu apguves procesa caurskatāmību un izsekojamību.

Jānorāda, ka šis mērķis ir sasniegts daļēji, jo ir vērojamas atšķirības starp ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un saņēmējiem par šī mērķa izpratni. Institūcijas nodrošina informācijas izsekojamību, bet nepietiekami tiek nodrošināta caurskatāmība jeb pieņemto lēmumu skaidrošana. Tādējādi, kopumā tiek sekmēta ES fondu apguves procesa atklātība, tomēr institūcijas arī atzīst, ka ..."jādomā, kā padarīt informāciju draudzīgāku", jo mājas lapās norādītā informācija ir sarežģīta un grūti uztverama.

Institūcijām būtu vairāk jādomā ne tikai par informācijas pieejamību, bet arī par informācijas kvalitāti, skaidrojot jautājumus par ES fondu apguves procesa caurskatāmību un izsekojamību, tādējādi veicinot atklātību par ES fondu apguves procesu.

5. mērķis: nodrošināt informācijas pieejamību un divvirziena komunikāciju plānošanas reģionos, veicinot reģionu iedzīvotāju aktīvu līdzdalību ES fondu līdzekļu apgūvē.

Plānošanas reģionos informācija par ES fondu līdzekļu pieejamību un divvirzienu komunikācija tiek nodrošināta, izmantojot dažādas komunikācijas metodes – tās ir gan pasīvas, gan aktīvas. Situācijas analīze parāda, ka informācija par ES struktūrfondiem ir samērā sadrumstalota, jo fondu administrēšanā un pārraudzībā ir iesaistīts liels skaits atbildīgo institūciju. Tāpēc potenciālie ES fondu līdzekļu saņēmēji augstu vērtē RSIC darbību, kur pēc "vienas pieturas aģentūras" principa iespējams saņemt informāciju par visiem struktūrfondiem, tai pat laikā nodrošinot atgriezenisko saiti struktūrfondu administrējošām institūcijām.

Izvērtējuma rezultātā var secināt, ka fondus administrējošās institūcijas ir apmierinātākas ar divvirzienu komunikāciju nekā paši finanšu saņēmēji. Divvirziena komunikācijas trūkums

novērojams arī mediju telpā, kur administrējošās institūcijas dažkārt pārmet sadarbības institūcijām pārāk gauso fondu apguvi, ko fondu saņēmēji mēģina atspēkot ar pārāk lielo birokrātisko slogu fondu administrēšanā un savlaicīgas informācijas trūkumu.

Neskatoties uz minētajiem apstākļiem, plānošanas reģionos ES fondu pretendenti un projektu īstenotāji ar informācijas pieejamību un divvirzienu komunikāciju ir samērā apmierināti.

6. mērķis: veicināt sadarbību starp ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un informācijas starpniekiem.

Lai arī komunikācija starp ES vadībā iesaistītajām institūcijām un informācijas starpniekiem ir uzlabojusies, jānorāda, ka fondu sadarbībā gan horizontālajā, gan vertikālajā komunikācijā ir nepieciešami uzlabojumi. Kritika pārsvarā ir vērsta uz institūciju savstarpējās sadarbības trūkumu, it īpaši runājot par ministriju un saistīto institūciju sadarbību un saskaņotu rīcību. Institūcijām tiek pārņemta nekonsekvenca, segmentēta informācijas sniegšana, nespēja pieņemt lēmumus un pārāk novēlotas informācijas sniegšana.

3.2. Vispārējie secinājumi

Salīdzinot 2004.-2006.gada un 2007.-2013.gada plānošanas periodus, gan ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas, gan finansējuma saņēmēji un sadarbības partneri jauno plānošanas periodu vērtē daudz pozitīvāk, norādot uz institūciju progresu komunikācijā un dažādu jautājumu risināšanā, kā arī iepriekšējo pieredzi.

Izveidotā ES fondu komunikācijas vadības sistēma darbojas efektīvi un atbilstoši kopējiem valsts pārvaldes un ES fondu vadības darbības principiem. Iesaistīto institūciju funkciju dalījums komunikācijas jomā ir skaidri noteikts un sekmīgi darbojas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam. Tādēļ kopumā nākotnē būtu ieteicams saglabāt esošo ieviešanas sistēmu un 2007.-2013.gada plānošanas periodā paredzēto funkciju deleģēšanas mehānismu, un būtiskas izmaiņas vadības sistēmā neplānot.

Vērtējot dažādus sistēmas efektivitātes rādītājus, visaugstāk jāvērtē informācijas aprīte starp ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un RSIC, ES fondu vadībā iesaistīto institūciju darbības ātrums un informācijas par ES fondiem savlaicīga nodrošināšana, tomēr zināmi uzlabojumi nepieciešama informācijas kvalitātes uzlabošanā. Attiecībā uz izmantotajiem resursiem situācijas analīze parāda, ka vairāk kā uz pusi samazinātais finansējums nav traucējis izvirzīto mērķu sasniegšanu. Jāsecina, ka komunikāciju pasākumu plānošanai nākotnē ir jābūt mērķtiecīgākai, vērstai uz konkrētu mērķa grupu vajadzību apmierināšanu, ko ir iespējams izdarīt esošo resursu līmenī.

Vērtējot ES fondu komunikācijas pasākumu efektivitāti un lietderību, konstatēts, ka ir vērojama neatbilstība starp stratēģijā noteiktajām mērķa grupām, rezultatīvajos rādītājos noteiktajām mērķa grupām un sabiedrības viedokļu aptaujā mērītajām grupām. Tādēļ nākotnē būtu nepieciešams uzlabot stratēģisko mērķu sasaisti ar rādītājiem un rezultātu sasniegšanai nepieciešamajiem resursiem. Vēlams definēt stratēģijas mērķus, lai viena mērķī nebūtu apvienoti vairāki atšķirīgi uzdevumi, piemēram, „veicināt sabiedrības informētību” un „izpratni par ieguldījumu”, kas padara izvērtējumu neviennozīmīgi traktējamu. Arī dažādās komunikācijas pasākumu vidējās izmaksas institūciju starpā norāda uz potenciālo jomu, kurā

institūcijām jāveic papildus informācijas un viedokļu apmaiņa, lai nodrošinātu mērķtiecīgāku resursu izmantošanu.

No aplūkotajiem komunikācijas pasākumu piemēriem pozitīvi var vērtēt informatīvos seminārus un TV raidījumu „Eirobusiņš”. Pirmie saņēmuši augstu mērķa grupu novērtējumu, bet pēdējais izceļas ar spēju apvienot radošu pieeju ar prasībām atspoguļot projektu formālo informāciju (piem., garos projekta nosaukumus). Mazāk veiksmīga ir bijusi iestāžu pieredze gatavojot mediju paziņojumus un apmaksātās preses publikācijas. Savukārt, atsevišķās interneta mājas lapās rodami veiksmīgi risinājumi projektu rezultātu vizualizēšanai un popularizēšanai, kā arī pilnvērtīgas informācijas nodrošināšanai projektu iesniedzējiem un īstenotājiem.

Informatīvo un publicitātes pasākumu veiksmē lielā mērā ir atkarīga no komunikācijā izmantotās valodas skaidrības un vienkāršības, kā arī no prasmes izcelt ES fondu praktiskos rezultātus un ietekmi uz cilvēku ikdienas dzīvi. Līdztekus tam, komunikācija ir atkarīga no Latvijas mediju sarežģītās vides, kurā ir grūti panākt kvalitatīvu un bezmaksas diskusiju par ES fondu tēmām.

4. IETEIKUMI

Šajā nodaļā ir apkopoti ieteikumi attiecībā uz komunikācijas vadības sistēmas uzlabošanu, lai sasniegtu stratēģijā definētos mērķus. Katram ieteikumam norādīta prognozētā finanšu ietekme – vai tā ir sagaidāma pozitīva (+) vai negatīva (-) vai neitrāla (N). Gadījumā, ja tā ir negatīva īstermiņā, bet pozitīva ilgtermiņā, iekļauts paskaidrojums. Norādīts arī optimālais ieviešanas periods, proti, *nekavējoties*; *vidējā termiņā* vai *ilgtermiņā*. Atbilstoši katram ieteikumam iekļauts arī paskaidrojums (citāts no iepriekšējām ziņojuma sadaļām) par problēmu, kuru plānots risināt ar ekspertu piedāvāto ieteikumu.

Nr.	Pamatojums (secinājums)	Ieteikums	Finanšu ietekme	Ieviešanas periods	Atbildīgā iestāde
Ieteikumi attiecībā stratēģijas plānotajiem pasākumiem un rezultātiem (2.1. sadaļa)					
1.	Veicot apkopojumu par stratēģijas ietvaros izpildītajiem komunikācijas pasākumiem, atklājās nesakrītība starp stratēģijā paredzēto un iestāžu ziņojumu formātiem. Proti, iestādes ziņo par pasākumiem darbības programmu griezumā, bet stratēģijā paredzēts ES fondu griezums. Tā rezultātā iegūtie dati ir neprecīzi.	Lai uzlabotu datu kvalitāti par stratēģijas izpildi, nodrošināt informatīvo un publicitātes pasākumu rādītājus stratēģijā dalījumā pa darbības programmām.	N	N	VI
2.	Stratēģijā ietvertie komunikācijas pasākumi un to rezultatīvie rādītāji netiek plānoti laika griezumā pa gadiem. Tas ir pretrunā ar labas plānošanas un uzraudzības principiem.	Noteikt pasākumu izpildes rādītājus pa gadiem un atbilstoši stratēģijā noteiktajiem posmiem (DP uzsākšanai, ieviešanai un noslēgumam).	N	N	VI
3.	Komunikācijas pasākumiem nav	Noteikt rezultatīvos rādītājus	N	N	VI, AI, SI, RSIC

	noteikti rezultatīvie rādītāji. Piemēram, netiek plānots vidējais semināra apmeklētāju skaits, preses publikāciju auditorijas apmērs, utt. Tas apgrūtina gan finanšu plānošanu, gan pasākumu efektivitātes novērtēšanu.	stratēģijā ietvertajiem komunikāciju pasākumiem.			
4.	Vairākām stratēģijā paredzētajām mērķa grupām nav paredzēti rezultatīvie rādītāji un novērtēšanas mehānisms.	Pārskatīt stratēģijas mērķa grupas; izveidot saikni starp mērķa grupām un plānotajiem rādītājiem katrai grupai, kā arī nodrošināt atbilstību starp mērķa grupām un monitoringa instrumentiem.	N	N	VI
5.	Stratēģijas rezultatīvo rādītāju monitorings paredz kopēju mediju satura analīzi, lai sekotu līdz mediju tonim par ES fondiem. Šāds monitorings ir pārtraukts. Tai pat laikā iestādes pasūta individuālus satura monitoringus, kuru izmantošana nav pietiekami aktīva.	Izvērtēt iestāžu individuālo mediju satura monitoringa lietderību un apsvērt vienota mediju monitoringa pasūtīšanu.	+	N	VI
Ieteikumi attiecībā uz komunikācijas pasākumu efektivitāti un lietderību (2.2. sadaļa)					
6.	Tā kā apkopotā informācija norāda, ka pārskata periodā ir izmantoti tikai nedaudz vairāk kā 50% no pieejamā budžeta, tad jāsecina, ka institūcijām ir jāpārskata finanšu resursu un aktivitāšu plānošanas un uzraudzības principi.	Nākotnē finansējumu komunikāciju pasākumiem plānot 2008.-2010.gada līmenī un veicināt alternatīvu un lētāku komunikācijas metožu izmantošanu.	+	N	VI, SI, AI, RSIC

7.	Katra trešā institūcija savus finanšu resursus ir vērtējusi kā pietiekamus, gandrīz puse institūciju ir norādījušas, ka budžeta samazināšanai bija pozitīva ietekme, jo institūcijas izmantoja alternatīvas un lētākas komunikāciju metodes				
8.	Situācijas analīze parāda, ka tās institūcijas, kuru pārziņā ir vislielākais aktivitāšu skaits, informatīvajiem un komunikāciju pasākumiem ir tērējušas salīdzinoši mazāku finansējumu.	Nākotnē plānojot finansējumu publicitātes pasākumu īstenošanai, analīzei izmantot institūcijas pārziņā esošo aktivitāšu skaitu un specifiku.	N	N	VI, AI, SI
9.	Attiecībā uz informācijas apkopošanu no RSIC ir vērojamas vislielākās nesakritības, jo šīm institūcijām kopējā apstiprinātajā budžetā tiek iekļauti gan telpu nomas, gan citi ar institūcijas darbības nodrošināšanu nepieciešamie izdevumi. Tā kā finansējuma plānošanas posmā nav nodalīti institūcijas administrēšanas un informatīviem un komunikāciju pasākumiem paredzētais budžets, tad arī atskaitoties katra institūcija informāciju ir apkopojusi atšķirīgi.	Plānojot TP finansējumu 2012.-2015.gadam un aizpildot 2010.gada 6.septembra MK noteikumu Nr.694 „Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.6.1.1.aktivitātes "Programmas vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana", darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.4.1.1.aktivitātes "Programmas vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana", darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.7.1.1.aktivitātes "Programmas vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana" un 3.8.1.1.aktivitātes "Programmas	N	N	Par TP atbildīgā AI un SI, kā arī finansējuma saņēmēji

		<p>vadības un atbalsta funkciju nodrošināšana" projektu iesniegumu atlases otro kārtu" 3.pielikumu par plānotajiem informatīviem un publicitātes pasākumiem un to finansējumu, nodrošināt plānoto aktivitāšu un rezultātīvo rādītāju sasaisti ar komunikācijas stratēģijā noteikto.</p>			
10.	<p>Lai gan ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas norāda, ka pārskata periodā ir ticis samazināts ne tikai finansējums, bet arī sasniedzamie rādītāji, tomēr informācijas apkopojums parāda, ka iznākuma rādītāji atsevišķiem komunikāciju pasākumiem ir pārsniegti.</p>	<p>Veikt grozījumus komunikācijas stratēģijā, precizējot budžetu un sasniedzamos rādītājus nākamajā pārskata periodā.</p>	N	N	VI
11.	<p>Vērojama neatbilstība starp stratēģijā noteiktajām mērķa grupām un rezultatīvajos rādītājos noteiktajām mērķa grupām. Tā rezultātā ir neiespējami noteikt konkrētu pasākumu lietderību attiecībā uz visām stratēģijas uzmanības lokā esošajām mērķa grupām, jo to rezultāti netiek sistemātiski mērīti.</p>	<p>Lai izmērītu pasākumu lietderību, nākotnē ir nepieciešams vienoties un stingri pieturēties pie vienotas mērķa grupu klasifikācijas ES fondu komunikācijas stratēģijā.</p>	N	N/V/I N	VI
12.	<p>Katrā piektajā projektā netiek paredzēti finanšu resursi komunikācijas nodrošināšanai vai arī komunikācijai atvēlētie līdzekļi nav pietiekami. Tas</p>	<p>12.1. Paredzēt finanšu resursus komunikācijas aktivitāšu veikšanai. 12.2. Attaisnotajos izdevumos paredzēt ne tikai finanšu resursus</p>	- Nepieciešami finanšu resursi gan	N	12.1. VI 12.2. AI 12.3. SI, AI

	varētu būt viens no faktoriem, kas ietekmē sabiedrības samērā vājo izpratni par ES fondu ietekmi uz tautsaimniecību.	aktivitāšu veikšanai, bet nepieciešamības gadījumā veikt apmācību institūcijās un projektos iesaistītajiem cilvēkiem par komunikācijas jautājumiem atkarībā no sagatavotības līmeņa. 12.3. Popularizēt labo prakšu komunikācijas piemērus, organizējot apmācību.	komunikācijas aktivitāšu veikšanai, gan projektu īstenotāju apmācībai, tas ilgtermiņā dos pozitīvu rezultātu.		
Ieteikumi attiecībā komunikācijas vadības sistēmas efektivitātes uzlabošanu (2.3. sadaļa)					
13.	Funkciju dalījums komunikācijas jomā starp AI un SI iestādi ir skaidri noteikts normatīvajos aktos un sadarbības līgumos, tādēļ aktivitātes ieviešanas veidam un funkciju deleģējumam nav būtiskas ietekmes uz ES fondu komunikāciju vadības sistēmas īstenošanu, ja vien funkciju deleģējums ir skaidrs un sākotnēji noteikts.	Saglabāt esošo ieviešanas sistēmu un 2007.-2013.gada plānošanas periodā paredzēto funkciju deleģēšanas mehānismu.	N	I	VI
14.	Rezultāti norāda uz nepieciešamību pēc konsultācijām, informatīviem pasākumiem ne tikai par iestādes piedāvātajām iespējām kopumā un pieteikumu sagatavošanas laikā, bet arī projekta īstenošanas laikā, izskaidrojot atskaišu gatavošanu, pastāstot par labajiem piemēriem un biežāk pieļautajām kļūdām.	Īstenot komunikāciju pasākumus, kas ir vērsti uz projekta administratīvo prasību skaidrošanu, attiecībā uz attaisnojuma dokumentu sagatavošanu un to korektu noformēšanu.	+	N	AI, SI (atbilstoši funkciju deleģējumam)
15.	Projektu dokumenti ir izstrādāti sarežģītā valodā, kas mērķa grupām nav saprotama.	Informāciju par plānotajiem konkursiem, aktivitāšu īstenošanas nosacījumus u.c. ar ES fondu apguvi saistītus jautājumus skaidrot	-	N	VI, AI, SI, RSIC

		vienkāršākā, saprotamākā valodā.			
16.	Atzinīgi no Atbildīgo un Sadarbības iestāžu puses tiek novērtēta RSIC loma komunikācijas stratēģijas ieviešanā.	Nākotnē turpināt aizsākto praksi, paredzot RSIC lomu ES fondu komunikācijas vadības sistēmā.	-	I	VI
17.	RSIC vairāk varētu iesaistīties mazāk aktīvo ES fondu mērķa grupu informēšanā	Organizēt pasākumus konkrētai mērķa auditorijai, piemēram, mazajiem un mikrouzņēmumiem, un tur stāstīt par dažādām šīs mērķa grupas iespējām saņemt finansējumu no dažādām ES fondu līdzfinansētām aktivitātēm	N	V	RSIC sadarbībā ar AI un SI
18.	Institūcijām būtu vairāk jādomā ne tikai par informācijas pieejamību, bet arī par informācijas kvalitāti, skaidrojot jautājumus par ES fondu apguves procesa caurskatāmību un izsekojamību, tādējādi, veicinot atklātību par ES fondu apguves procesu.	Nodrošināt informācijas apkopošanu un publiskošanu par projektu noraidīšanas iemesliem un biežāk pieļautajām kļūdām.	N	N	AI un SI
19.	Novērtējot 2010.gadā ieviestās izmaiņas normatīvajos aktos, kas paredzēja ES fondu projektu ietvaros veicamo informatīvo un publicitātes pasākumu izmaksu ierobežojumus, lielākā daļa institūciju norāda, ka sasniegtais rezultāts nav attaisnojies, <i>„...jo tas radīja vairāk problēmas nekā atrisinājumus...”</i> . Institūcijām nācās mainīt aktivitātes regulējošos Ministru kabineta noteikumus, nosakot ierobežojumus informēšanas pasākumiem <i>„... tādā veidā tika</i>	Stiprināt finansējuma saņēmēju lomu projektu rezultātu publiskošanā, paredzot tam attiecīgu finansējumu un nosakot aktivitātes MK noteikumos informatīvo un publicitātes pasākumu izmaksas kā attiecināmās izmaksas.	N	N	VI, AI

	<i>nogriezta trešā balss, jo šobrīd informācija par sasniegtajiem rezultātiem nāk no ES fondu administratoriem...".</i>				
20.	Tā kā jaunais katalogs elektronisko iepirkumu sistēmā ES fondu iestādēm ir pieejams tikai kopš 2011.gada, tad šī instrumenta efektivitāti ir grūti novērtēt. Tomēr aptauja parāda, ka lielākā daļa institūciju pagaidām šai sistēmai min vairāk mīnusos nekā plusus.	Veikt šīs sistēmas darbības novērtējumu, īpašu uzmanību pievēršot darbības ātrumam un izmaksu efektivitātei.	N	V	VI
21.	Kā vienu no noderīgākajiem metodiskās vadības pasākumiem institūcijas norāda ES fondu komunikāciju vadības grupas sanāksmes.	Komunikāciju vadības grupas sanāksmes organizēt regulāri, vismaz 1 reizi ceturksnī, dienas kārtībā iekļaujot tādus jautājumus kā pieredzes apmaiņa – dalīšanās ar labās prakses piemēriem komunikācijas jomā savā starpā, informācijas apmaiņa par jauninājumiem, kas nāk no dažādām darba grupām par EK iestrādēm jaunajam plānošanas periodam, kopīgi izstrādāt dažādus jautājumus skaidrojošas metodikas.	N	N	VI
22.	Īstenojot metodiskās vadības pasākumus, Vadošajai iestādei lielāka vērība būtu jāpievērš ne tikai pasākumu koordinācijai, bet arī precīzākai informācijas atspoguļošanai un skaidrošanai, tādējādi, uzlabojot izstrādāto dokumentu kvalitāti.	Piemēram, izstrādāt vienotu skaidrojumu, principus par MK noteikumu Nr. Nr.749 "Kārtība, kādā nodrošina Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda publicitātes un vizuālās identitātes prasības, kā arī publisko	N	N	VI

		informāciju par šo fondu projektiem” 2.3.4.punkta piemērošanu.			
23.	Apkopojot informāciju, identificējām vairākus trūkumus, kuri neļauj nodrošināt pilnīgu un izsekojamu informāciju par sasniegto progresu pārskata periodā. Pirmkārt, būtu jāmin mērķu un rezultātu sasaistes trūkums. Otrkārt, nav noteikts, kuri pasākumi un kuri izvirzītie rādītāji ir paredzēti attiecīgā mērķa sasniegšanai. Treškārt, stratēģijā ir noteikti iznākuma un ietekmes rādītāji, kuri ir nosaukti par rezultatīvajiem rādītājiem, bet iztrūkst sākotnēji noteiktu rezultāta rādītāju.	Izstrādājot stratēģiju nākošajam plānošanas periodam, noteikt katram mērķim izmērāmus rezultātus, kā arī pasākumus izstrādāt un noteikt atbilstoši izvirzītajiem mērķiem. Stratēģijā sākotnēji iestrādāt iznākuma, rezultāta un ietekmes rādītājus.	N	I	VI
24.	ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015.gadam ir izvirzīti mērķi, īstenojamie pasākumi, iznākuma rādītāji, rezultatīvie rādītāji un institūcijām pieejamais budžets, tomēr iztrūkst šo rādītāju sasaiste un rādītāju uzraudzības mehānisms, nav noteikti skaidri principi tam, kā rādītāji ir jāuzkrāj un jāapkopo.	Izstrādāt vienotus principus, vadlīnijas par 2011.gada 4.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.749 “Kārtība, kādā nodrošina Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda publicitātes un vizuālās identitātes prasības, kā arī publisko informāciju par šo fondu projektiem” 6.1.punkta, kas paredz atbildīgajām un sadarbības iestādēm un RSIC reizi gadā sagatavot un līdz 15.februārim elektroniski nosūtīt Vadošajai iestādei informāciju par iepriekšējā gadā īstenotajiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem, tiem	N	N	VI

		izlietoto budžetu un sasniegtajiem komunikācijas stratēģijas informatīvo un publicitātes pasākumu rādītājiem, piemērošanu.			
Ieteikumi attiecībā īstenoto komunikācijas pasākumu kvalitātes uzlabošanu (2.4. sadaļa)					
25.	Apmaksātajās preses publikācijās daudzkārt izmantota formāla valoda, vienpusēja informācija, kā arī neizskan projektu labuma guvēju viedoklis. Šādas preses publikācijas negūst lasītāju uzmanību.	Uzlabot apmaksāto preses publikāciju sagatavošanas kvalitāti, nodrošinot rakstu veidotājiem kvalitatīvus informatīvos materiālus, kontaktus no projektu labuma guvēju vidus, kā arī iepazīstinot rakstu sagatavotājus ar ES fondu komunikācijas vadlīnijām. Nepieciešamības gadījumā, veikt rakstu veidotāju apmācību.	N	N	ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas
26.	Iestāžu interneta mājas lapās nepietiekami izmantotas jauno tehnoloģiju iespējas, lai vizualizētu ES fondu projektos gūtos rezultātus un, lai izveidotu divvirziena komunikāciju ar mērķa grupām.	ES fondu komunikācijas vadības grupai uzņemties vadošo lomu, lai izstrādātu praktiskus un ES fondu specifikai piemērotus internetā bāzētus komunikācijas rīkus, piemēram, <i>Google</i> kartes ar projektu informāciju; diskusiju forumus starp noteiktām grupām (t.i. starp fondu saņēmējiem, fondu pretendentiem) un diskusiju forumus noteiktos fondu apguves posmos (t.i. atskaišu sagatavošanas, audita, projektu noslēguma laikā).	(-) Komunikācijas rīku tehniska izveide	N	VI, ES fondu komunikācijas vadības grupa
27.	Izvērtējuma gaitā noskaidrojies, ka ES fondu komunikācijā viena no	Nodrošināt ES fondu komunikācijas vadības grupas locekļiem augsta	N	N	VI, ES fondu komunikācijas vadības

	smagākajām problēmām ir birokrātiskas un sarežģītas valodas izmantošana publiskajā telpā.	līmeņa praktisku apmācību par skaidras, īsas un efektīvas valodas izmantošanu komunikācijā. ES fondu komunikācijas vadības grupas pārstāvjiem organizēt diskusijas ar ES fondu politikas veidotājiem un kontrolējošām institūcijām, lai stiprinātu skaidras un vienkāršas profesionālās valodas izmantošanu ES fondu dokumentācijā. Demonstrēt ES fondu politikas veidotājiem kritiskos piemērus, kā arī radīt iespēju tikties un uzklaut dažādo mērķa grupu viedokli par informācijas kvalitāti.			grupa, ES fondu komunikācijā iesaistītās institūcijas VKanc – atbildīgā par finansējuma piešķiršanu no TP budžeta
28.	Mediju pārstāvji un projektu īstenotāji norāda, praksē nav iespējams nodrošināt prasību lietot pilnu aktivitātes vai projekta nosaukumu bezmaksas publikācijās. Šis nosacījums veicina maksas publikāciju rašanos.	Komunikācijā izmantot īsu, skaidru un saprotamu aktivitātes vai projekta nosaukumu. Izvairīties no projektu numuru lietošanas publicitātes materiālos.	N	N	AI, SI
29.	Informatīvo semināru dalībnieki un organizētāji norādīja uz nepieciešamību dažādot semināru saturu atbilstoši mērķa grupām. Tāpat tika izteikta kritika par semināru koncentrēšanu Rīgā un reģionālajos centros.	Izvērtēt iespēju rīkot atsevišķus seminārus vai atsevišķas sesijas semināru ietvaros, balstoties uz semināru dalībnieku pieredzi ES fondu jautājumos. Izskatīt iespēju translēt seminārus tiešraidē internetā, kā arī veidot semināru video arhīvu internetā.	(-) Nepieciešamās tehnoloģijas iegāde vai īre	N	ES fondu komunikācijā iesaistītās institūcijas

30.	Mediju pārstāvji norāda, ka mediju paziņojumu saturs ir formāls, tajos trūkst informācijas par projektu rezultātiem un saņēmēju ieguvumiem. Trūkst patiesu stāstu par to, kāds labums ir cilvēkiem no ES struktūrfondu finansējuma.	Veidot kopīgus apmācību seminārus medijiem un atbildīgajiem darbiniekiem par komunikāciju ar mērķi abām pusēm izprast otras puses darba specifiku un apstākļus, iegūstot nepieciešamās prasmes efektīvākai komunikācijai. Iespēja uzsākt savstarpēju sadarbību un "tīklošanos".	(-) Papildu izmaksas apmācību semināriem, kas ilgtermiņā nesīs pozitīvu rezultātu.	N	VI, AI, SI, RSIC
31.	Intervijās un fokusgrupās gan paši mediji, gan projektu īstenotāji norāda, ka medijiem trūkst izpratnes par ES struktūrfondu finansētajiem projektiem un to ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības attīstību.	Organizēt medijiem apmācību par attiecīgās aktivitātes mērķiem un iespējām, organizēt šīs apmācības projektu norises vietās, kā arī reģionos. Organizēt neformālas tikšanās ar medijiem, kur neformālā gaisotnē var iepazīties ar projektu un tā mērķiem.	(-) Papildu izmaksas apmācību semināriem, kas ilgtermiņā nesīs pozitīvu rezultātu.	N	VI, AI, SI, RSIC

**Informatīvo un publicitātes pasākumu izpilde līdz 2010. gadam
(pasākumi ranžēti atbilstoši izpildes progresam %)**

Pasākums	Līdz 2010.g. sasniegtais rādītājs	Stratēģijā plānotais rādītājs līdz 2015. gadam	Procentuāli no stratēģijā plānotā rādītāja
Informatīvo pasākumu skaits	1193	1170	102%
Reprezentatīvie materiāli (veidu skaits)	109	114	96%
Preses konferenču skaits	37	47	79%
Pētījumu skaits	8	11	73%
Konferenču skaits	29	41	71%
Izplatīto preses reližu skaits	955	1535	62%
Informatīvie materiāli (veidu skaits)	93	162	57%
TV sižetu/raidījumu/klipu skaits	95	179	53%
Radio sižetu/raidījumu skaits	165	326	51%
Apmaksāto preses publikāciju skaits	479	1049	46%
Projektos izvietoto informatīvo plākšņu skaits	725	2131	34%
Informatīvo kampaņu skaits	3	16	19%
Pasākumi, kur izpildes progress norāda uz kļūdu uzskaitē vai plānošanā			
Mediju analīžu skaits	860	129	666%
Informatīvo stendu skaits	306	77	397%

Avots: Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007. – 2015. gadam

Pasākums	Līdz 2010.g. sasniegtais rādītājs	Stratēģijā plānotais rādītājs līdz 2015. gadam	Procentuāli no stratēģijā plānotā rādītāja
Informatīvo pasākumu skaits	1193	1170	102%
Reprezentatīvie materiāli (veidu skaits)	109	114	96%
Preses konferenču skaits	37	47	79%
Pētījumu skaits	8	11	73%
Konferenču skaits	29	41	71%
Izplatīto preses reližu skaits	955	1535	62%
Informatīvie materiāli (veidu skaits)	93	162	57%
TV sižetu/raidījumu/klipu skaits	95	179	53%
Radio sižetu/raidījumu skaits	165	326	51%
Apmaksāto preses publikāciju skaits	479	1049	46%
Projektos izvietoto informatīvo plākšņu skaits	725	2131	34%
Informatīvo kampaņu skaits	3	16	19%
Mediju analīžu skaits	860	129	666%
Informatīvo stendu skaits	306	77	397%

Avots: Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007. – 2015. gadam

2.1.2.tabula**ES fondu finansējuma saņēmēju orientēšanas informācijā par ES fondiem.**

Novērtējiet no 1-5 (kur 1 – ļoti vāji, bet 5 -teicami) kā Jūs spējat orientēties informācijā par ES fondiem – ES projektu īstenotāju atbildes.

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	12	79	322	242	49	704
%	1,7	11,2	45,7	34,4	7,0	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.1.3.tabula**ES fondu finansējuma pretendentu orientēšanas informācijā par ES fondiem.**

Novērtējiet no 1-5 (kur 1 – ļoti vāji, bet 5 -teicami) kā Jūs spējat orientēties informācijā par ES fondiem – ES projektu pretendentu (te un turpmāk projektu pieteicēji, kas nav ieguvuši ES finansējumu) atbildes.

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	5	12	32	12	2	63
%	7,9	19,0	50,8	19,0	3,2	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.1. 4. tabula**ES fondu finansējuma saņēmēju vērsšanās pēc konsultācijām un informācijas Reģionālajā ES struktūrfondu informācijas centrā.**

Cik bieži Jūs esat vērsušies pēc konsultācijām un informācijas par ES fondiem Reģionālajā ES struktūrfondu informācijas centrā? ES fondu finansēto projektu īstenotāju atbildes.

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Bieži</i>	77	10,9
2.	<i>Dažreiz</i>	291	41,3
3.	<i>Nekad</i>	182	25,9
4.	<i>Pirmo reizi par tādu centru dzirdu</i>	154	21,9
	<i>Kopā</i>	704	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.1.5. tabula**ES fondu finansējuma pretendentu vērsšanās pēc konsultācijām un informācijas Reģionālajā ES struktūrfondu informācijas centrā.**

Cik bieži Jūs esat vērsušies pēc konsultācijām un informācijas par ES fondiem Reģionālajā ES struktūrfondu informācijas centrā? ES fondu finansēto projektu pretendentu atbildes.

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Bieži</i>	5	7,9
2.	<i>Dažreiz</i>	23	36,5
3.	<i>Nekad</i>	20	31,7
4.	<i>Pirmo reizi par tādu centru dzirdu</i>	15	23,8
	<i>Kopā</i>	63	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.1.6. tabula**ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015. gadam izmantoto informācijas kanālu nozīmīgums.**

Kanāls	Prognoze 2010.gadam*	Faktiskais 2010. gadā (sabiedrība)**	Faktiskais 2010. gadā (ES fondu saņēmēji)***
TV	68%	82%	4%
Nacionālā prese	39%	25%	10%
Radio	35%	31%	1%
Reģionālā prese	32%	22%	4%
Internets	25%	26%	51%
Bukleti	11%	4%	11%
Semināri	7%	2%	39%

* Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007.-2015. gadam

** Sabiedrības informētība par Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvi Latvijā. Sabiedriskās domas aptauja par 2010.gadu

*** Centralizētie Eiropas Savienības fondu (Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda) finansējuma saņēmēju apmierinātības izvērtējumi par 2009., 2011. gadu

2.2.1.tabula

Darbinieku skaits, kas nodarbojas ar ES fondu informācijas un publicitātes pasākumu īstenošanu.

Nr.p.k.	Institūcijas nosaukums	Finansējuma avots	Darbinieku skaits			Atalgojums LVL			Atalgojums kopā
			2008	2009	2010	2008	2009	2010	
1.	FM	Tehniskā palīdzība	0	0	1	0	0	3200	3200
		Cits finansējums	5	3	0,5	47900	37730	3840	89470
		Kopā	5	3	1,5	57800	37730	7040	92670
2.	EM	Tehniskā palīdzība	0	0	1	0	0	4858	4858
		Cits finansējums	1	1	1	18556	12238	10916	41710
		Kopā	1	1	2	18556	12238	15774	46568
3.	VM	Tehniskā palīdzība	1	1	0	7383	6577	0	13960
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	1	1	0	7383	6577	0	13960
4.	VKanc	Tehniskā palīdzība	0,25	0,25	0,25	3300	3203	3316	9818
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	0,25	0,25	0,25	3300	3203	3316	9818
5.	LM	Tehniskā palīdzība	1	1	1	9793	978	6240	17012

		Cits finansējums	0	0	0	0	6650	186	6836
		Kopā	1	1	1	9793	7628	6426	23848
6.	SM	Tehniskā palīdzība	0	0	0	0	0	0	0
		Cits finansējums	1	1	1	1694	1145	866	3705
		Kopā	1	1	1	1694	1145	866	3705
7.	KM	Tehniskā palīdzība	0	1	1	0	450	450	900
		Cits finansējums	1	0	0	450	0	0	450
		Kopā	1	1	1	450	450	450	1350
8.	VARAM (VIDES DAĻA)	Tehniskā palīdzība	1	1	1	6375	5593	5829	17797
		Cits finansējums	2	2	2	22658	18109	17028	57795
		Kopā	3	3	3	29033	23702	22857	75592
	VARAM (RAPLM DAĻA)	Tehniskā palīdzība	0,3	0,3	0,3	1155	3450	3450	8055
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	0,3	0,3	0,3	1155	3450	3450	8055
9.	IZM	Tehniskā palīdzība	0	0	0	0	0	0	0
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	0	0	0	0	0	0	0
10.	SIF	Tehniskā palīdzība	0	0	0	0	0	0	0
		Cits finansējums	1	1	1	12000	12000	12000	36000
		Kopā	1	1	1	12000	12000	12000	36000
11.	CFLA	Tehniskā palīdzība	0	0	0	0	0	0	0
		Cits finansējums	1	1	1	5588	4427	4332	14347
		Kopā	1	1	1	5588	4427	4332	14347
12.	LIAA	Tehniskā palīdzība	0	0	2	0	0	3390	3390
		Cits finansējums	17	12	9	147471	128675	95416	371562
		Kopā	17	12	11	147471	128675	98806	374952
13.	VRAA	Tehniskā palīdzība	1	2	2	6287	5415	10963	22664

		Cits finansējums							
			1	1	1	18456	14245	12276	44978
		Kopā	2	3	3	24742	19660	23239	67642
14.	VEC	Tehniskā palīdzība	1	1	0	4708	6293	0	11001
		Cits finansējums	0	0	1	0	0	0	0
		Kopā	1	1	1	4708	6293	0	11001
15.	NVA	Tehniskā palīdzība	1	1	1	1304	5868	4268	11440
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	1	1	1	1304	5868	4268	11440
16.	VIAA	Tehniskā palīdzība	1	1	2	4413	8715	12409	25537
		Cits finansējums	0,3	0,3	0,3	1926	3320	3622	8868
		Kopā	1,3	1,3	2,3	6339	12035	16031	34405
17.	Zemgales RSIC	Tehniskā palīdzība	2	2	2	19493	19538	12742	51773
		Cits finansējums	3	3	3	21937	21192	15627	58756
		Kopā	5	5	5	41430	40730	28369	110528
18.	Latgales RSIC	Tehniskā palīdzība	4	4	6	14311	30554	46161	91027
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	4	4	6	14311	30554	46161	91027
19.	Vidzemes RSIC	Tehniskā palīdzība	2	5	5	14280	35700	41700	91680
		Cits finansējums	6	4	3	0	0	0	0
		Kopā	8	9	8	14280	35700	41700	91680
20.	Rīgas RSIC	Tehniskā palīdzība	1,75	3,75	5	14621	44837	70328	129787
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	70328	70328
		Kopā	1,75	3,75	5	14621	44837	140657	200115
21.	Kurzemes RSIC	Tehniskā palīdzība	4	4	6	27585	32400	41082	101067

		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	4	4	6	27585	32400	41082	101067
22.	BEMVA*	Tehniskā palīdzība	1	2	0	10200	19956	6252	36408
		Cits finansējums	0	0	0	0	0	0	0
		Kopā	1	2	0	10200	19956	6252	36408
Kopā		Tehniskā palīdzība	23,3	31,3	37,55	157209	241526	288638	687372
		Cits finansējums	39,3	29,3	23,8	298635	259732	246437	804804
		Kopā	61,6	59,6	60,35	453744	489258	523076	1456177

** attiecībā uz LIAA norādīti Klientu apkalpošanas, Mārketinga un Sabiedrisko attiecību nodaļu darbinieki, kuri ir saistīti ar ES fondu publicitāti - atsevišķos gadījumos tā ir pusslodze, citos – 0,2 vai 0,1.

* BEMVA darbojās līdz 2010.gada 30.aprīlim

Avots: Apkopojums par komunikācijas pasākumu īstenošanā iesaistītajiem cilvēkresursiem un pārskata periodā tērēto atalgojumu, 2011. gads, SIA SAFEGER Baltija

2.2.2.tabula

ES fondu komunikācijas vadībā (VI, AI, SI, RSIC) iesaistīto institūciju cilvēkresursu pietiekamības novērtējums.

Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) ES fondu komunikācijas vadībā (VI, SI, AI, RSIC) iesaistīto institūciju rīcībā esošo cilvēkresursu pietiekamību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	1	9	6	3	3	22
%	4,5	40,9	27,3	13,6	13,6	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja, 2011. gads, SIA SAFEGER Baltija

2.2.3.tabula

Darbinieku darba pieredzes ilgums institūcijās saistībā ar ES fondu komunikācijas pasākumu īstenošanu.

Atzīmējiet, lūdzu, cik gadus Jūs strādājat institūcijā saistībā ar ES fondu komunikācijas (informatīvo un publicitātes) pasākumu īstenošanu.

		Absolūtos skaitļos	%
1.	līdz 1 gadam	3	13,6
2.	1 - 2 gadiem	5	22,7
3.	3-5 gadus	5	22,7
4.	vairāk nekā 5 gadus	9	40,9
	Kopā	22	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja, 2011. gads, SIA SAFEGER Baltija

2.2.4.tabula

Finanšu resursu pietiekamība komunikācijai ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām.

Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- pilnīgi nepietiekami , bet 5 – pilnīgi pietiekami) ES fondu komunikācijas vadībā (VI, SI, AI, RSIC) iesaistīto institūciju *rīcībā esošo finanšu resursu komunikācijai pietiekamību*:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	1	1	12	7	1	22
%	4,5	4,5	54,5	31,8	4,5	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.2.5.tabula

Ekonomiskās krīzes ietekme uz finanšu izlietojumu ES fondu informācijas un publicitātes /komunikācijas pasākumu īstenošanai.

Atzīmējiet, kurš no apgalvojumiem precīzāk raksturo situāciju par ekonomiskās krīzes ietekmi uz finanšu izlietojumu ES fondu informācijas un publicitātes /komunikācijas pasākumu īstenošanai.

Nr.	Apgalvojums	Absolūtos skaitļos	%
1.	Finanšu resursi tika samazināti, tādējādi līdzekļi tika izmantoti efektīvāk	7	31,8
2.	Finanšu līdzekļi tika samazināti mehāniski/matemātiski, nedomājot par efektivitāti	15	68,2
	Kopā	22	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.2.6.tabula

Taupības nolūkos veiktās darbības ES fondu informācijas un publicitātes /komunikācijas pasākumu īstenošanā.

Atzīmējiet visus attiecināmos apgalvojumus, kas raksturo darbības, kas tika veiktas ekonomiskās krīzes situācijā taupības nolūkos ES fondu informācijas un publicitātes /komunikācijas pasākumu īstenošanā.

Nr.	Apgalvojums	Absolūtos skaitļos	Ja 22 ir 100%, tad % no 100
1.	samazinājām komunikācijas pasākumu daudzumu	12	54,5
2.	samazinājām komunikācijas pasākumiem atvēlēto budžetu	18	81,8
3.	samazinājām darbinieku skaitu, kas nodarbojās ar komunikācijas pasākumu īstenošanu	9	40,9
4.	negatīvas ietekmes nebija - īstenojām kā plānots	4	18,2
5.	bija pozitīva ietekme – izmantojām alternatīvas un lētākas komunikācijas metodes	9	40,9

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

Informatīvo pasākumu rādītāji un izmaksas.

Nr.	Institūcijas nosaukums	Informatīvo pasākumu skaits	Dalībnieku skaits	Iztērētais budžets (LVL)	Vidējās viena pasākuma izmaksas (LVL)
1.	FM	1	50 000	1571	1571
2.	EM	47	2937	603	13
3.	VM	19	1408	0	0
4.	VKanc	2	25	0	0
5.	LM	2	2	0	0
6.	SM	19	0	222	12
7.	KM	5	138	1069	214
8.	VARAM	168	4397	91 199	543
9.	IZM	0	0	0	0
10.	SIF	23	1085	5000	217
11.	CFLA	5	0	0	0
12.	LIAA	22	4210	11760	535
13.	VRAA	25	1025	21433	857
14.	VEC	28	286	914	33
15.	NVA	21	679	689	33
16.	VIAA	90	12659	6026	67
17.	Zemgales RSIC	204	4524	34528	169
18.	Latgales RSIC	131	2821	28377	217
19.	Vidzemes RSIC	180	20000	134657	748
20.	Rīgas RSIC	127	3556	6099	48
21.	Kurzemes RSIC	153	4290	39541	258

Avots: Datu apkopojums par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008. – 2010. gadā, SIA SAFEGE Baltija, 2011. gads

2.2.8. tabula

Radio raidījumu rādītāji un izmaksas

Nr.	Institūcijas nosaukums	Vidējās viena radio raidījuma izmaksas (LVL)	Informatīvo pasākumu skaits	Aptvertās auditorijas lielums	Iztērētais budžets (LVL)	Komentāri
1.	FM	247,6154	52	200 000	12876	
2.	EM	860	3	~ 100 000	2580	
3.	VM	0	0	0	0	
4.	VK	0	0	0	0	
5.	LM	0	4	17	0	
6.	SM	0	0	0	0	
7.	KM		0	0	0	
8.	VARAM	0	0	0	0	
9.	IZM	0	0	0	0	
10.	SIF		0	0	0	
11.	CFLA		0	0	0	
12.	LIAA	135,7	25	maksimālā	3392,5	
13.	VRAA	452,2143	14	atbilstoši izmantotā medija auditorijas lielumam	6331	
14.	VEC	0	0	0	0	
15.	NVA	0	8	0	0	* Radio sižeti tika sagatavoti vienas Informatīvās kampaņas ietvaros, tāpēc to izmaksas ir iekļautas Kampaņu izmaksās
16.	VIAA	225,06	20	300 000	4501,2	
17.	Zemgales RSIC	0	8	90% Latvijas teritorijas	0	Apmaksāto preses publikāciju skaits
18.	Latgales RSIC	96	16	Latgales reģions	1536	
19.	Vidzemes RSIC	0	0	0	0	
20.	Rīgas RSIC	0	10	24% no radio tirgus	0	Apmaksāto preses publikāciju skaits
21.	Kurzemes RSIC	124,45	16	59305	1991,2	

Avots: apkopojums par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008.-2010. gadā, SIA SAFEGE Baltija, 2011. gads

2.2.9. tabula

Plānotais un līdz 31.12.2010. precēm un pakalpojumiem izmantotais finansējums ES fondu informatīvo un publicitātes pasākumu īstenošanai

Institūc. nosauk.	1DP „Cilvēkresursi un nodarbinātība”					2DP „Uzņēmējdarbība un inovācijas”					3DP „Infrastruktūra un pakalpojumi”					Kopā no ES fondiem sākotnēji plānotais LVL	Kopā no fondiem plānotais pēc grozījumiem LVL	Kopā no fondiem izlietotais LVL	Cits finansējums				Kopā plānotais pēc grozījumiem LVL	Kopā izlietotais LVL
	Plānotais1 LVL	Izlietotais budžets LVL				Plānotais2 LVL	Izlietotais budžets LVL				Plānotais3 LVL	Izlietotais budžets LVL							Plānotais LVL	Izlietotais budžets LVL				
		2008	2009	2010	Kopā		2008	2009	2010	Kopā		2008	2009	2010	Kopā					2008	2009	2010		
FM	48000	94791	24157	55417	174365	69000	0	0	0	0	183000	0	0	0	0	300000	280000	174365	0	0	0	0	280000	174365
EM	24670	0	0	856	856	524270	0	0	18238	18238	67850	0	0	2433	2433	616790	30152	21526	0	0	0	0	30152	21526
VM	34678	2059	3351	600	6011	0	0	0	0	0	151917	9517	15486	27777	27777	186595	38385	33788	0	0	0	0	38385	33788
VKanc	69540	233	6735	106	7075	5490	0	0	0	0	16470	0	0	0	0	91500	20000	7075	0	0	0	0	20000	7075
LM	89000	2913	29981	20093	52987	0	0	0	0	0	11000	0	0	0	0	100000	52987	52987	0	0	0	0	52987	52987
SM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800000	11372	17127	350	28849	800000	32000	28849	0	0	0	0	32000	28849
KM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45000	32	2226	1223	3481	45000	37760	3481	0	0	0	0	37760	3481
VARAM (t.sk. RAPLM, IKT)	105600	0	0	0	0	151800	0	0	0	0	402600	0	150	4000	4150	660000		4150						4150
	8800	0	0	0	0	12650	0	0	0	0	33550	4192	3997	17526	25715	55000		25715						25715
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26000	3335	0	50	3385	26000	385910	3385	0	0	0	0	385910	3385
IZM	90150	0	0	0	0	137030	0	0	0	0	133420	0	0	18016	18016	360600	270694	18016	0	0	0	0	270694	18016
SIF	31058	900	4831	4101	9832	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31058	19957	9832	0	0	0	0	19957	9832
CFLA	1290	0	64	54	119	3225	0	142	120	262	59985	0	2631	2209	4840	64500	8895	5221	0	0	0	0	8895	5221
LIAA	50000	6261	3757	2504	12522	390000	34785	20871	13914	69569	116850	21567	12940	86273	43133	556850	126089	125225	13914	6957	4174	2783	140003	139139
VRAA	23550	88054	36175	23184	147413	0	0	0	0	0	455500	0	0	0	0	479050	147413	147413	0	0	0	0	147413	147413
VEC	21600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	98400	10403	6202	758	17362	120000	17362	17362	0	0	0	0	17362	17362
NVA	47473	1620	12060	7415	21095	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47473	21095	21095	0	0	0	0	21095	21095
VIAA	24400	11498	16063	17652	45212	37080	0	0	0	0	36120	0	0	0	0	97600	75452	45212	0	0	0	0	75452	45212
Zemgales RSIC	26480	3325	2849	3325	9499	38080	4780	4095	4780	13655	100980	12676	10862	12678	36216	165540	127120	59371	50784	24122	21889	4773	177904	110154
Latgales RSIC	16590	1497	3062	2186	6745	23850	2205	4512	3221	9938	63260	5770	11807	8427	26004	103700	67206	42687	0	0	0	0	67206	42687
Vidzemes RSIC	25670	3337	12987	9026	25350	36910	4917	19135	13299	37351	97860	12866	50069	34800	97735	160440	160440	160436	0	0	0	0	160440	160436
Rīgas RSIC	24770	0	0	0	0	35610	0	0	0	0	94440	9486	20720	11189	41396	154820	65747	41396	0	0	0	0	65747	41396
Kurzemes RSIC	20490	0	0	0	0	29460	0	0	0	0	78140	12071	10801	2146	25018	128090	29044	25018	0	0	0	0	29044	25018
Kopā	783809	216489	156072	146520	519080	1494455	46687	48756	53571	149013	3072342	113286	165018	127206	405510	5350606	2013707	1073603	64698	31079	26063	7556	2078405	1138301

Avots: apkopojums par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008.-2010. gadā, SIA SAFEGE Baltija, 2011. gads

2.2.10.tabula

Apkopojums par ES fondu komunikācijas pasākumiem iztērēto budžetu 2008. – 2010. gads

Plānotie rādītāji				Sasniegtie rādītāji								Iztērētais budžets				Komunikāciju pasākumiem iztērētā finansējuma % īpatsvars
Plānotie iznākuma rādītāji skaits				Iznākuma rādītāji kopā skaits				Rezultatīvie rādītāji kopā skaits				Budžets komunikāciju pasākumiem kopā LVL				
ESF	ERAF	KF	ES fondi kopā	ESF	ERAF+K F	ESF+E RAF	ES fondi kopā	ESF	ERAF+KF	ESF+E RAF	ES fondi kopā	ESF	ERAF+K F	ESF+E RAF	ES fondi kopā LVL	
Informatīvie materiāli (veidu skaits)				93*				Izplatīto kopiju skaits				LVL				
32	n/a	n/a	162	n/a	n/a	n/a	98	n/a	n/a	n/a	76 145	n/a	n/a	n/a	134444,30	11%
n/a	18	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a						
n/a	n/a	1		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a						
Informatīvo pasākumu skaits				1193*				Dalībnieku skaits				LVL				
178	n/a	n/a	1170	n/a	n/a	n/a	1293	n/a	n/a	n/a	106376	n/a	n/a	n/a	387019,26	33%
n/a	142	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a							
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a							
Informatīvo kampaņu skaits				3*				Aptvertās auditorijas lielums				LVL				
5	n/a	n/a	16	n/a	n/a	n/a	6	n/a	n/a	n/a	500003	n/a	n/a	n/a	46 956,77	4%
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a							
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a							
Konferenču skaits				29*				Dalībnieku skaits				LVL				
8	n/a	n/a	41	n/a	n/a	n/a	26	n/a	n/a	n/a	6087,72	n/a	n/a	n/a	71 195,83	6%
n/a	5	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a							

n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a				
Preses konferenču skaits							37*	Publikācijas presē							LVL			
12	n/a	n/a	47	n/a	n/a	n/a	44	n/a	n/a	n/a	362	n/a	n/a	n/a	1000		0%	
n/a	11	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						
Mediju analīžu skaits							860*	Vērtējums (pozitīvs, neitrāls, negatīvs)							LVL			
9	n/a	n/a	129	n/a	n/a	n/a	878	n/a	n/a	n/a	neitrāls	n/a	n/a	n/a	25 512,32		2%	
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						
Izplatīto preses reližu skaits							955*	Publikācijas presē							LVL			
36	n/a	n/a	1535	n/a	n/a	n/a	1204	n/a	n/a	n/a	3048	n/a	n/a	n/a	12955,89		1%	
n/a	183	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						
n/a	n/a	183		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						
Apmaksāto preses publikāciju skaits							479*	Sasniegtā auditorija							LVL			
97	n/a	n/a	1049	n/a	n/a	n/a	536	n/a	n/a	n/a	628227	n/a	n/a	n/a	152933,24		13%	
n/a	38	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						
n/a	n/a	33		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a						

Pētījumu* skaits							8*	Pētījumu prezentāciju skaits				LVL			
1	n/a	n/a	11	n/a	n/a	n/a	6	n/a	n/a	n/a	6	n/a	n/a	17243,8	1%
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						
Radio sižetu/ raidījumu skaits							165*	Aptvertās auditorijas lielums				LVL			
5	n/a	n/a	326	n/a	n/a	n/a	164	n/a	n/a	n/a	509 319	n/a	n/a	33207,90	3%
n/a	1	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						
Televīzijas sižetu/raidījumu/klipu skaits							95*	Aptvertās auditorijas lielums				LVL			
1	n/a	n/a	179	n/a	n/a	n/a	88	n/a	n/a	n/a	728032	n/a	n/a	131 161,26	11%
n/a	5	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						
n/a	n/a	1	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						
Reprezentatīvie materiāli (veidi)							109*	Izplatīto vienību skaits				LVL			
2	n/a	n/a	114	n/a	n/a	n/a	119	n/a	n/a	n/a	60477	n/a	n/a	89 851,06	8%
n/a	12	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		n/a	n/a						

Projektos izvietoto informatīvo stendu skaits							306*	% no realizēto projektu skaita				LVL					
n/a	n/a	n/a	77	n/a	n/a	n/a	274	n/a	n/a	n/a	200	n/a	n/a	n/a	87,12	0%	
n/a	1	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a					
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a					
Projektos izvietoto informatīvo plākšņu skaits							725*	% no realizēto projektu skaita				LVL					
591	n/a	n/a	2131	n/a	n/a	n/a	2305	n/a	n/a	n/a	51801 %	n/a	n/a	n/a	12469,10	1%	
n/a	1307	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a					
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a					
Aktualizēta mājas lapa vai mājas lapas sadaļa							100%*	Mājas lapas unikālie apmeklētāji mēnesī (vidējais)				LVL					
3	n/a	n/a	24	n/a	n/a	n/a	25	n/a	n/a	n/a	124 329	n/a	n/a	n/a	62 565,78	5%	
n/a	3	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a					
n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a	n/a	n/a		n/a					
															Kopā	Ls 1 178 603,63	100%

Avots; atbilstoši 2010.gada Gada ziņojumā norādītajam

2.2.11. tabula**ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju vērtējums par pasākumiem**

No minētajiem komunikācijas pasākumiem atzīmējiet ne vairāk kā 3 (trīs) pasākumus, kas Jums līdz šim visvairāk palīdzējuši saprast ar ES fondiem saistītus jautājumus:

Nr.	Pasākumi	Saņēmēji %	Nesaņēmēji %
1.	Informatīvie bukleti	23	20
2.	Informatīvie pasākumi (semināri, konferences, prezentācijas u.c.)	87	83
3.	Publikācijas presē	14	21
4.	Radio raidījumi	2	2
5.	Televīzijas raidījumi	7	8
6.	Valsts institūciju interneta mājas lapas	75	68

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

Normatīvajos aktos noteiktās funkcijas komunikāciju jautājumos (situācija līdz 31.12.2010).

Iestāde	Normatīvais akts	Pienākumi, funkcijas
Vadošā iestāde	Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likums	9. pants, 3) nodrošināt Eiropas Savienības fondu vadības informācijas, publicitātes un komunikācijas pasākumu izpildi
	MK not.441 Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība	<p>2.1 veicina nevalstisko, reģionālo un sociālo partneru līdzdalību (piemēram, organizē sabiedrisko apspriedi, konferenci, diskusiju forumu, viedokļa paušanu ar interneta starpniecību, oficiālo dokumentu saskaņošanas kārtību) vadošās iestādes pārziņā esošo Eiropas Savienības fondu plānošanas dokumentu projektu izstrādāšanā;</p> <p>2.2. izplata informāciju plašsaziņas līdzekļos par Eiropas Savienības fondu apguvi, tai skaitā par uzraudzības komitejā izskatītajiem jautājumiem un pieņemtajiem lēmumiem;</p> <p>2.3. ievieto Eiropas Savienības fondu mājas lapā internetā (http://www.esfondi.lv):</p> <p>2.3.1. vadošās iestādes izstrādātos Eiropas Savienības fondu plānošanas dokumentu projektus un to apstiprinātās versijas;</p> <p>2.3.2. uzraudzības komitejas sanāksmes darba kārtību;</p> <p>2.3.3. uzraudzības komitejas sanāksmes protokolu;</p> <p>2.3.4. informāciju par Eiropas Savienības fondu apguvi, uzraudzību un izvērtēšanu;</p> <p>2.3.5. saites uz Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistīto institūciju mājas lapām internetā, kur ievietota informācija par Eiropas Savienības fondiem;</p> <p>2.3.6. informāciju par vadošās iestādes, atbildīgo iestāžu, sadarbības iestāžu un reģionālo Eiropas Savienības struktūrfondu informācijas centru plānotajiem Eiropas Savienības fondu informatīvajiem un publicitātes pasākumiem (1.pielikums);</p> <p>2.3.7. Eiropas Savienības fondu logo elektroniskā formātā un citu informāciju;</p> <p>2.4. sniedz metodiskus norādījumus atbildīgajām iestādēm un sadarbības iestādēm par Eiropas Savienības fondu publicitātes pasākumu īstenošanu, kā arī nodrošina šo pasākumu koordināciju;</p> <p>2.5. īsteno citus Eiropas Savienības fondu vadībai nepieciešamos informatīvos un publicitātes pasākumus</p>
	Ministru kabineta noteikumi Nr.484 Kārtība, kādā publisko informāciju par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektiem	8. Vadošā iestāde divu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 7.punktā minētā paziņojuma saņemšanas nodrošina saites ievietošanu Finanšu ministrijas administrētajā Eiropas Savienības fondu mājas lapā internetā (http://www.esfondi.lv) uz publikāciju atbildīgās iestādes vai sadarbības iestādes mājas lapā internetā.
Atbildīgā un sadarbības iestāde	Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likums	13. pants, 7. sniegt sabiedrībai informāciju un nodrošināt publicitāti jautājumos, kas saistīti ar Eiropas Savienības fondu projektiem;
	Ministru kabineta noteikumi Nr.484 Kārtība, kādā publisko informāciju par Eiropas	<p>2. Atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde divu nedēļu laikā pēc tam, kad tā ar Eiropas Savienības fonda finansējuma saņēmēju (turpmāk - finansējuma saņēmējs) noslēgusi civiltiesisko līgumu vai vienošanos par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu, publisko informāciju par projektu.</p> <p>3. Informāciju par lielo projektu atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde publisko divu nedēļu laikā pēc tam, kad saņemts</p>

	Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektiem	<p>Eiropas Komisijas lēmums par lielā projekta finansēšanu.</p> <p>5. Atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde savā mājas lapā internetā publisko šādu informāciju par projektu:</p> <p>5.1. finansējuma saņēmējs (fiziskās personas vārds, uzvārds vai juridiskās personas nosaukums un juridiskā adrese);</p> <p>5.2. projektā iesaistītie partneri;</p> <p>5.3. projekta nosaukums;</p> <p>5.4. projekta īstenošanas vieta (pašvaldības nosaukums vai plānošanas reģions);</p> <p>5.5. projekta apstiprināšanas datums;</p> <p>5.6. darbības programmas papildinājumā paredzētā Eiropas Savienības fonda aktivitāte vai apakšaktivitāte, kuras ietvaros piešķirts Eiropas Savienības fonda finansējums;</p> <p>5.7. kopsavilkums par projekta ietvaros veicamajām darbībām;</p> <p>5.8. projekta kopējās attiecināmās izmaksas un publiskā finansējuma apmērs (norāda Eiropas Savienības fonda līdzfinansējumu un nacionālo līdzfinansējumu - valsts budžeta līdzekļus, tajā skaitā valsts budžeta dotāciju pašvaldībai vai pašvaldības budžeta līdzekļus);</p> <p>5.9. projekta īstenošanas laiks mēnešos.</p> <p>6. Atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde šo noteikumu 5.punktā minēto informāciju aktualizē 10 darbdienu laikā pēc tam, kad stājušies spēkā grozījumi projektā, un norāda aktualizēšanas datumu, ja grozījumi attiecas uz šo noteikumu 5.punktā minēto informāciju. Lielajiem projektiem norāda arī datumu, kad veikti grozījumi Eiropas Komisijas lēmumā par lielā projekta finansēšanu, un lēmuma numuru.</p> <p>7. Atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde triju darbdienu laikā pēc šo noteikumu 5.punktā minētās informācijas ievietošanas mājas lapā internetā vai aktualizēšanas par to elektroniski paziņo vadošajai iestādei un norāda saiti uz publikāciju atbildīgās iestādes vai sadarbības iestādes mājas lapā.</p>
Atbildīgā iestāde	MK not.441 Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība	<p>3.1. ievieto savā mājas lapā internetā atbildīgās iestādes pārziņā esošo Eiropas Savienības fondu pasākumu aktuālās versijas un finansējuma saņemšanas nosacījumus;</p> <p>3.2. veicina nevalstisko, reģionālo un sociālo partneru līdzdalību (piemēram, organizē sabiedrisko apspriedi, konferenci, diskusiju forumu, viedokļa paušanu ar interneta starpniecību, oficiālo dokumentu saskaņošanas kārtību) atbildīgās iestādes pārziņā esošo Eiropas Savienības fondu plānošanas dokumentu sadaļas projekta izstrādē;</p> <p>3.3. ievieto savā mājas lapā internetā Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju projektus un to apstiprinātās versijas;</p> <p>3.4. veicina nevalstisko, reģionālo, sociālo partneru un potenciālo Eiropas Savienības fondu projektu iesniedzēju līdzdalību (piemēram, organizē sabiedrisko apspriedi, konferenci, diskusiju forumu, viedokļa paušanu ar interneta starpniecību, oficiālo dokumentu saskaņošanas kārtību) Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju izstrādāšanā;</p> <p>3.5. izplata informāciju, lai veicinātu sabiedrības izpratni par Eiropas Savienības fondu finansējuma ietekmi uz attiecīgās nozares attīstību kopumā;</p> <p>3.6. ievieto savā mājas lapā internetā saites uz sadarbības iestāžu mājas lapām;</p> <p>3.7. plāno un īsteno citus Eiropas Savienības fondu vadībai nepieciešamos informatīvos un publicitātes pasākumus un reizi mēnesī līdz divdesmit piektajam datumam elektroniski nosūta vadošajai iestādei informāciju par nākamajā mēnesī plānotajiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem</p>
Sadarbības iestāde vai atbildīgā iestāde	MK not.441 Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība	<p>4.1. sniedz Eiropas Savienības fondu projektu iesniedzējiem un finansējuma saņēmējiem šādu informatīvo atbalstu:</p> <p>4.1.1. publicē savā mājas lapā internetā informāciju par atklātu un ierobežotu projektu iesniegumu atlasī, norādot atklātas vai ierobežotas Eiropas Savienības fonda projektu iesniegumu atlasē nosaukumu, projektu iesniegumu pieņemšanas sākuma un beigu termiņu, plānotos informatīvos pasākumus, jautājumu iesniegšanas iespējas e-pastā vai pa faksu, atbildīgās amatpersonas, kontaktinformāciju, kā arī jebkuru citu Eiropas Savienības fonda projektu iesniedzējiem saistošu papildu informāciju;</p>

		<p>4.1.2. publicē savā mājas lapā internetā projektu iesniegumu sagatavošanai un projektu īstenošanai nepieciešamo dokumentāciju, tai skaitā normatīvos aktus;</p> <p>4.1.3. nodrošina informatīvus un izglītojošus pasākumus Eiropas Savienības fondu projektu iesniedzējiem un finansējuma saņēmējiem un sniedz atbildes uz Eiropas Savienības fondu projektu iesniedzēju un finansējuma saņēmēju jautājumiem, apkopo biežāk uzdotos jautājumus un sniegtās atbildes un publicē tās savā mājas lapā internetā;</p> <p>4.2. vienas darbdienu laikā pēc šo noteikumu 4.1.1.apakšpunktā minētās informācijas publicēšanas nosūta vadošajai iestādei elektronisku paziņojumu, norādot saiti uz minētās informācijas publikāciju mājas lapā internetā;</p> <p>4.3. nodrošina Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu vērtēšanas procesa izsekojamību, savā mājas lapā internetā publiskojot vērtēšanā esošo Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu vērtēšanas laika plānu;</p> <p>4.4. izplata informāciju par atbalstāmajiem Eiropas Savienības fondu projektiem un atbildīgās iestādes vai sadarbības iestādes vadītāja pieņemtajiem lēmumiem par Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu apstiprināšanu;</p> <p>4.5. Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanas vietās uzrauga publicitātes pasākumu nodrošināšanu, kas noteikti Komisijas 2006.gada 8.decembra Regulā Nr. 1828/2006 (EK), kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu;</p> <p>4.6. plāno un īsteno citus Eiropas Savienības fondu vadībai nepieciešamos informatīvos un publicitātes pasākumus un reizi mēnesī līdz divdesmit piektajam datumam elektroniski nosūta vadošajai iestādei informāciju par nākamajā mēnesī plānotajiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem (1.pielikums).</p>
Eiropas Savienības struktūrfondu informācijas centri	MK not.441 Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība	<p>5.1.sniedz potenciālajiem Eiropas Savienības fondu projektu iesniedzējiem un citiem interesentiem vispārīgu informāciju un konsultācijas par Eiropas Savienības fondiem;</p> <p>5.2.koordinē reģionālas nozīmes informatīvos pasākumus par Eiropas Savienības fondiem reģionā;</p> <p>5.3. sniedz atbalstu un papildina Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistīto institūciju un to reģionālo pārstāvniecību informatīvās aktivitātes;</p> <p>5.4. plāno un īsteno citus Eiropas Savienības fondu vadībai nepieciešamos informatīvos un publicitātes pasākumus, iepriekš tos saskaņojot ar atbildīgajām iestādēm un sadarbības iestādēm, un reizi mēnesī līdz divdesmit piektajam datumam elektroniski nosūta vadošajai iestādei informāciju par nākamajā mēnesī plānotajiem informatīvajiem un publicitātes pasākumiem (1.pielikums).</p>

2.3.2.tabula

ES fondu komunikācijas vadībā (VI, AI, SI, RSIC) iesaistīto institūciju darbības kvalitātes novērtējums.

Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) ES fondu komunikācijas vadībā (VI, SI, AI, RSIC) iesaistīto institūciju *darbības kvalitāti (komunikācijas pasākumu satūra un formas atbilstība sagaidāmajam rezultātam)*:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	0	0	5	16	1	22
%	0	0	22,7	72,7	4,5	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.3.3.tabula

Informācijas par ES fondiem saprotamības novērtējums.

Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) pieejamās informācijas par ES fondiem saprotamību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	0	4	10	7	1	22
%	0	18,2	45,5	31,8	4,5	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

2.3.4. tabula

Analizētie konkursi

Aktivitātes nr.	Aktivitātes nosaukums	Atlases veids	AI/SI	Projektu skaits
1.DP				
1.4.1.2.4.	Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos	APIA	LM/NVA	306
1.5.2.2.3.	Atbalsts pašvaldībām kapacitātes stiprināšanā ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai	APIA	VKanc/SIF	87
2.DP				
2.1.1.1.	Atbalsts zinātnei un pētniecībai	APIA	IZM/VIAA	177
2.1.2.2.1.	Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde	APIA	EM/LIAA	291
3.DP				
3.2.1.2.	Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās	APIA	SM	32
3.2.1.4.	Mazo ostu infrastruktūras uzlabošana	IPIA	SM/CFLA	2

2.3.5.tabula

1.4.1.2.4 Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos, 2011.gada 12.aprīļa MK not.Nr.292 noteiktais funkciju dalījums.

MK not. punkta Nr.	Atbildību dalījums	Attiecināms uz informāciju un publicitāti	Attiecināms uz caurskatāmību
Atbildīgā iestāde - LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA			
11.2.	plāno un īsteno informatīvus pasākumus par aktivitātes ieviešanu	X	
11.3.	nodrošina aktivitātes īstenošanu, uzraudzību un kontroli		X
Sadarbības iestāde - NODARBINĀTĪBAS VALSTS AĢENTŪRA			
12.1.	izstrādā atklātas projektu iesniegumu atlasē projektu iesniegumu vērtēšanas komisijas (turpmāk - komisija) nolikumu un izveido komisiju;		X
12.2.	izstrādā projektu iesniegumu atlasē un vērtēšanas kārtību, kā arī projektu iesniegumu vērtēšanas veidlapas;		X
12.3.	organizē atklātu projektu iesniegumu atlasē;		X
12.4.	sniedz informāciju projekta iesniedzējam projekta iesnieguma sagatavošanā;	X	
12.5.	izstrādā palīgmateriālu projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanai;	X	
12.12.	sniedz informāciju finansējuma saņēmējam par līguma vai vienošanās noteikumu izpildi;	X	
12.13.	izstrādā palīgmateriālu iepirkuma procedūru īstenošanai;	X	
12.16.	nodrošina informācijas sagatavošanu atbildīgajai iestādei par aktivitātes īstenošanai pieejamā Eiropas Sociālā fonda finansējuma apguvi;		X
12.17.	plāno un īsteno informācijas un publicitātes pasākumus par projektu īstenošanu.	X	

Avots: 2011.gada 12.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 292 „Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.4.1.2.4.apakšaktivitātes "Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos" otrās kārtas otro apakškārtu" noteikto funkciju apkopojums,

2.3.6. tabula

1.5.2.2.3. Atbalsts pašvaldībām kapacitātes stiprināšanā ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai, 2008.gada 25.novembra MK not.Nr.962 noteiktais funkciju dalījums.

MK not. punkta Nr.	Atbildību dalījums	Attiecināms uz informāciju un publicitāti	Attiecināms uz caurskatāmību
Atbildīgā iestāde - VALSTS KANCELEJA			
11.2.	uzrauga apakšaktivitātes īstenošanu		X
11.5.	pieprasa no sadarbības iestādes un finansējuma saņēmēja informāciju, kas nepieciešama apakšaktivitātes īstenošanas uzraudzības un kontroles nodrošināšanai.		X
Sadarbības iestāde - SABIEDRĪBAS INTEGRĀCIJAS FONDS			
12.1.	izsludina atklātu projektu iesniegumu atlasē šo noteikumu 29.punktā noteiktajā kārtībā;		X
12.2.	izveido atklātas projektu iesniegumu atlasē projektu iesniegumu vērtēšanas komisiju;		X
12.3.	izstrādā projektu iesniegumu vērtēšanas metodiku un projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodiku;		X
12.4.	sniedz projekta iesniedzējam informāciju projekta iesnieguma sagatavošanas laikā;	X	

12.7.	izstrādā šo noteikumu 11.1.apakšpunktā minēto vienošanās projektu par Eiropas Sociālā fonda projekta īstenošanu (turpmāk – vienošanās), kā arī sniedz finansējuma saņēmējam informāciju par vienošanās noteikumu izpildi;	X	
12.10.	nodrošina projektu īstenošanas uzraudzību un kontroli		X
12.13.	nodrošina informācijas sagatavošanu atbildīgajai iestādei par apakšaktivitātes īstenošanai pieejamā finansējuma apguvi;		X
12.14.	sniedz sabiedrībai informāciju un nodrošina publicitāti par projektu īstenošanu.	X	

Avots: 2008.gada 25.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 962 "Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.5.2.2.3.apakšaktivitāti "Atbalsts nevalstiskajām organizācijām un pašvaldībām kapacitātes stiprināšanā Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai"" noteikto funkciju apkopojums

2.3.7. tabula

2.1.1.1. Atbalsts zinātnei un pētniecībai, 2009.gada 7.jūlija MK not.Nr.752 noteiktais funkciju dalījums.

MK not. punkta Nr.	Atbildību dalījums	Attiecināms uz informāciju un publicitāti	Attiecināms uz caurskatāmību
Atbildīgā iestāde – IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA			
7.1.1.	izstrādā, apstiprina un ievieto savā tīmekļa vietnē projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodiku, projektu iesniegumu atlases un vērtēšanas kārtību, kā arī projekta iesnieguma vērtēšanas veidlapas		X
7.1.2.	izstrādā un apstiprina projekta iesnieguma vērtēšanas un projekta iesnieguma vērtēšanas veidlapas aizpildīšanas metodiku		X
7.2.	izveido projektu iesniegumu vērtēšanas komisiju (turpmāk – komisija);		
7.3.	izstrādā un apstiprina komisijas nolikumu;		X
7.6.	sniedz sabiedrībai informāciju un nodrošina publicitāti jautājumos, kas saistīti ar aktivitātes īstenošanu;	X	
Sadarbības iestāde – VALSTS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRA			
8.3.	nodrošina projektu īstenošanas uzraudzību un kontroli		X
8.6.	sagatavo un iesniedz atbildīgajā iestādē informāciju par aktivitātes īstenošanu un aktivitātei pieejamā finansējuma apguvi, pēc atbildīgās iestādes pieprasījuma sniedzot informāciju par atsevišķu projektu;		X
8.10.	sniedz finansējuma saņēmējam informāciju par noslēgtās vienošanās vai līguma par projekta īstenošanu izpildes prasībām un izpildi	X	
8.13.	sniedz sabiedrībai informāciju un nodrošina publicitāti jautājumos, kas saistīti ar aktivitātes ietvaros noslēgto vienošanos vai līgumu par projekta īstenošanu;	X	
8.14.	uzrauga ar saimniecisku darbību nesaistīta projekta atbilstību šo noteikumu 3.1.2.apakšpunktā minētajam kritērijam projekta īstenošanas laikā un piecus gadus pēc projekta īstenošanas;		X

Avots: 2009.gada 7.jūlija Ministru kabineta noteikumos Nr. 752 "Noteikumi par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.1.1.1.aktivitāti "Atbalsts zinātnei un pētniecībai"" noteikto funkciju apkopojums

2.3.8. tabula

**2.1.2.2.1.apakšaktivitāte "Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde"
2008.gada 7.oktobra MK not.Nr.834 noteiktais funkciju dalījums.**

MK not. punkta Nr.	Atbildību dalījums	Attiecināms uz informāciju un publicitāti	Attiecināms uz caurskatāmību
Atbildīgā iestāde –EKONOMIKAS MINISTRIJA			
6.1.2.	sniedz sabiedrībai informāciju un nodrošina publicitāti jautājumos, kas saistīti ar aktivitātes īstenošanu;	X	
Sadarbības iestāde – LATVIJAS INVESTĪCIJU UN ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRA			
6.2.1.	izveido projektu iesniegumu vērtēšanas komisiju, tās sastāvu saskaņo ar atbildīgo iestādi un izstrādā vērtēšanas komisijas darbības kārtību;		x
6.2.2.	pirms uzsākta projektu iesniegumu iesniegšana, sniedz bezmaksas konsultācijas par projektu iesniegumu sagatavošanu, izstrādā, apstiprina un publicē sadarbības iestādes mājas lapā internetā projektu iesniegumu vērtēšanas un vērtēšanas veidlapas aizpildīšanas metodiku, kā arī izstrādā un publicē sadarbības iestādes mājas lapā internetā projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodiku un projekta īstenošanas līguma paraugu, tai skaitā starpposma un noslēguma pārskata veidlapu un tās aizpildīšanas kārtību, kā arī izdevumus apliecinājošu dokumentu sarakstu;		x
6.2.3.	pēc vērtēšanas kārtības saskaņošanas ar atbildīgo iestādi atlasa projektu iesniegumus un nodrošina vērtēšanu;		x
6.2.6.	sniedz informāciju projekta iesniedzējam par projekta iesnieguma sagatavošanu, projekta īstenošanu un līguma nosacījumu izpildi;	x	
6.2.11.	sniedz sabiedrībai informāciju un nodrošina publicitāti jautājumos, kas saistīti ar aktivitātes ietvaros iesniegtajiem projektu iesniegumiem;	x	

Avots: 2008.gada 7.oktobra Ministru kabineta noteikumos Nr. 834 "Noteikumi par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.1.2.2.aktivitātes "Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde" 2.1.2.2.1.apakšaktivitāti "Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde" un 2.1.2.2.3.apakšaktivitāti "Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai"" noteikto funkciju apkopojums

2.3.9. tabula

**3.2.1.2. Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās,
2008.gada 15.septembra MK not.Nr.743 noteiktais funkciju dalījums.**

MK not. punkta Nr.	Atbildību dalījums	Attiecināms uz informāciju un publicitāti	Attiecināms uz caurskatāmību
Atbildīgā iestāde – SATIKSMES MINISTRIJA			
12.1.	īsteno starpniekinstitūcijas funkcijas.		
Atbilstoši ES fondu vadības likumā noteiktajam t.i.			
	13.3. atbilstoši plānošanas dokumentiem nodrošināt attiecīgās Eiropas Savienības fondu aktivitātes un Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanu, uzraudzību un kontroli, analizēt problēmas Eiropas Savienības fondu aktivitāšu un projektu īstenošanā un iesniegt vadošajai iestādei un uzraudzības komitejai priekšlikumus par Eiropas Savienības fondu aktivitāšu un projektu īstenošanas uzlabošanu;		X
	13.4. nodrošināt Eiropas Savienības fondu projektu iesniegumu atlasī un vērtēšanu;		X
	13.7. sniegt sabiedrībai informāciju un nodrošināt publicitāti jautājumos, kas saistīti ar Eiropas Savienības fondu projektiem;	X	

12.2.	nodrošina aktivitātes un projekta uzraudzību un kontroli		X
48.	Atbildīgā iestāde aktivitātes ietvaros reģistrētos projektu iesniegumus nodod vērtēšanas komisijai. Vērtēšanas komisija darbojas saskaņā ar atbildīgās iestādes izstrādātu un apstiprinātu nolikumu.		X
51.	Projekta iesnieguma atbilstību projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem vērtē, pamatojoties uz šo noteikumu 55., 56., 57. un 58.punktā minētajiem projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem un ievērojot normatīvos aktus, kas nosaka kārtību, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu, Eiropas Savienības fondu vadības un kontroles sistēmas izveidošanas prasības, projektu iesniegumu atlases un vērtēšanas kārtību un projektu iesniegumu vērtēšanas veidlapas, kā arī vērtē saskaņā ar <u>projektu iesniegumu vērtēšanas un projektu iesniegumu vērtēšanas veidlapas aizpildīšanas metodiku</u> , kas publicēta Satiksmes ministrijas mājas lapā internetā (www.sam.gov.lv).		X
72.	Informāciju par apstiprinātajiem projektiem atbildīgā iestāde publicē Satiksmes ministrijas mājas lapā internetā www.sam.gov.lv .	X	X
77.	Finansējuma saņēmējs nodrošina, lai atbildīgajai iestādei tiktu sniegta pilnīga informācija, kā arī nodrošina projekta progressa pārskata un ikgadējā pēcprojekta pārskata iesniegšanu atbildīgajā iestādē atbilstoši attiecīgajām veidlapām, kas pievienotas vienošanās dokumentam, un saskaņā ar <u>atbildīgās iestādes mājas lapā internetā publicētajiem metodiskajiem norādījumiem</u> par kārtību, kādā uzkrāj informāciju par projekta īstenošanu, kā arī aizpilda un iesniedz pārskatus.	X	

Avots: 2008.gada 15.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 743 "Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.2.1.2. aktivitāti „Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās” noteikto funkciju apkopojums,

2.3.10. tabula

3.2.1.4. Mazo ostu infrastruktūras uzlabošana 2009.gada 10.marta MK not.Nr.239 noteiktais funkciju dalījums.

MK not. punkta Nr.	Atbildību dalījums	Attiecināms uz informāciju un publicitāti	Attiecināms uz caurskatāmību
Atbildīgā iestāde – SATIKSMES MINISTRIJA			
12.1.2	izveidot projektu iesniegumu vērtēšanas komisiju;		X
12.1.3.	izstrādāt un apstiprināt projektu iesniegumu vērtēšanas metodiku un veidlapas;		X
12.1.4.	publicēt projektu iesniegumu vērtēšanas metodiku un veidlapas Satiksmes ministrijas mājas lapā internetā www.sam.gov.lv ;		X
12.1.7.	nodrošināt aktivitātes īstenošanas uzraudzību un kontroli	X	
Sadarbības iestāde - CFLA			
12.2.9.	publicēt mājas lapā internetā (www.cfla.gov.lv) informāciju par projektiem;	X	X
12.2.1 1.	Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā plānot un īstenot informācijas un publicitātes pasākumus projektu līmenī (tai skaitā sniegt finansējuma saņēmējam informāciju par vienošanās nosacījumu izpildi) un uzraudzīt publicitātes pasākumus projektu īstenošanas vietās;	X	
12.2.1 3.	nodrošināt projektu īstenošanas uzraudzību un kontroli (tai skaitā Padomes Regulas Nr. 1083/2006 93.panta 1. un 2.punktā minētā principa izpildi projektu līmenī);	X	

Avots: 2009.gada 10.marta Ministru kabineta noteikumos Nr. 239 "Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.2.1.4.aktivitāti "Mazo ostu infrastruktūras uzlabošana"" noteikto funkciju apkopojums,

2.3.11. tabula

ES fondu apguves procesa caurskatāmības un izsekojamības novērtējums.

Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) ES fondu apguves procesa caurskatāmību un izsekojamību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	0	1	9	11	1	22
%	0	4,5	40,9	50	4,5	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

2.3.12. tabula

Sabiedrības, sociālo partneru, NVO iesaistīšanās ES fondu plānošanas posmā.

Atzīmējiet, vienu (1) no apgalvojumiem, kas raksturo līdzšinējo sabiedrības, sociālo partneru, NVO iesaistīšanos ES fondu plānošanas posmā.

Nr.	Apgalvojums	Absolūtos skaitļos	%
1.	Informācija un instrumenti iespējai iesaistīties pietiekami, un partneri aktīvi iesaistās	13	59,1
2.	Informācija un instrumenti iespējai iesaistīties ir pietiekami, bet viņi ir pasīvi un neiesaistās	7	31,8
3.	Informācija un instrumenti iespējai iesaistīties ir formāli, tie neveicina iesaistīšanos	2	9,1
4.	Informācijas un instrumentu iespējai iesaistīties nav	0	0
	Kopā	22	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

2.3.13. tabula

Vadošās iestādes metodiskās vadības novērtējums.

Novērtējiet skalā no 1-5, kur 1 ir ļoti vāji, bet 5 - teicami, vadošās iestādes metodisko vadību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	0	0	8	13	1	22
%	0	0	36,4	59,1	4,5	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

2.3.14. tabula

Vadošās iestādes ES fondu komunikācijas stratēģijas uzraudzības novērtējums.

Novērtējiet skalā no 1-5, kur (1 ir ļoti vāji, bet 5 – teicami) vadošās iestādes ES fondu komunikācijas stratēģijas uzraudzību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	0	0	6	12	4	22
%	0	0	27,3	54,5	18,2	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

2.3.15. tabula

ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015. gadam plānoto rezultātīvo rādītāju uzraudzība institūcijās.

Kas Jūsu institūcijā nodrošina ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015. gadam plānoto rezultātīvo rādītāju uzraudzību?

Nr.	Apgalvojums	Absolūtos skaitļos	%
1.	Iestādes vadība	7	31,8
2.	Sabiedrisko attiecību struktūrvienība	6	27,3
3.	Cits	8	36,4
4.	Rādītāji netiek uzraudzīti	1	4,5
	Kopā	22	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

2.3.16.tabula

Individuālo ES fondu komunikācijas plānu izstrāde institūcijās.

Vai papildus ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015. gadam noteiktajam, Jūsu institūcija izstrādā individuālus ES fondu komunikācijas plānus?

Nr.	Apgalvojums	Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>jā</i>	19	86,4
2.	<i>nē</i>	3	13,6
	Kopā	22	100

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

2.3.17.tabula

Institūciju viedoklis par centralizētā ES fondu reprezentatīvo materiālu iepirkuma sistēmu

leguvumi	Zaudējumi
Ir viens no kontroles mehānismiem un veidosies vienotāka sistēma.	Tiek zaudēts pēctecīgums un kopējā iestrādes un atpazīstamība.
	Zūd reprezentācijas materiāla jēga, jo visiem viss ir vienāds.
Darbojas ātrāk.	Sistēma ātrāka nav kļuvusi, prasa ilgāku laiku.
Ir noteikts maksimālais preču piegādes termiņš.	30 dienu piegāde ir ilgs termiņš.
	Sistēma ir nepārskatāma, nevar saprast, kādi ir priekšmeti.
	Diskutabls ir preču kataloga saraksts, jo tajā ir iespējamās minimālās variācijas iespējas. Katalogā ir ļoti ierobežota izvēle, nav skaidrs, kāpēc viss ir unificēts, nav tas preču klāsts, ko grib.
	Katalogā ir mapes, bet tas nav reprezentācijas priekšmeti.
	Reizēm ir dārgāk, piemēram, papīra iepirkums.

Avots: Apkopojums no intervijām ar ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām

2.3.18. tabula**ES fondu pretendentu vērtējums par ES fondu apguves procesa caurspīdīgumu un izsekojamību**

Novērtējiet no 1 – 5 (kur 1 – nemaz nav nepieciešami, bet 5 - ļoti nepieciešami) cik lielā mērā nepieciešams uzlabot ES fondu apguves procesa caurspīdīgumu un izsekojamību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	0	6	17	13	27	63
%	0	9,5	27,0	20,6	42,9	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.3.19. tabula**ES fondu saņēmēju vērtējums par ES fondu apguves procesa caurspīdīgumu un izsekojamību**

Novērtējiet no 1 – 5 (kur 1 – nemaz nav nepieciešami, bet 5 - ļoti nepieciešami) cik lielā mērā nepieciešams uzlabot ES fondu apguves procesa caurspīdīgumu un izsekojamību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	27	97	224	191	165	704
%	3,8	13,8	31,8	27,1	23,4	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.4.1.tabula**Nepieciešamība vienkāršot valodu un terminoloģiju informācijas pasniegšanā par ES fondiem (ES fondu pretendentu viedoklis)**

Novērtējiet no 1 – 5 (kur 1 – nemaz nav nepieciešami, bet 5 - ļoti nepieciešami) cik lielā mērā nepieciešams vienkāršot valodu un terminoloģiju informācijas pasniegšanā par ES fondiem (aktivitātēm, konkursiem, vadlīnijām, u.c.), ES finansējuma pretendentu atbildes :

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	1	9	19	16	18	63
%	1,6	14,3	30,2	25,4	28,6	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

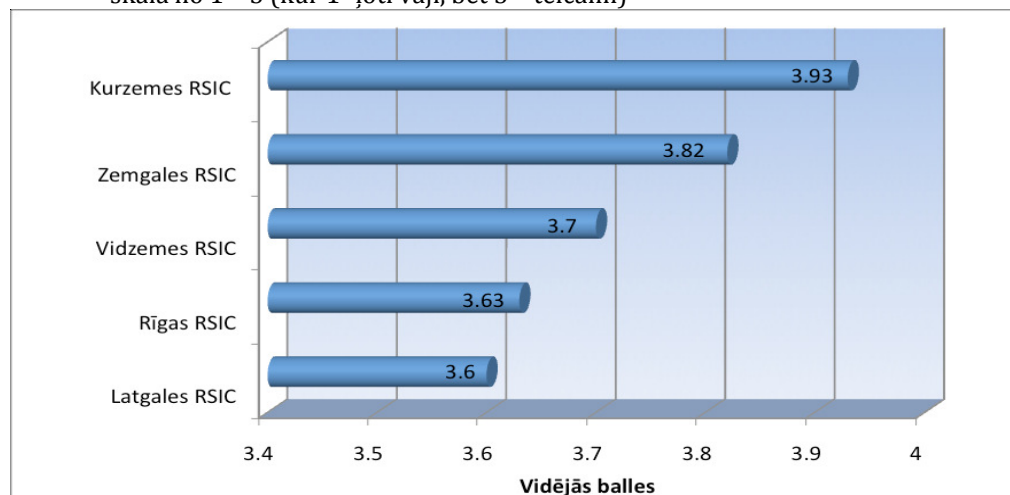
2.4.2.tabula**Nepieciešamība vienkāršot valodu un terminoloģiju informācijas pasniegšanā par ES fondiem (ES fondu saņēmēju viedoklis)**

Novērtējiet no 1 – 5 (kur 1 – nemaz nav nepieciešami, bet 5 - ļoti nepieciešami) cik lielā mērā nepieciešams vienkāršot valodu un terminoloģiju informācijas pasniegšanā par ES fondiem (aktivitātēm, konkursiem, vadlīnijām, u.c.), ES projektu ieviesēju atbildes :

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos	23	86	216	235	144	704
%	3,3	12,2	30,7	33,4	20,5	100

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

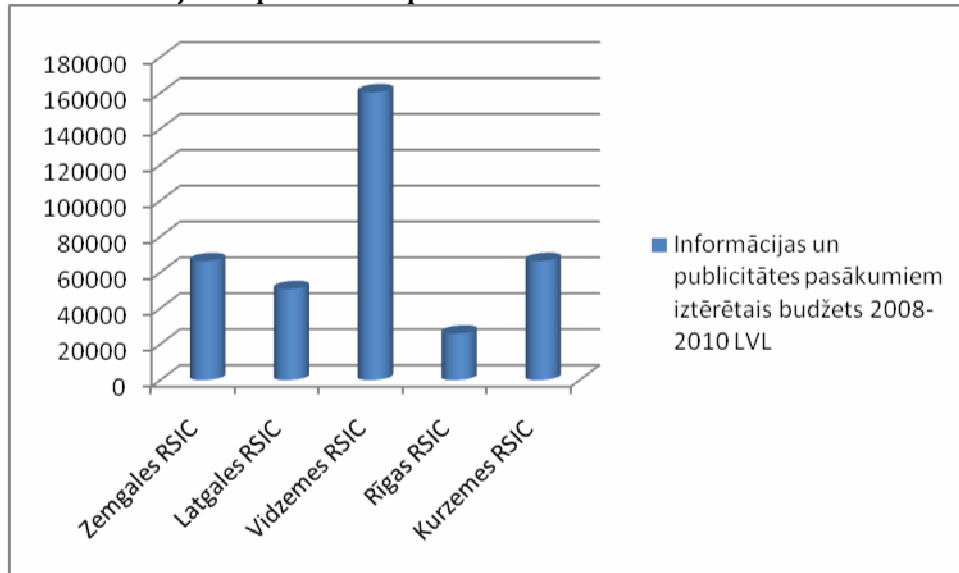
ES fondu saņēmēju vērtējums par RSIC darbinieku zināšanām un kompetenci
skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami)

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.2.1. attēls

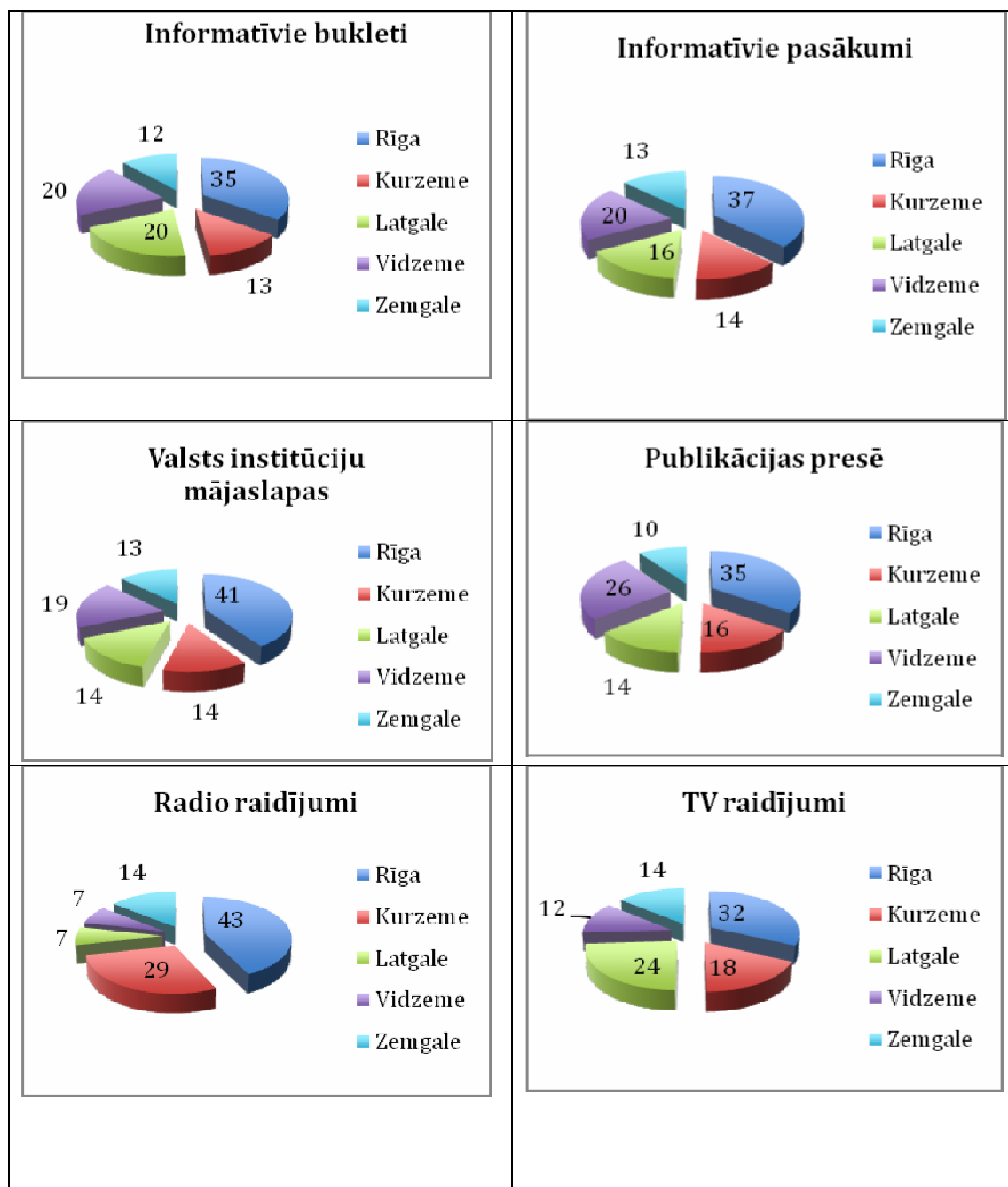
RSIC informācijas un publicitātes pasākumiem 2008-2010 iztērētais budžets LVL

Avots: Apkopojums par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008.-2010. gadā, SIA SAFEGE Baltija, 2011. gads

**ES fondu finansējuma saņēmēju vērtējums par komunikācijas un informācijas pasākumu nozīmību
(reģionu griezumā %)**

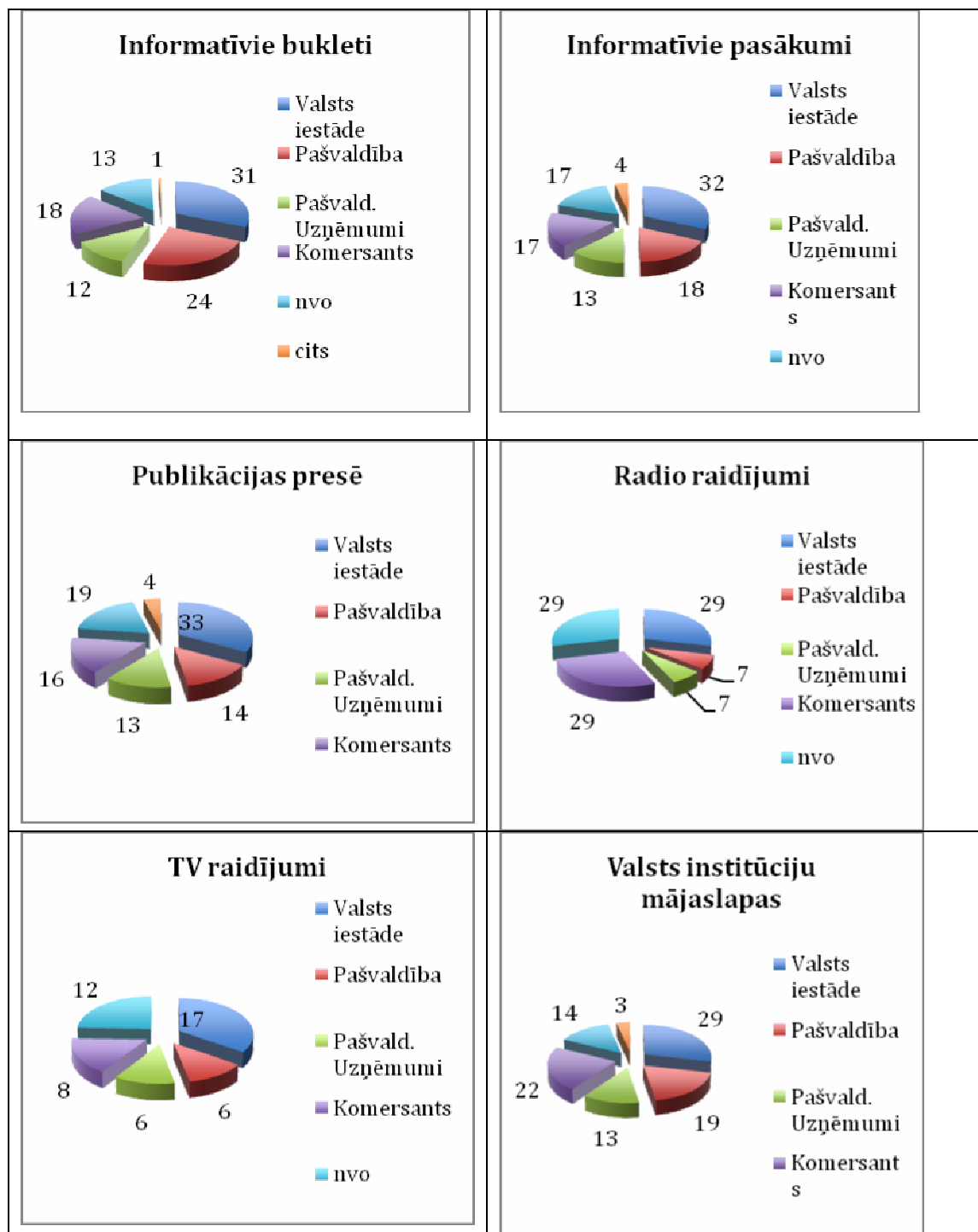
No minētājiem komunikācijas pasākumiem atzīmējiet ne vairāk kā 3 (trīs) pasākumus, kas Jums līdz šim visvairāk palīdzējuši saprast ar ES fondiem saistītus jautājumus:

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

ES fondu finansējuma saņēmēju vērtējums par komunikācijas un informācijas pasākumu nozīmību (institūciju griezumā %)

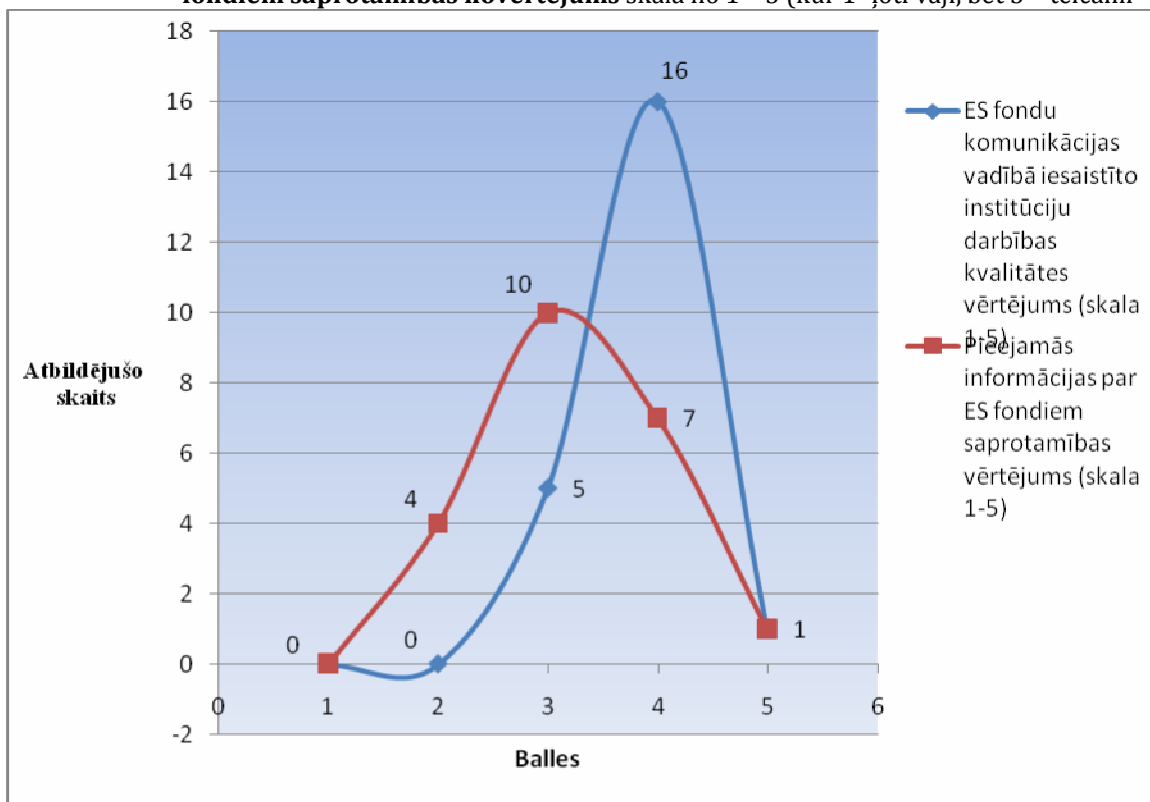
No minētajiem komunikācijas pasākumiem atzīmējat ne vairāk kā 3 (trīs) pasākumus, kas Jums līdz šim visvairāk palīdzējuši saprast ar ES fondiem saistītus jautājumus:

Avots: ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptaujas dati, 2011. gads, SIA SAFEGE Baltija

2.3.1.attēls

ES fondu komunikācijas vadībā iesaistīto institūciju darbības kvalitātes un pieejamās informācijas par ES fondiem saprotamības novērtējums skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami)

Avots: ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvju aptaujas dati, 2011. gads. SIA SAFEGE Baltija

Mājas lapas http://esfondi.izm.gov.lv/aktualitates/publikacijas_un_mediju_zinas ekrānšāviņš

The screenshot shows the website 'ES struktūrfondi izglītībā un zinātnē'. The main navigation bar includes: Aktualitātes, ES fondu aktivitāšu īstenošana 2007.-2013.gadam, Plānošanas dokumenti, Saistošie normatīvie akti, Projektu iesniegējumi, Projektu īstenošana un rezultāti, Jautājumi un atbildes, Saņem.

The left sidebar contains: Informātie semināri, Jaunumi, Prezentācijas, Sabiedriskā apspriešana, Jautājumi un atbildes, Publikācijas un mediju ziņas (highlighted), ES fondu aktivitāšu īstenošana, Kontakti, Izglītības un zinātnes ministrijas Struktūrfondu departaments, Darbības, Uniešu jautājumi, Notikumi.

The main content area is titled 'Publikācijas un mediju ziņas'. It features a search bar and a list of news items. Two items are circled in red:

- 23.12.10 ESF 1.2.2.3.2. aktivitātes projektu iesniegumu vērtēšana
- 18.01.11 Valdība atbalsta Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma piešķirumu valsts nozīmes zinātnes un pētniecības centriem

The bottom section, titled 'Valdība atbalsta Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma piešķirumu valsts nozīmes zinātnes un pētniecības centriem', includes a list of 9 projects:

- 1) Enerģijas un vides resursu ieguves un ilgtspējīgas izmantošanas tehnoloģiju Valsts nozīmes pētniecības centrs, ietverot arī Transporta un mehāniskās centra izveidi
- 2) Farmācijas un biomedicīnas Valsts nozīmes pētniecības centrs, ietverot farmaceutisko tehnoloģiju studiju un pētījuma centra un biofarmācijas centra izveidi
- 3) Informācijas, komunikāciju un signālpētniecības tehnoloģiju Valsts nozīmes pētniecības centrs, ietverot Kosmisko datu apstrādes centra izveidi
- 4) Latviešu valodas, kultūrvēsturiskā mantojuma un radošo tehnoloģiju Valsts nozīmes pētniecības centrs
- 5) Luksaizmiecības resursu izmantošanas un pārlikas Valsts nozīmes pētniecības centrs
- 6) Meža un tūrisma resursu Valsts nozīmes pētniecības centrs
- 7) Nanestruktūru un daudzfunkcionālo materiālu, konstrukciju un tehnoloģiju Valsts nozīmes pētniecības centrs
- 8) Sabiedrības veselības un klīniskās medicīnas Valsts nozīmes pētniecības centrs
- 9) Valsts nozīmes pētniecības centrs sociālekonomikā un sabiedrības veldībā.

2.4.2.vizuālais materiāls

Mājas lapas http://www.liaa.gov.lv/lv/es_fondi/ ekrānšāviņš

The screenshot shows the LIAA website home page for ES funds. At the top, there is a navigation bar with links: Sākumlapa, Par LIAA, Biznesa ABC, Eksportētājiem, ES fondi, Investīcijas, and Kontakti. Below the navigation bar, the LIAA logo is displayed on the left, followed by the text "ES fondi" and logos for KOF (Kohēzijas fonds), ERAF (Eiropas Reģionālās Attīstības fonds), and ESF (Eiropas Sociālais fonds). The main content area contains a large text block starting with "LIAA, kā Ekonomikas ministrijas padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, Eiropas Savienības fondu administrēšanā īsteno sadarbības iestādes funkcijas." To the right, there is a search bar, a "Meklēt" button, and a "Visā lapā" button. Below the search bar, there is a section titled "Pieejamie atbalsta instrumenti uzņēmējiem" with a small image of a person. At the bottom right, there is a yellow cartoon character holding a sign with contact information: "Klientu apkalpošana, Pērses iela 2, Rīga, 8:30 - 17:00, +371 67039499".

2.4.3. vizuālais materiāls

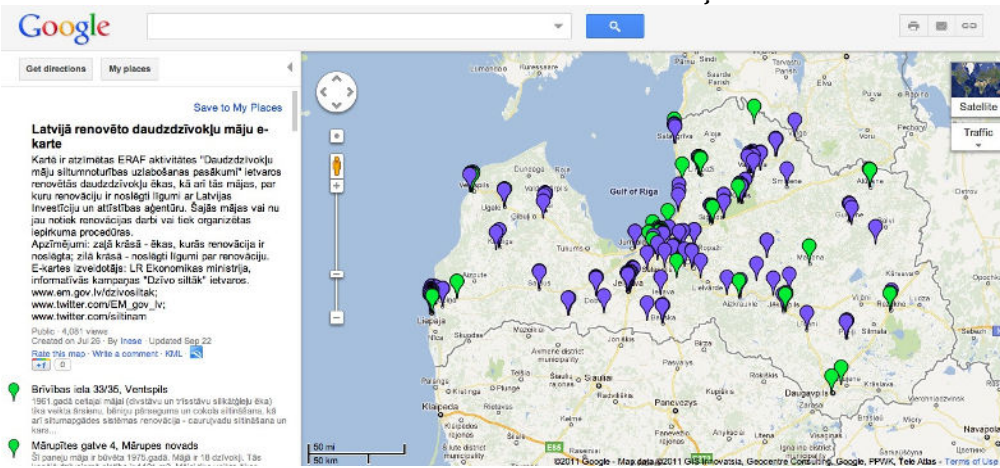
Mājas lapas http://www.liaa.gov.lv/lv/es_fondi/projektu_istenosana/arejo_tirgu_apgusana/ ekrānšāviņš

The screenshot shows the LIAA website page for "Ārējo tirgu apgūšana". The navigation bar is the same as in the previous screenshot. The main content area features the LIAA logo and the title "Ārējo tirgu apgūšana" in red. Below the title, there is a sub-header "ES fondi / Aktivitātes, kurās notiek projektu īstenošana / Ārējo tirgu apgūšana" and a main heading "Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingis (6. un turpmākās kārtas)". The text below the heading states "Ārējais mārketingis ir atvērta no 2010.gada 4.janvāra līdz 2011.gada 30.decembrim (ieskaitot)". There is a link "Sludinājums par atkārtā konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu pieejams šeit". Below this, there is a red icon and the text "Programmas "Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingis" informatīvais materiāls (93.93 Kt)". A section titled "Atbalsts tiek piešķirts:" contains a list of bullet points: "komersantu dalībai starptautiskās izstādēs, konferencēs un semināros, tirdzniecības misijās (organizē biedrība vai LIAA), kontaktbiržas ārvalstīs (organizē biedrība vai LIAA) vai tiešajām vizīdēm (organizē LIAA);", "biedrību un kooperatīvo sabiedrību dalībai starptautiskās izstādēs un konferencēs (semināros) ārvalstīs;", "biedrību organizētām konferencēm par eksporta jautājumiem, ja biedrība ir dibināta ne vēlāk, kā trīs gadus pirms projektu iesniegumu iesniegšanas, ja biedrības reģistrēto biedru (komersantu) kopējais apgrozījums iepriekšējā gadā ir pārsniedzis 50 milj. latu un ja plānotais dalībnieku skaits konferencē ir vismaz 15 un ārvalstu dalībnieku vai lektoru skaits ir vismaz 3;"; "atbalsts tiek piešķirts arī valsts vai pašvaldību iestādēm, kuras ir kā finansējuma saņēmēji partnerības projektā, kurā pārējie partneri ir komersanti, biedrības vai kooperatīvās sabiedrības." Below the list, there is a "Svarīgi!" section. To the right, there is a search bar, a "Meklēt" button, and a "Visā lapā" button. Below the search bar, there is a section titled "Pieejamie atbalsta instrumenti uzņēmējiem" with a small image of a person. At the bottom right, there is a yellow cartoon character holding a sign with contact information: "Klientu apkalpošana, Pērses iela 2, Rīga, 8:30 - 17:00, +371 67039499".

Mājas lapas

<http://maps.google.com/maps/ms?msid=21322271689586106991.0004a8f95b35872d3242a&msa=0>

ekrānšāviņš

INTERVIJU SARAKSTS

N.p.k.	Iestāde	Intervētā pārstāvja vārds, uzvārds, amats	Datums
1.	LR Finanšu ministrija	Sanda Rieksta, komunikācijas nodaļas vecākā eksperte	29.09.2011.
2.	LR Finanšu ministrija	Linda Barbara, ES fondu stratēģijas departamenta ES fondu tiesiskā nodrošinājuma nodaļas vadītāja	29.09.2011.
3.	LR Finanšu ministrija	Ilze Āboliņa, ES fondu uzraudzības dep. Ieviešanas sistēmas nodaļas vadītāja	29.09.2011.
4.	Sabiedrības integrācijas fonds	Sandija Auermane, projektu konkursu nodaļas vadītāja	30.09.2011.
5.	Sabiedrības integrācijas fonds	Ralfs Spāde, komunikāciju – sabiedrisko attiecību speciālists	30.09.2011.
6.	Sabiedrības integrācijas fonds	Sandra Rieksta, SIF direktora vietniece	30.09.2011.
7.	LR Satiksmes ministrija	Elīna Balgalve, komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste	03.10.2011.
8.	LR Satiksmes ministrija	Ilze Svikliņa, SM komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste	03.10.2011.
9.	LR Satiksmes ministrija	Normunds Gaigals, Investīciju departamenta direktors vietnieks	03.10.2011.
10.	LR Labklājības ministrija	Dace Zvaigzne, ES struktūrfondu departamenta Struktūrfondu politikas nodaļas vecākā referente	03.10.2011.
11.	LR Labklājības ministrija	Sanita Silova, ES struktūrfondu departamenta Struktūrfondu politikas nodaļas vadītāja	03.10.2011.
12.	LR Izglītības un zinātnes ministrija	Inta Švirksta, Struktūrfondu departamenta Plānošanas un metodikas nodaļas vecākā eksperte	04.10.2011.
13.	LR Izglītības un zinātnes ministrija	Inga Misiņa, Finansēšanas un projektu nodaļas projektu vadītāja	04.10.2011.
14.	Valsts izglītības attīstības aģentūra	Inita Blačforda, Komunikācijas un programmu publicitātes nodaļas vadītāja	04.10.2011.
15.	Valsts izglītības attīstības aģentūra	Ansis Pekšs, Zinātnes projektu uzraudzības nodaļas vadītājs	04.10.2011.
16.		Daina Jāņkalne, neatkarīgā producete	04.10.2011.
17.	Valsts kanceleja	Zane Fridrihsberga, ESSFD konsultante, AI pārstāve	05.10.2011.
18.	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	Sanda Bergmane-Behmane, Programmu vadības un uzraudzības departamenta vecākā referente	12.10.2011.
19.	LIAA	Vineta Vilistere-Lāce, sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja	12.10.2011.
20.	LIAA	Ilga Kikjauka, klientu apkalpošanas nodaļas vadītāja	12.10.2011.
21.	LR Ekonomikas ministrija	Evita Urpena, sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja	12.10.2011.
22.	Neatkarīgā Rīta Avīze	Inga Paparde, žurnāliste	12.10.2011.
23.	Nodarbinātības valsts aģentūra	Baiba Jakovļeva, NVA ESF departamenta Projektu atbalsta nodaļas projektu vadītāja	12.10.2011.
24.	„Telegraf”	Aleksandra Gluhina, žurnāliste	14.10.2011.
25.		Sanita Jemberga, žurnāliste	14.10.2011.
26.	Latvijas Radio	Dzintars Kolāts, ģenerāldirektors	14.10.2011.
27.		Laura Dzērve, žurnāliste	14.10.2011.
28.		Madara Fridrihsone, žurnāliste	14.10.2011.

5.pielikums

Ziņojumā izmantotie avoti

Normatīvie akti

1. Latvijas Republikas Ministru kabinets. (2011. 4.okt.). Noteikumi Nr.749 "Kārtība, kādā nodrošina Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda publicitātes un vizuālās identitātes prasības, kā arī publisko informāciju par šo fondu projektiem".
2. Latvijas Republikas Ministru kabinets, (2007. 26.jūn.) Noteikumi Nr.441 "Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība"
3. Latvijas Republikas Ministru kabinets. (2010. 27.jūl) Grozījumi 2007.gada 26.jūnija MK noteikumos Nr.441 "Eiropas Savienības fondu publicitātes un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas kārtība".
4. Latvijas Republikas Ministru kabinets. (2007. 10.jūl.). Noteikumi Nr. 484 "Kārtība, kādā publisko informāciju par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektiem".
5. Eiropas Komisijas regula (2006. 8.dec) Nr.1828/2006.

Pētījumi

6. Sabiedriskās domas aptaujas par iedzīvotāju informētību par Eiropas Savienības fondiem 2007., 2008., 2009., 2010.gadā (pieejamas: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=906>).
7. Centralizētie Eiropas Savienības fondu (Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda) finansējuma saņēmēju apmierinātības izvērtējumi par 2009., 2011. gadu (pieejami: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=906>).
8. Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra "SKDS" 2006. septembrī veiktā sabiedriskās domas aptauja *Informētība par Eiropas Savienības Kohēzijas fondu* un 2006.gada novembrī veikto sabiedriskās domas pētījums *Sabiedrības informētība par ES struktūrfondu līdzekļu apguvi Latvijā*.

Stratēģija

9. Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģija 2007.-2015.gadam (pieejams: http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/7-13_Komunikācijas_stratēģija_2009-04-28.pdf).

Ziņojumi

10. Latvijas Republikas Finanšu ministrijas gadskārtējie ziņojumi Eiropas Komisijai par darbības programmu (1DP, 2DP, 3DP) ieviešanu 2007.-2013.gada plānošanas periodā (pieejams: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=913>).

Interneta resursi

11. Nodarbinātības valsts aģentūra (2010) Aptauja par NVA ESFD informatīvo semināru novērtējumu (pieejams: <http://www.nva.gov.lv/esf/index.php?cid=1&mid=42>).
12. Latvijas Investīciju un Attīstības aģentūra (2010) Kā uzsākt projekta īstenošanu aktivitātē "Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi"? (pieejams: http://www.liaa.lv/lv/sakumlapa/publikacijas/latviesu_valoda/_gv/section_4/).

SAFEGE Baltija kvalitatīvie un kvantitatīvie dati

13. Apkopojums par ES fondu komunikācijas pasākumiem un budžetu 2008.-2010.gadā.
14. Diskusija ar ES fondu komunikācijas vadības grupu.
15. ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptauja.
16. ES fondu finansējuma pretendentu un saņēmēju aptauja.
17. Reģionālās diskusijas ar ES fondu finansējuma saņēmējiem un sociālajiem partneriem.
18. Intervijas ar ES fondu vadībā iesaistīto institūciju pārstāvjiem.
19. Intervijas ar žurnālistiem.

ES fondu vadībā iesaistīto institūciju aptaujas anketa

1. Atzīmējiet, lūdzu, cik gadus Jūs strādājat institūcijā saistībā ar ES fondu komunikācijas (informatīvo un publicitātes) pasākumu īstenošanu

1. līdz 1 gadam
2. 1 - 2 gadiem
3. 3-5 gadus
4. vairāk nekā 5 gadus

2. Kas Jūsu institūcijā nodrošina ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015. gadam plānoto rezultātīvo rādītāju uzraudzību?

1. iestādes vadība
2. sabiedrisko attiecību struktūrvienība
3. cits
4. rādītāji netiek uzraudzīti

3. Vai papildus ES fondu komunikācijas stratēģijā 2007.-2015. gadam noteiktajam, Jūsu institūcija izstrādā individuālus ES fondu komunikācijas plānus?

1. jā
2. nē

4. Vai īstenojot komunikācijas pasākumus par ES fondiem esat iesaistījuši arī citas ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas?

1. jā
2. nē

5. Atzīmējiet ne vairāk kā 3 atbilstošos apgalvojumus par ieguvumiem no sadarbības ar citām institūcijām ES fondu komunikācijas jomā (*iespējami 3 atbilžu varianti*).

1. sadarbība paaugstina īstenoto komunikāciju pasākumu profesionālo līmeni
2. sadarbība palīdz aptvert lielāku mērķa grupu komunikāciju pasākumos
3. sadarbība palīdz ietaupīt komunikāciju pasākumu finanšu resursus
4. sadarbība atvieglo komunikācijas pasākumu faktisko organizēšanu/novadišanu
5. sadarbībai nav vērojama pievienotā vērtība
6. sadarbība ne vienmēr ir konstruktīva

6. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) ES fondu komunikācijas vadībā (VI, SI, AI, RSIC) iesaistīto institūciju darbības ātrumu (*pasākumu sagatavošanai nepieciešamais laiks*):

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

7. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) ES fondu komunikācijas vadībā (VI, SI, AI, RSIC) iesaistīto institūciju darbības kvalitāti (*komunikācijas pasākumu satura un formas atbilstība sagaidāmajam rezultātam*):

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

8. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- pilnīgi nepietiekami , bet 5 – pilnīgi pietiekami) ES fondu komunikācijas vadībā (VI, SI, AI, RSIC) iesaistīto institūciju rīcībā esošo finansu resursu komunikācijai pietiekamību:

1. 1
2. 2

3. 3
4. 4
5. 5

9. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) ES fondu komunikācijas vadībā (VI, SI, AI, RSIC) iesaistīto institūciju rīcībā esošo cilvēkresursu pietiekamību:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

10. Atzīmējiet, vienu (1) no apgalvojumiem, kas raksturo līdzšinējo sabiedrības, sociālo partneru, NVO iesaistīšanos ES fondu plānošanas posmā (*iespējams tikai 1 atbilžu variants*):

1. informācija un instrumenti iespējai iesaistīties pietiekami, un partneri aktīvi iesaistās
2. informācija un instrumenti iespējai iesaistīties ir pietiekami, bet viņi ir pasīvi un neiesaistās
3. informācija un instrumenti iespējai iesaistīties ir formāli, tie neveicina iesaistīšanos
4. informācijas un instrumentu iespējai iesaistīties nav

11. Atzīmējiet (1) vienu no apgalvojumiem, kas raksturo ES fondu vadībā esošo institūciju rīcību attiecībā uz sabiedrības, sociālo partneru iesaistīšanos ES fondu plānošanas periodā (*iespējams tikai 1 atbilžu variants*):

1. partneru viedoklis tiek uzklauts, un integrēts plānošanas un ieviešanas dokumentos (t.sk., programmas grozījumos)
2. partneru viedoklis tiek uzklauts, bet netiek integrēts plānošanas dokumentos
3. partneru viedoklis netiek uzklauts

12. Atzīmējiet 1 (vienu) no apgalvojumiem, kas raksturo, kā parasti komunikācijas darbā Jūs izmantojat mediju analīzes (*iespējams tikai 1 atbilžu variants*):

1. aktīvi izmantojam, radot jaunus komunikāciju pasākumus mērķa grupām;
2. nedaudz izmantojam, piekariģējot esošos komunikācijas pasākumus mērķa grupām;
3. izmantojam tikai kā papildus/fona informāciju, komunikācijas pasākumu īstenošanu tas neietekmē;
4. līdz šim neesam izmantojuši vispār

13. Atzīmējiet 1 (vienu) no apgalvojumiem, kas raksturo kā parasti komunikācijas darbā Jūs izmantojat sabiedrības viedokļu aptaujas (*iespējams tikai 1 atbilžu variants*):

1. aktīvi izmantojam, radot jaunus komunikāciju pasākumus mērķa grupām
2. nedaudz izmantojam, piekariģējot esošos komunikācijas pasākumus mērķa grupām
3. izmantojam tikai kā papildus/fona informāciju, komunikācijas pasākumu īstenošanu tas neietekmē
4. līdz šim neesam izmantojuši vispār

14. No zemāk minētajām tiešajām mērķa grupām atzīmējiet ne vairāk kā 3 grupas, kuras Jūsprāt laika gaitā ir izrādījušās vissvarīgākās un uz kurām esat koncentrējušies ES fondu komunikācijas jomā (*iespējami 3 atbilžu varianti*):

1. potenciālie ES fondu projektu iesniedzēji un finansējuma saņēmēji,
2. potenciālie un faktiskie labuma guvēji
3. žurnālisti
4. reģionālie un sociālie partneri (Latvijas Pašvaldību savienība, Lielo pilsētu asociācija, pašvaldības, nevalstiskās organizācijas)
5. sabiedriskās domas viedokļu līderi un ES fondu eksperti
6. sabiedrība kopumā,

15. Novērtējiet, kā Jūs apmierina ES fondu komunikācijas vadības sistēma:

1. pilnībā apmierina
2. vairāk apmierina nekā neapmierina
3. vairāk neapmierina nekā apmierina
4. pilnībā neapmierina

16. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) informācijas apriti starp ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām un RSIC :

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

17. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) ES fondu apguves procesa caurskatāmību un izsekojamību:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

18. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) informācijas par ES fondiem savlaicīgu nodrošināšanu:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

19. Novērtējiet skalā no 1 – 5 (kur 1- ļoti vāji, bet 5 – teicami) pieejamās informācijas par ES fondiem saprotamību:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

20. Novērtējiet skalā no 1-5, kur (1 ir ļoti vāji, bet 5 – teicami) vadošās iestādes normatīvo dokumentu (saistošie MK noteikumi, publicitātes vadlīnijas) ES fondu komunikācijas jomā izstrādes kvalitāti:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

21. Novērtējiet skalā no 1-5, kur (1 ir ļoti vāji, bet 5 – teicami) vadošās iestādes rezultātus īstenojot ES fondu komunikācijas stratēģiju:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

22. Novērtējiet skalā no 1-5, kur (1 ir ļoti vāji, bet 5 – teicami) vadošās iestādes ES fondu komunikācijas stratēģijas uzraudzību:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

23. Novērtējiet skalā no 1-5, kur 1 ir ļoti vāji, bet 5 - teicami, vadošās iestādes metodisko vadību:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

24. Novērtējiet skalā no 1-5 (kur 1 ir ļoti vāji, bet 5 – teicami) Jūsu pārstāvētās iestādes līdz šim sasniegtos rezultātus komunikācijas stratēģijas mērķu īstenošanā:

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5

25. Atzīmējiet visus attiecināmos apgalvojumus, kas raksturo darbības, kas tika veiktas ekonomiskās krīzes situācijā taupības nolūkos ES fondu informācijas un publicitātes /komunikācijas pasākumu īstenošanā (*iespējams atzīmēt visus variantus*):

1. samazinājām komunikācijas pasākumu daudzumu
2. samazinājām komunikācijas pasākumiem atvēlēto budžetu
3. samazinājām darbinieku skaitu, kas nodarbojās ar komunikācijas pasākumu īstenošanu
4. negatīvas ietekmes nebija - īstenojām kā plānots
5. bija pozitīva ietekme – izmantojām alternatīvas un lētākas komunikācijas metodes

26. Atzīmējiet, kurš no apgalvojumiem precīzāk raksturo situāciju par ekonomiskās krīzes ietekmi uz finanšu izlietojumu ES fondu informācijas un publicitātes /komunikācijas pasākumu īstenošanai (*iespējams tikai 1 atbilžu variants*):

1. finanšu resursi tika samazināti, tādējādi līdzekļi tika izmantoti efektīvāk
2. finanšu līdzekļi tika samazināti mehāniski/matēmātiski, nedomājot par efektivitāti

27. Atzīmējiet, kuru no institūciju tipiem pārstāvat:

1. Vadošā iestāde
2. Atbildīgā iestāde
3. Sadarbības iestāde
4. Reģionālais struktūrfondu informācijas centrs

ES fondu finansējuma saņēmēju un ES fondu finansējuma nesaņēmēju aptaujas anketa

1. Atzīmējiet cik ES struktūrfondu (Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Sociālā fonda) finansētu projektu īstenošanā Jūs esat piedalījies laikā no 2007.-2010.gadam:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Nevienam, projekts netika atbalstīts</i>		
2.	<i>1-3</i>		
3.	<i>4-6</i>		
4.	<i>7-10</i>		
5.	<i>Vairāk nekā 10 projektiem</i>		
	Kopā		

2. Atzīmējiet visus atbilstošos ES fondus, kuros Jūs īstenojāt projektus vai arī sniedzāt projekta pieteikumus no 2007.-2010.gadam:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Eiropas Sociālais fonds (ESF)</i>		
2.	<i>Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)</i>		
3.	<i>Kohēzijas fonds (KF)</i>		
	Kopā		

3. No minētajiem komunikācijas pasākumiem atzīmējiet ne vairāk kā 3 (trīs) pasākumus, kas Jums līdz šim visvairāk palīdzējuši saprast ar ES fondiem saistītus jautājumus:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Informatīvie bukleti</i>		
2.	<i>Informatīvie pasākumi (semināri, konferences, prezentācijas u.c.)</i>		
3.	<i>Publikācijas presē</i>		
4.	<i>Radio raidījumi</i>		
5.	<i>Televīzijas raidījumi</i>		
6.	<i>Valsts institūciju interneta mājas lapas</i>		
	Kopā		

4. Novērtējiet no 1-5 (kur 1 – ļoti vāji, bet 5 -teicami) kā Jūs spējat orientēties informācijā par ES fondiem:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos						
%						100

5. Novērtējiet no 1 - 5 (kur 1 - nemaz nav nepieciešami, bet 5 - ļoti nepieciešami) cik lielā mērā nepieciešams vienkāršot valodu un terminoloģiju informācijas pasniegšanā par ES fondiem (aktivitātēm, konkursiem, vadlīnijām, u.c.):

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos						
%						100

6. Novērtējiet no 1 – 5 (kur 1 – nemaz nav nepieciešami, bet 5 - ļoti nepieciešami) cik lielā mērā nepieciešams uzlabot ES fondu apguves procesa caurspīdīgumu un izsekojamību:

	1	2	3	4	5	KOPĀ
Absolūtos skaitļos						
%						100

7. Cik bieži Jūs esat vērsušies pēc konsultācijām un informācijas par ES fondiem Reģionālajā ES struktūrfondu informācijas centrā :

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Bieži</i>		
2.	<i>Dažreiz</i>		
3.	<i>Nekad</i>		
4.	<i>Pirmo reizi par tādu centru dzirdu</i>		
	Kopā		

8. Novērtējiet no 1-5 (kur 1 – ļoti vāji, bet 5 - teicami) Reģionālā ES struktūrfondu informācijas centra darbinieku zināšanas par Jūs interesējošiem jautājumiem attiecībā ES fondiem:

	1	2	3	4	5	Nekad neesam vērušies	KOPĀ
Absolūtos skaitļos							
%						100	

9. Ja Jūs īstenojat ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds)un/vai KF (Kohēzijas fonds) projektus, novērtējiet vidēji cik liela daļa no kopējām izmaksām jūsu projektā ir paredzēta publicitātei:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Mazāk par 1%</i>		
2.	<i>1 – 4%</i>		
3.	<i>5 – 10%</i>		
4.	<i>0% (komunikāciju pasākumiem nebija paredzēts finansējums)</i>		
5.	<i>neesam īstenojuši ERAF un KF fondu projektus</i>		
	Kopā		

10. Ja Jūs īstenojat ESF (Eiropas Sociālais fonds) projektus, novērtējiet vidēji cik liela daļa no kopējām izmaksām jūsu projektā ir paredzēta publicitātei:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Mazāk par 1%</i>		
2.	<i>1 – 4%</i>		
3.	<i>5 – 10%</i>		
4.	<i>0% (komunikāciju pasākumiem nebija paredzēts finansējums)</i>		
5.	<i>neesam īstenojuši ESF fondu projektus</i>		
	Kopā		

11. Vai Jūs kādreiz esat finansējuši komunikācijas pasākumus projektā no saviem līdzekļiem (t.i. no projekta neattiecināmajām izmaksām)?

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Jā</i>		
2.	<i>Nē</i>		
3.	<i>Neesam realizējuši ES struktūrfondu (ERAF, KF, ESF) projektus</i>		
	Kopā		

12. Atzīmējiet ne vairāk kā 3 (trīs) informatīvos pasākumus, kurus Jūsu projektā visbiežāk izmanto komunikācijā ar dažādām mērķa grupām:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Informatīvie materiāli (bukleti, ziņu lapas, u.c.)</i>		
2.	<i>Semināri</i>		
3.	<i>Konferences</i>		
4.	<i>Informatīvie stendi un plāksnes</i>		
5.	<i>Interneta mājas lapas</i>		
6.	<i>Neesmu realizējis ES fondu (ERAF, KF, ESF) finansētu projektu</i>		
	Kopā		

13. Atzīmējiet ne vairāk kā 3 (trīs) visbiežāk izmantotos pasākumus darbā ar plašsaziņas līdzekļiem:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Preses konferences un preses relīzes</i>		
2.	<i>Apmaksātas preses publikācijas</i>		
3.	<i>Apmaksāti radio sižeti/raidījumi</i>		
4.	<i>Apmaksāti televīzijas sižeti/raidījumi</i>		
5.	<i>Neviens no iepriekš minētajiem</i>		
6.	<i>Neesmu realizējis ES fondu (ERAF, KF, ESF) finansētu projektu</i>		
	Kopā		

14. Atzīmējiet ne vairāk 3 (trīs) galvenās mērķa grupas, uz kurām vērsti informatīvie un publicitātes pasākumi Jūsu pārstāvētā projekta ietvaros:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>tiešie labuma guvēji</i>		
2.	<i>sociālie partneri</i>		
3.	<i>sabiedrība kopumā</i>		
4.	<i>valsts un pašvaldību institūcijas</i>		
5.	<i>ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas</i>		
6.	<i>Neesmu realizējis ES fondu (ERAF, KF, ESF) finansētu projektu</i>		
	Kopā		

15. Norādiet Latvijas reģionu, kurā Jūsu pārstāvētā organizācija ir reģistrēta :

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Rīga</i>		
2.	<i>Kurzeme</i>		
3.	<i>Latgale</i>		
4.	<i>Vidzeme</i>		
5.	<i>Zemgale</i>		
	Kopā		

16. Norādiet Latvijas plānošanas reģionus, kurā tiek īstenots vai bija plānots īstenot Jūsu projektu:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Rīga</i>		
2.	<i>Kurzeme</i>		
3.	<i>Latgale</i>		
4.	<i>Vidzeme</i>		
5.	<i>Zemgale</i>		
6.	<i>Visa Latvija</i>		
	Kopā		

17. Norādiet, kuru institūcijas tipu Jūsu organizācija pārstāv:

		Absolūtos skaitļos	%
1.	<i>Valsts iestāde (tai skaita veselības aprūpes iestāde, izglītības iestāde, zinātniskās institūcijas u.c.)</i>		
2.	<i>Pašvaldība</i>		
3.	<i>Pašvaldību uzņēmumi un iestādes</i>		
4.	<i>Komersants</i>		
5.	<i>Nodibinājumi un biedrības</i>		
6.	<i>Cits</i>		
	Kopā		